

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁAŃ
W CELU INFORMOWANIA
SPOŁECZEŃSTWA
I Z KONSULTACJI SPOŁECZNYCH**
dotyczących

„Harmonogramu i programu prac związanych
ze sporządzaniem planów gospodarowania wodami
dla obszarów dorzeczy wraz z zestawieniem działań,
które należy przeprowadzić w drodze konsultacji społecznych”

wersja finalna poprawiona

Kraków 2007

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁAŃ W CELU INFORMOWANIA SPOŁECZEŃSTWA I Z KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

dotyczących

„Harmonogramu i programu prac związanych
ze sporządzaniem planów gospodarowania wodami
dla obszarów dorzeczy wraz z zestawieniem działań,
które należy przeprowadzić w drodze konsultacji społecznych”

Wykonawca

Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej
Oddział w Krakowie

Autorzy

Roman **Konieczny**
Małgorzata **Siudak**

dr inż. Tomasz Walczykiewicz

Kierownik Zakładu Systemów Wodnogospodarczych
Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej

wersja finalna poprawiona.....	1
WPROWADZENIE	9
OPIS KONTEKSTU PROWADZONYCH KONSULTACJI SPOŁECZNYCH.....	10
Podstawy prawne.....	10
Cel konsultacji.....	11
Miejsce prowadzonych konsultacji w planowaniu gospodarowania wodami	11
Ramy czasowe konsultacji społecznych	13
Dokument poddawany konsultacjom w I turze konsultacji społecznych.....	14
ZASTOSOWANA METODYKA.....	15
Proces udziału społeczeństwa na obszarach działania RZGW	15
Proces udziału społeczeństwa na poziomie dorzeczy Odry i Wisły	18
Proces udziału społeczeństwa na poziomie krajowym.....	19
DZIAŁANIA ZREALIZOWANE PRZEZ RZGW W GDAŃSKU	20
Działania w zakresie konsultacji.....	20
Konsultacje prowadzone za pomocą badań ankietowych	20
Konsultacje prowadzone na posiedzeniach Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Dolnej Wisły	21
Konsultacje na spotkaniach i seminariach.....	22
Działania wspierające	23
Rozpowszechnianie informacji o prowadzonych konsultacjach.....	23
DZIAŁANIA ZREALIZOWANE PRZEZ RZGW W GLIWICACH.....	24
Działania w zakresie konsultacji.....	24
Konsultacje prowadzone za pomocą badań ankietowych	24
Konsultacje prowadzone na posiedzeniach Rady Gospodarki Wodnej i Komisji ds. Udziału Społeczeństwa Regionu Wodnego Małej Wisły i Górnej Odry.....	26
Konsultacje na spotkaniach i seminariach.....	28
Działania wspierające	29
Rozpowszechnianie informacji o prowadzonych konsultacjach.....	29
Rozpowszechnianie informacji o RDW, procesie planowania, udziale społeczeństwa – działania informacyjne i edukacyjne	29
DZIAŁANIA ZREALIZOWANE PRZEZ RZGW W KRAKOWIE.....	31

Działania w zakresie konsultacji.....	31
Konsultacje prowadzone za pomocą badań ankietowych	31
Konsultacje prowadzone na posiedzeniach Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego i Komisji ds. Udziału Społeczeństwa Górnej Wisły	32
Konsultacje na spotkaniach i seminariach.....	34
Działania wspierające	34
Rozpowszechnianie informacji o prowadzonych konsultacjach.....	34
Rozpowszechnianie informacji o RDW, procesie planowania, udziale społeczeństwa – działania informacyjne i edukacyjne	37
DZIAŁANIA ZREALIZOWANE PRZEZ RZGW W WARSZAWIE	39
Działania w zakresie konsultacji.....	39
Konsultacje prowadzone za pomocą badań ankietowych	39
Konsultacje prowadzone na posiedzeniach Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego i Stałej Komisji ds. Udziału Społeczeństwa Środkowej Wisły	41
Konsultacje na spotkaniach i seminariach.....	42
Działania wspierające	42
Rozpowszechnianie informacji o prowadzonych konsultacjach.....	42
Rozpowszechnianie informacji o RDW, procesie planowania, udziale społeczeństwa – działania informacyjne i edukacyjne	44
DZIAŁANIA ZREALIZOWANE PRZEZ RZGW W SZCZECINIE	45
Działania w zakresie konsultacji.....	45
Konsultacje prowadzone za pomocą badań ankietowych	45
Konsultacje prowadzone na posiedzeniach Rady Gospodarki Wodnej i Stałej Komisji ds. Udziału Społeczeństwa Regionu Wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego	47
Konsultacje na spotkaniach i seminariach.....	48
Działania wspierające	49
Rozpowszechnianie informacji o prowadzonych konsultacjach.....	49
Rozpowszechnianie informacji o RDW, procesie planowania, udziale społeczeństwa – działania informacyjne i edukacyjne	51
DZIAŁANIA ZREALIZOWANE PRZEZ RZGW W POZNANIU	53
Działania w zakresie konsultacji.....	53
Konsultacje prowadzone za pomocą badań ankietowych	53
Konsultacje prowadzone na posiedzeniach Rady Gospodarki Wodnej i Komisji ds. Udziału Społeczeństwa Regionu Wodnego Warty	54
Konsultacje na spotkaniach i seminariach.....	56
Działania wspierające	57
Rozpowszechnianie informacji o prowadzonych konsultacjach.....	57
Rozpowszechnianie informacji o RDW, procesie planowania, udziale społeczeństwa – działania informacyjne i edukacyjne	60

DZIAŁANIA ZREALIZOWANE PRZEZ RZGW WE WROCŁAWIU	62
Działania w zakresie konsultacji	62
Konsultacje prowadzone za pomocą badań ankietowych	62
Konsultacje prowadzone na posiedzeniach Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Środkowej Odry	64
Konsultacje na spotkaniach i seminariach.....	65
Działania wspierające	65
Rozpowszechnianie informacji o prowadzonych konsultacjach.....	65
Rozpowszechnianie informacji o RDW, procesie planowania, udziale społeczeństwa – działania informacyjne i edukacyjne	66
DZIAŁANIA ZREALIZOWANE NA OBSZARZE DORZECZA ODRY	67
Działania w zakresie konsultacji	67
Konsultacje prowadzone za pomocą badań ankietowych	67
Konsultacje prowadzone przez Rady Gospodarki Wodnej Regionów Wodnych i Komisje ds. Udziału Społeczeństwa	72
Konsultacje na spotkaniach i seminariach.....	77
Działania wspierające	80
Rozpowszechnianie informacji o prowadzonych konsultacjach.....	80
Rozpowszechnianie informacji o RDW, procesie planowania, udziale społeczeństwa – działania informacyjne i edukacyjne	83
DZIAŁANIA ZREALIZOWANE NA OBSZARZE DORZECZA WISŁY	85
Działania w zakresie konsultacji	85
Konsultacje prowadzone za pomocą badań ankietowych	85
Konsultacje prowadzone na posiedzeniach Rad Gospodarki Wodnej Regionów Wodnych i Komisji ds. Udziału Społeczeństwa	90
Konsultacje na spotkaniach i seminariach.....	95
Działania wspierające	98
Rozpowszechnianie informacji o prowadzonych konsultacjach.....	98
Rozpowszechnianie informacji o RDW, procesie planowania, udziale społeczeństwa – działania informacyjne i edukacyjne	100
KONSULTACJE NA POZIOMIE KRAJOWYM – I KRAJOWE FORUM WODNE. 103	
Cel I Krajowego Forum Wodnego	103
Uczestnicy Krajowego Forum Wodnego	103
Przebieg I KFW.....	105
Działania Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej w zakresie konsultacji „Harmonogramu i programu prac ...”	107
ANALIZA UWAG I OPINII ZGŁOSZONYCH DO KONSULTOWANEGO DOKUMENTU	108
Podsumowanie wyników badań ankietowych.....	108

Podsumowanie wyników ankiety	108
Analiza uwag zebranych podczas spotkań konsultacyjnych lub przez inne formy kontaktu	114
Sposób uporządkowania uwag	114
Analiza uwag.....	114
OPIS SPOSOBU WYKORZYSTANIA REZULTATÓW PROWADZONYCH KONSULTACJI	118
ZAŁĄCZNIK 1 – ZAPIS DYSKUSJI NA I KRAJOWYM FORUM WODNYM.....	121

WPROWADZENIE

Sprawozdanie jest III częścią raportu zatytułowanego „I tura konsultacji społecznych w ramach planowania gospodarowania wodami – analiza zgłoszonych uwag i opinii, ocena przebiegu procesu, opracowanie sprawozdania oraz opublikowanie broszury informacyjnej podsumowującej I Krajowe Forum Wodne” realizowanego na podstawie umowy nr KZGW-DPZWpgw/13/2007/BD zawartej pomiędzy Krajowym Zarządem Gospodarki Wodnej, a Instytutem Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Krakowie dnia 23.08.2007.

Sprawozdanie zawiera zestawienie działań konsultacyjnych przeprowadzonych za pomocą:

- badań ankietowych
- na posiedzeniach rad gospodarki wodnej regionów wodnych i na posiedzeniach stałych komisji ds. udziału społeczeństwa
- na spotkaniach konsultacyjnych organizowanych w tym celu przez RZGW dla różnych środowisk lub na spotkaniach organizowanych przez różne instytucje i organizacje, w których uczestniczyli przedstawiciele RZGW
- na I Krajowym Forum Wodnym.

W raporcie opisano również działania wspierające **podejmowane przez RZGW w celu** przygotowania społeczeństwa do rzeczywistego udziału w konsultacjach i w procesie opracowywania planów gospodarki wodnej, czyli różnego typu działania informacyjne i edukacyjne.

Raport został zrealizowany na podstawie informacji o różnych formach działań prowadzonych w tym zakresie w okresie od 22 grudnia 2006 do 22 czerwca 2007 przez powołane do realizacji udziału społeczeństwa komórki organizacyjne regionalnych zarządów gospodarki wodnej.

Raport mógł powstać dzięki pomocy pracowników tych komórek, którym w tej formie autorzy raportu chcą podziękować. W szczególności serdecznie dziękujemy: Annie Bukowiec i Barbarze Chammas (RZGW Kraków), Barbarze Dębiec (KZGW), Marii Jutrzence-Trzebiatowskiej (RZGW Szczecin), Michałowi Misiewiczowi (RZGW Poznań), Ewie Page i Anicie Radziszewskiej (RZGW Warszawa), Łukaszowi Szałacie (RZGW Wrocław), Januszowi Topiłko (RZGW Gdańsk), Kseni Starzec-Wiśniewskiej (RZGW Gliwice).

OPIS KONTEKSTU PROWADZONYCH KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

Podstawy prawne

Podstawowymi dokumentami planistycznymi w gospodarce wodnej i równocześnie instrumentami zarządzania zasobami wodnymi według Ramowej Dyrektywy Wodnej są plany gospodarowania wodami dla obszarów dorzeczy i programy działań. W Polsce do roku 2009 powstanie 10 takich planów, odrębnie dla każdego obszaru dorzecza (Wisły i Odry oraz dla polskich części obszarów dorzeczy międzynarodowych).

Zapewnienie udziału społeczeństwa przy tworzeniu tych dokumentów jest istotnym wymogiem Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. w sprawie ustanowienia ram działalności Wspólnoty w dziedzinie polityki wodnej (tzw. Ramowej Dyrektywy Wodnej). Ramowa Dyrektywa Wodna wprowadza obowiązek informowania i angażowania szeroko rozumianego społeczeństwa w proces wdrażania jej postanowień. W szczególności kraje członkowskie mają obowiązek przeprowadzenia konsultacji społecznych dotyczących 3 dokumentów: harmonogramu i programu prac związanych ze sporządzaniem planu gospodarowania wodami dla obszarów dorzeczy, przeglądu istotnych problemów gospodarki wodnej określonych dla danego obszaru dorzecza oraz projektów planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy.

Podstawowe zapisy odnoszące się do procedury udziału społeczeństwa zostały zawarte w art. 14 Dyrektywy zatytułowanym „Informowanie społeczeństwa i konsultacje”. Do polskiego prawodawstwa przetransponowano je w art. 119 ust. 7-9 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2005 r., nr 239, poz. 2019, z późn. zm.).

Wdrażanie Ramowej Dyrektywy Wodnej wymaga działań na poziomie krajowym (obszary dorzeczy), na poziomie regionalnym (obszary regionów wodnych) i, jeśli zachodzi taka konieczność na poziomie lokalnym – w skali zlewni, czy też wyodrębnionej dla celów analiz planistycznych najmniejszej jednostki hydrograficznej tj. części wód. Chociaż z artykułu 14 RDW wynika, że konsultacje społeczne są wymagane przy opracowywaniu planów gospodarowania na obszarze dorzecza, a zatem na poziomie krajowym, to jednak zgodnie z zapisami tego samego artykułu, należy zachęcać do czynnego zaangażowania społeczeństwa na każdym poziomie, na którym podejmuje się działania wdrożeniowe.

Zgodnie z ustawą Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 r. zarządzanie zasobami wodnymi realizowane jest z uwzględnieniem podziału na obszary dorzeczy oraz regiony wodne¹. Zatem w warunkach polskich proces angażowania społeczeństwa powinien być przede wszystkim wdrażany na poziomie krajowym oraz na poziomie regionów wodnych.

Aby wypełnić zobowiązania w zakresie udziału społeczeństwa opracowano „Program udziału społeczeństwa we wdrażaniu Ramowej Dyrektywy Wodnej 2000/60/WE”. Program określa metodykę konsultacji społecznych w Polsce na poziomie dorzeczy i regionów wodnych wraz z harmonogramem czasowym działań. W Programie m.in. zidentyfikowano i wybrano grupy docelowe, które należy zaangażować we wdrażanie

¹ *Rozp Rady Ministrów w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy i regionów wodnych z dnia 27.06.2006 Dz.U nr 126 poz. 878*

Ramowej Dyrektywy Wodnej, instytucje państwowe i samorządowe odpowiedzialne za zapewnienie udziału społeczeństwa, formy, metody i narzędzia niezbędne w tym procesie oraz określono szacunkowe koszty przeprowadzenia tego procesu.

Za realizację całości Programu udziału społeczeństwa, w tym za konsultacje na poziomie krajowym (dorzeczy) odpowiedzialny jest Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej. Na poziomie regionów wodnych instytucjami odpowiedzialnymi za angażowanie społeczeństwa w działania wdrożeniowe są regionalne zarządy gospodarki wodnej, które dla realizacji tego zadania opracowały własne programy regionalne udziału społeczeństwa we wdrażaniu Ramowej Dyrektywy Wodnej.

Cel konsultacji

Zgodnie z „Programem udziału społeczeństwa we wdrażaniu Ramowej Dyrektywy Wodnej 2000/60/WE”[1] celem tego udziału jest umożliwienie społeczeństwu wpływu na proces opracowywania planów gospodarowania wodami i programów działań. Dzięki temu możliwe będzie spełnienie innych celów:

- demokratyzacji procesu podejmowania decyzji,
- poprawy jakości podejmowanych decyzji,
- kształtowanie świadomości społecznej w kwestii problemów środowiskowych,
- uzyskanie społecznej akceptacji dla decyzji podejmowanych w zakresie planów i programów gospodarowania wodami,
- zapewnienie wymogów implementacyjnych Ramowej Dyrektywy Wodnej,
- nadanie bardziej przejrzystego i twórczego charakteru procesowi podejmowania decyzji,
- umożliwienie dostępu do informacji o problemach, potrzebach, celach, możliwych sposobach i metodach wdrożenia,
- wzrostu zrozumienia przez użytkowników wody problemów, zróżnicowanych potrzeb oraz kosztów ich zaspokojenia,
- osiągnięcie kompromisów poprzez ograniczenie konfliktów, nieporozumień w odniesieniu do zagadnień związanych z gospodarowaniem wodami,
- zmniejszenie opóźnień oraz bardziej skuteczne przeprowadzenie procesu wprowadzania w życie RDW.

Udział społeczeństwa jest także dla różnych grup użytkowników „szkołą” pozwalająca zrozumieć lepiej interesy innych grup i konieczność dochodzenia do kompromisów. Pełni on więc także istotną rolę edukacyjną.

Miejsce prowadzonych konsultacji w planowaniu gospodarowania wodami

Proces sporządzania planów gospodarowania wodami dla obszarów dorzeczy podzielony został na kilka głównych etapów realizowanych w latach 2006 do 2009, w ramach których przewidziano konsultacje społeczne poszczególnych dokumentów planistycznych. Poniżej wyszczególniono szczegółowe zadania „Harmonogramu i programu prac związanych ze sporządzaniem planów gospodarowania wodami dla

obszarów dorzeczy wraz z zestawieniem działań, które należy przeprowadzić w drodze konsultacji społecznych”:

1. Harmonogram i program prac związanych ze sporządzaniem planów gospodarowania wodami, w tym zestawienie działań, które należy wprowadzić w drodze konsultacji społecznych
 - Opracowanie harmonogramu i program prac związanych ze sporządzaniem planów gospodarowania wodami, w tym zestawienie działań, które należy wprowadzić w drodze konsultacji społecznych
 - Proces konsultacji społecznych harmonogramu i programu prac związanych ze sporządzaniem planów gospodarowania wodami, w tym zestawienie działań, które należy wprowadzić w drodze konsultacji społecznych:
 - a. kampania informacyjna na poziomie obszarów dorzeczy i regionów wodnych
 - b. konsultacje społeczne harmonogramu
 - c. I spotkanie Krajowego Forum Wodnego
 - d. analiza zgłoszonych uwag podczas konsultacji społecznych
 - e. opracowanie sprawozdania z przeprowadzonych konsultacji społecznych
 - Ostateczna wersja harmonogramu i programu prac związanych ze sporządzaniem planów gospodarowania wodami, w tym zestawienie działań, które należy wprowadzić w drodze konsultacji społecznych
2. Przegląd istotnych problemów gospodarki wodnej
 - Przegląd istotnych problemów gospodarki wodnej dla regionów wodnych:
 - a. opracowanie raportów dotyczących istotnych problemów gospodarki wodnej dla regionów wodnych
 - b. opracowanie przeglądów istotnych problemów gospodarki wodnej w regionach wodnych
 - Przeglądy istotnych problemów gospodarki wodnej dla obszarów dorzeczy:
 - a. zestawienie regionalnych raportów dotyczących istotnych problemów gospodarki wodnej dla obszarów dorzeczy
 - b. opracowanie przeglądów istotnych problemów gospodarki wodnej dla obszarów dorzeczy
 - Proces konsultacji społecznych istotnych problemów gospodarki wodnej dla obszarów dorzeczy na poziomie obszarów dorzeczy i regionów wodnych:
 - a. kampania informacyjna na poziomie obszarów dorzeczy i regionów wodnych
 - b. konsultacje społeczne przeglądu istotnych problemów gospodarki wodnej dla obszarów dorzeczy na poziomie obszarów dorzeczy i regionów wodnych
 - c. II Spotkanie Krajowego Forum Wodnego
 - d. analiza zgłoszonych uwag podczas konsultacji społecznych
 - e. opracowanie sprawozdania z przeprowadzonych konsultacji społecznych

- Opracowanie ostatecznych wersji przeglądu istotnych problemów gospodarki wodnej dla obszarów dorzeczy na poziomie obszarów dorzeczy
3. Program wodno-środowiskowy kraju
- Opracowanie wstępnych programów działań dla części wód w regionach wodnych:
 - a. opracowanie programu wodno-środowiskowego kraju
 - b. opracowanie prognozy oddziaływań na środowisko programu wodno-środowiskowego kraju
4. Plany gospodarowania wodami w obszarach dorzeczy
- Opracowanie projektów planów gospodarowania wodami
 - a. opracowanie projektów planów gospodarowania wodami
 - b. opracowanie prognozy oddziaływań na środowisko planów gospodarowania wodami
 - Proces konsultacji społecznych projektów planów gospodarowania wodami
 - a. kampania informacyjna na poziomie obszarów dorzeczy i regionów wodnych
 - b. konsultacje społeczne projektów planów gospodarowania wodami
 - c. III Spotkanie Krajowego Forum Wodnego
 - d. analiza uwag zgłoszonych podczas konsultacji społecznych
 - e. opracowanie sprawozdania z przeprowadzonych konsultacji społecznych
 - Opracowanie ostatecznych wersji planów gospodarowania wodami w obszarach dorzeczy
 - a. opracowanie ostatecznych wersji planów gospodarowania wodami
 - b. opublikowanie statecznych wersji planów gospodarowania wodami
5. Przekazanie Komisji Europejskiej Raportu 2010 dotyczącego planów gospodarowania wodami.

Ramy czasowe konsultacji społecznych

Zgodnie z zapisami ustawy Prawo wodne dokumenty podlegające konsultacjom społecznym należy przedłożyć w następujących terminach:

- Harmonogram i program prac związanych ze sporządzaniem planów gospodarowania wodami dla obszarów dorzeczy (wraz z zestawieniem działań, które należy przeprowadzić w drodze konsultacji) – w okresie 22 grudnia 2006r. – 22 czerwca 2007 r.
- Przeglądy istotnych problemów gospodarki wodnej dla obszarów dorzeczy – w okresie 22 grudnia 2007 r. – 22 czerwca 2008 r.
- Projekty planów gospodarowania wodami – w okresie 22 grudnia 2008 r. – 22 czerwca 2009 r.

Na konsultacje każdego z dokumentów prawo przewiduje okres minimum 6 miesięcy.

Dokument poddawany konsultacjom w I turze konsultacji społecznych

W I turze konsultacji społecznych poddany został pod konsultację „Harmonogram i program prac związanych ze sporządzaniem planów gospodarowania wodami dla obszarów dorzeczy wraz z zestawieniem działań, które należy przeprowadzić w drodze konsultacji społecznych”.

I tura konsultacji została przeprowadzona w okresie od 22 grudnia 2006 r. do 22 czerwca 2007 r. zgodnie z zapisami zawartymi w Ustawie Prawo wodne, a także w myśl założeń „Wykazu zadań i działań dla procesu planowania gospodarowania wodami zgodnie z wymaganiami RDW w Polsce w latach 2006-2010” opracowanego przez Departament Planowania i Zasobów Wodnych Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej i zatwierdzonego przez Resort Ministerstwa Środowiska w październiku 2006 roku.

Konsultowany w tej turze dokument określa kolejność i czas wykonywania poszczególnych działań w kraju, mających na celu stworzenie planów gospodarowania wodami dla obszarów dorzeczy. Wskazano w nim prace i działania, dla których Ramowa Dyrektywa Wodna i Prawo wodne wymagają przeprowadzenia konsultacji społecznych. Należy do nich, oprócz samego „Harmonogramu i programu prac...”, także opracowanie przeglądów istotnych problemów gospodarki wodnej dla obszarów dorzeczy i planów gospodarowania wodami dla obszarów dorzeczy.

ZASTOSOWANA METODYKA

W raporcie opisano działania w zakresie konsultacji „Harmonogram i program prac związanych ze sporządzaniem planów gospodarowania wodami dla obszarów dorzeczy wraz z zestawieniem działań, które należy przeprowadzić w drodze konsultacji społecznych” zrealizowane w układzie:

- działania zrealizowane przez poszczególne RZGW na obszarze ich działania
- działania zrealizowane na obszarze dorzeczy Wisły i Odry (jako suma działań zrealizowanych przez poszczególne RZGW w ramach tych dorzeczy)
- konsultacje na poziomie krajowym przeprowadzone przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej za pośrednictwem Krajowego Forum Wodnego.

PROCES UDZIAŁU SPOŁECZEŃSTWA NA OBSZARACH DZIAŁANIA RZGW

Zgodnie z „Programem udziału społeczeństwa we wdrażaniu Ramowej Dyrektywy Wodnej 2000/60/WE” w Polsce działania w tym zakresie na niższym poziomie niż krajowy realizowane są na poziomie regionów wodnych (w szczególnych wypadkach na niższych poziomach lokalnych np. gmin) przez regionalne zarządy gospodarki wodnej. Podstawą działania RZGW są Programy udziału społeczeństwa opracowane przez nie dla każdego regionu wodnego. W RZGW powołane zostały także komórki właściwe ds. realizacji zadań związanych z udziałem społeczeństwa.

Cel konsultacji

Głównym celem I tury konsultacji było zebranie opinii do „Harmonogramu i programu prac...”, ale poszczególne RZGW zakładały osiągnięcie jeszcze innych celów, wśród których najczęściej wymieniano :

- informowanie o Ramowej Dyrektywie Wodnej
- wprowadzenie do praktyki zasady przeprowadzania konsultacji społecznych
- poprawę poziomu świadomości społeczeństwa w zakresie ochrony środowiska
- przekazywanie informacji o strukturze zarządzania gospodarką wodną
- przetestowanie skutecznych sposobów konsultacji
- stworzenie przyjaznego klimatu dla wdrażania RDW
- nawiązanie kontaktów i pozyskanie partnerów do współpracy przy prowadzeniu dalszych konsultacji
- dotarcie do reprezentacji grup użytkowników.

Plan udziału społeczeństwa

W raporcie starano się opisać całą aktywność poszczególnych RZGW związaną z konsultacjami „Harmonogramu i programu prac...” oraz działaniami wspierającymi ten proces.

Działania konsultacyjne

Opisano działania konsultacyjne przeprowadzone za pomocą:

- badań ankietowych
- na posiedzeniach rad gospodarki wodnej regionów wodnych i na posiedzeniach stałych komisji ds. udziału społeczeństwa
- na spotkaniach konsultacyjnych organizowanych w tym celu przez RZGW dla różnych środowisk lub na spotkaniach organizowanych przez różne instytucje i organizacje, w których uczestniczyli przedstawiciele RZGW.

Obligatoryjny zakres działań ustalił wspólnie ówczesny Zespół ds. Udziału Społeczeństwa działający przy Departamencie Zasobów Wodnych w Ministerstwie Środowiska (obecnie Grupa ds. Konsultacji Społecznych przy KZGW). Zakres tych zadań obejmował m.in. wysłanie dokumentu wraz z ankietą do: użytkowników wód różnych sektorów (przemysł, rolnictwo, gospodarka komunalna, inne usługi, turystyka i rekreacja wodna...), administracji rządowej i samorządowej, organizacji pozarządowych. Poszczególne RZGW otrzymały z KZGW pewną pulę ankiet i broszur zawierających „Harmonogram i program prac...” (jako załącznik do ankiety), które rozprowadziły w różny sposób do adresatów na terenie działania RZGW. Listy adresatów poszczególne RZGW tworzyły na podstawie wspólnych ustaleń, natomiast sposób wysyłki ankiet i oraz formy akcji promujących konsultacje pozostawiono do decyzji RZGW. W rozdziałach dotyczących konsultacji za pomocą badań ankietowych podano informacje dotyczące ilości ankiet rozesłanych lub w inny sposób dostarczonych do różnych grup docelowych, rodzaj tych grup, a także sposób dystrybucji.

RZGW korzystały z różnych sposobów dystrybucji ankiet do odbiorców. Wybierano głównie dystrybucję za pośrednictwem poczty. Ankiety (wraz z konsultowanym dokumentem i broszura informacyjną) rozdawane były także na spotkaniach, poprzez ankieterów (najczęściej pracowników zarządów zlewni, członków rad gospodarki wodnej regionu wodnego i stałych komisji ds. udziału społeczeństwa, ale także przez ankieterów wolontariuszy), wyłożone były w miejscach publicznych (siedzibach RZGW i urzędach gmin) oraz udostępnione na stronach internetowych poszczególnych RZGW.

Harmonogram konsultowany był także na posiedzeniach rady gospodarki wodnej regionów wodnych (powołanych jako organy opiniotwórczo-doradcze dyrektorów RZGW) oraz przez utworzone przy nich stałe komisje ds. udziału społeczeństwa.

W „Programach udziału społeczeństwa...” poszczególnych RZGW w prowadzeniu procesu konsultacji przewidziano też inne narzędzia – wykorzystanie Internetu, współpracę z mediami, a także spotkania konsultacyjne, wyłożenie dokumentów i materiałów informacyjnych w miejscach publicznych.

Działania wspierające

Aby przygotować społeczeństwo do rzeczywistego udziału w procesie opracowywania planów gospodarki wodnej zaplanowane (i przeprowadzone) zostały różnego typu działania wspierające – informacyjne i edukacyjne w zakresie problematyki gospodarki wodnej, wdrażania RDW i udziału społeczeństwa w tym procesie.

Działania informujące o rozpoczęciu procesu konsultacji

Osobno opisano działania podjęte przez RZGW w celu informowania społeczeństwa lub przedstawicieli różnych grup interesów o prowadzonym procesie konsultacji. Informacje o prowadzonych konsultacjach rozpowszechniane były w różny sposób. Na posiedzeniach rad gospodarki wodnej regionów wodnych i spotkaniach stałych komisji ds. udziału społeczeństwa oraz na innych spotkaniach organizowanych specjalnie w tym celu przez RZGW dla różnych grup społecznych. Informacje rozpowszechniano także przy okazji konferencji i seminariów organizowanych, zarówno przez poszczególne RZGW, jak i inne instytucje, w których uczestniczyli przedstawiciele RZGW lub przedstawiciele rad gospodarki wodnej, czy stałych komisji. Informowano poprzez ulotki i broszury, pocztą elektroniczną i tradycyjną, poprzez portale internetowe (również fora dyskusyjne), informacje w mediach, plakaty, wyłożenie informacji w siedzibach RZGW, specjalną linię telefoniczną.

Działania o charakterze edukacyjnym

Poszczególne RZGW przykładały też dużą wagę do działań o charakterze edukacyjnym, które miały na celu poprawę wiedzy i podnoszenie świadomości społeczeństwa w zakresie problematyki jakości wód i środowiska wodnego oraz gospodarowania wodą. Do podnoszenia świadomości społeczeństwa w zakresie wdrażania Ramowej Dyrektywy Wodnej stosowano różne sposoby. Informacje rozpowszechniano przy okazji konferencji i seminariów organizowanych, zarówno przez poszczególne RZGW, jak i inne instytucje, w których uczestniczyli przedstawiciele RZGW lub przedstawiciele rad gospodarki wodnej, czy stałych komisji. Rozpowszechniano ulotki i broszury, poprzez portale internetowe, informacje w mediach.

Działania szkoleniowe i edukacyjne adresowane były zwłaszcza do przedstawicieli administracji samorządowej i rządowej, do różnych grup użytkowników (w tym do organizacji pozarządowych) oraz do środowisk akademickich i młodzieży szkolnej.

Adresaci działań (uczestnicy konsultacji)

Założono, że na obszarach RZGW konsultacje prowadzone będą głównie poprzez reprezentacje różnych grup interesów i ekspertów (grupy te reprezentowane są na ogół w radach gospodarki wodnej regionów wodnych, ale jeśli reprezentacja była niepełna uzupełniono ją w poszczególnych RZGW odpowiednio dobierając skład stałych komisji ds. udziału społecznego) oraz wśród wybranych przedstawicieli różnych instytucji i organizacji (użytkowników wody, administracji różnego szczebla odpowiedzialnej za gospodarkę wodną oraz organizacji ekologicznych, społecznych, branżowych) działających na tym obszarze. Szeroki ogół społeczeństwa nie był głównym adresatem działań. Niektóre RZGW (m.in. Kraków, Wrocław) uzasadniały takie ograniczenie badań ankietowych kilkoma względami: ograniczoną ilością ankiet, jakie RZGW dostały do dyspozycji z KZGW (2000 egz.), brakiem możliwości (kadrowych i finansowych) do prowadzenia badań poprzez ankietatorów i wyłożenia ankiet w wielu publicznych miejscach, a także przewidywanym brakiem szerszego zainteresowania konsultowanym dokumentem z uwagi na jego tematykę (założono, że dokumentem zainteresowani mogą być przede wszystkim ci, którzy zajmują się problematyką gospodarowania wodami).

W efekcie ankietę dostarczana była głównie do wybranych instytucji i organizacji związanych z obszarem działania RZGW.

Grupy społeczne do których adresowano działania związane z konsultacjami zostały określone w „Programie udziału społeczeństwa ...”. Są to:

- administracja rządowa, administracja samorządowa,
- organizacje pozarządowe i użytkownicy:
- rolnictwo, usługi wodne, przemysł, leśnictwo, rybactwo i rybołówstwo, wędkarstwo, turystyka. Grupy te zostały następnie

uszczegółowione i w efekcie wydzielono:

Administrację samorządową: gminną, powiatową i wojewódzką reprezentowaną m.in. przez urzędy miast i gmin, stowarzyszenia miast i gmin, starostwa powiatowe i związki powiatów, urzędy marszałkowskie, wojewódzkie zarządy melioracji i urzędów wodnych, sejmiki samorządowe

Administrację rządową: urzędy wojewódzkie, WIOŚ, Sanepid, PIG, ODR, Stacje Chemiczno-Rolnicze, ARiMR, Agencje Rynku Rolnego, Państwowa Straż Rybacka, Dyrekcje Lasów Państwowych, Dyrekcje Parków Narodowych, Dyrekcje Parków, Krajobrazowych, WFOŚiGW, Urzędy Morskie, Generalne Dyrekcje Dróg Krajowych i Autostrad, straż Ochrony Przyrody, Inspekcja Ochrony Roślin.

Użytkowników: produkcję (przemysł, elektrownie wodne ...), rolnictwo i hodowlę (gospodarstwa rybackie, izby rolnicze, leśnictwo), usługi komunalne (publiczne i niepubliczne zakłady i spółki wodno-kanalizacyjne), usługi i handel (w tym stowarzyszenia zawodowe i branżowe),

Ekologiczne organizacje pozarządowe

Inne: instytuty naukowo-badawcze, członków rad gospodarki wodnej regionów wodnych i komisji ds. udziału społeczeństwa, stowarzyszenia, instytucje użyteczności publicznej (szkoły, ośrodki i placówki pozaszkolne, Zakłady Opieki Zdrowotnej, Domy Pomocy Społecznej, domy dziecka, biblioteki, policję, PSP itp.).

RZGW adresowały swoje działania konsultacyjne (głównie ankiety i spotkania) do powyższych grup, ale proporcje dobierane były w poszczególnych RZGW indywidualnie.

PROCES UDZIAŁU SPOŁECZEŃSTWA NA POZIOMIE DORZECZY ODRY I WISŁY

W raporcie opisano działania związane z konsultacjami „Harmonogramu i programu prac...”, jakie zostały przeprowadzone na obszarze dorzeczy Odry i Wisły. Założono, że stanowią one sumę działań zrealizowanych w tych dorzeczach przez poszczególne RZGW.

Działania konsultacyjne

Opisano **działania konsultacyjne** przeprowadzone za pomocą:

- badań ankietowych
- na posiedzeniach rad gospodarki wodnej regionów wodnych i na posiedzeniach stałych komisji ds. udziału społeczeństwa

- na spotkaniach konsultacyjnych organizowanych w tym celu przez RZGW dla różnych środowisk lub na spotkaniach organizowanych przez różne instytucje i organizacje, w których uczestniczyli przedstawiciele RZGW.

Działania wspierające

Działania informujące o rozpoczęciu procesu konsultacji

Osobno opisano działania podjęte w ramach dorzeczy w celu poinformowania społeczeństwa lub przedstawicieli różnych grup interesów o rozpoczęciu procesu konsultacji. Informacje o prowadzonych konsultacjach rozpowszechniane były na posiedzeniach rad gospodarki wodnej regionów wodnych i spotkaniach stałych komisji ds. udziału społeczeństwa oraz na innych spotkaniach organizowanych specjalnie w tym celu przez RZGW dla różnych grup społecznych. Informacje rozpowszechniano także przy okazji konferencji i seminariów. Informowano poprzez ulotki i broszury, pocztą elektroniczną i tradycyjną, poprzez portale internetowe, informacje w mediach, plakaty, wyłożenie informacji w siedzibach RZGW.

Działania o charakterze edukacyjnym

Działania o charakterze edukacyjnym oraz działania szkoleniowe adresowane były zwłaszcza do przedstawicieli administracji samorządowej i rządowej, do różnych grup użytkowników (w tym do organizacji pozarządowych) oraz do środowisk akademickich i młodzieży szkolnej.

PROCES UDZIAŁU SPOŁECZEŃSTWA NA POZIOMIE KRAJOWYM

Zgodnie z „Programem udziału społeczeństwa we wdrażaniu Ramowej Dyrektywy Wodnej 2000/60/WE” instrumentem służącym konsultacjom na poziomie dorzeczy jest Krajowe Forum Wodne (KFW). W praktyce zdecydowano zorganizować jedno Forum, wspólne dla dorzeczy Odry i Wisły (i pozostałych), stąd w niniejszym raporcie uznano, że KFW powinno zostać wydzielone, jako poziom krajowy konsultacji społecznych. Za realizację tego zadania odpowiedzialny jest Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej.

Założono, że Krajowe Forum Wodne odbędzie się w marcu 2007 r., że będzie miało formę sesji plenarnej z prezentacjami dotyczącymi: procesu wdrażania RDW, „Harmonogramu i programu prac...” i jego konsultacji oraz udziału społeczeństwa. Liczba uczestników Forum nie może przekraczać 100-130 osób.

DZIAŁANIA ZREALIZOWANE PRZEZ RZGW W GDAŃSKU

DZIAŁANIA W ZAKRESIE KONSULTACJI

Konsultacje prowadzone za pomocą badań ankietowych

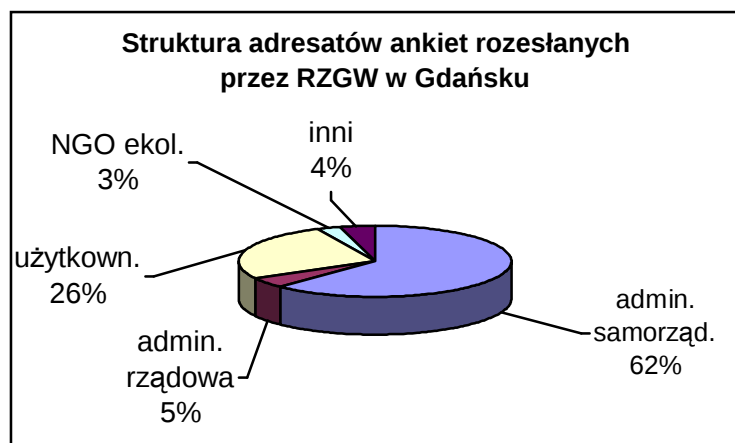
Ilość rozesłanych ankiet i główni adresaci

Łącznie RZGW w Gdańsku rozesłał lub w różny sposób przekazał do adresatów 640 ankiet.

Podział tych adresatów na różne grupy użytkowników przedstawia się następująco:

- **administracja samorządowa:** gminna (345 ankiet), powiatowa (43 ankiet) i wojewódzka (10 ankiet). Łącznie do administracji samorządowej rozesłano 398 ankiet.
- **administracja rządowa:** urzędy wojewódzkie 3, inspektoraty ochrony środowiska 3, parki narodowe i krajobrazowe 14, lasy państwowe 3, instytucje takie, jak: ARiMR, WFOŚ, NFOŚiGW, GIOŚ, PIG, ODR, CDR, ANR, GDDKiA – 8 ankiet. Łącznie do administracji rządowej rozesłano 31 ankiet
- **użytkownicy:** produkcja (przemysł, elektrownie wodne, mleczarnie itp.) – 19, rolnictwo, hodowla, gosp. rybne, izby i kółka rolnicze – 24, spółki wodne – 2, usługi komunalne – 8, inne usługi i handel (turystyka, rekreacja, stowarzyszenia) – 15, mieszkańcy (ankiety wyłożone w miejscach publicznych, rozpowszechniane przez nadzory zlewni) – 99. Łącznie do użytkowników rozesłano 167 ankiet.
- **NGO ekologiczne** – 18
- **inni** – szkolnictwo (w tym wyższe), jednostki badawcze i naukowe – 6, członkowie Rad Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego – 20. Łącznie do innych adresatów rozesłano 26 ankiet.

RZGW	admin. samorząd.	admin. rządowa	użytkownicy	NGO ekol.	inni	suma
Ilość rozesłanych ankiet	398	31	167	18	26	640

Sposób dystrybucji

RZGW w Gdańsku rozsyłał ankiety głównie za pomocą poczty. W poniższej tabeli podano szczegółowy sposób dystrybucji ankiet.

Poczta	RGWRW, Komisje	Spotkania konsultacyjne	Pośrednicy	Inne (wyłożenie)	Suma
522	19	99	0	0	640

Zwrot rozesłanych ankiet

Zwroty ankiet otrzymanych pocztą oszacowano na podstawie informacji otrzymanej z RZGW w Gdańsku oraz oszacowania ilości ankiet nadesłanych z terenu RZGW w Gdańsku do KZGW. Ilości ankiet zwróconych w inny sposób do RZGW podano na podstawie informacji otrzymanych z RZGW.

RZGW w Gdańsku na 640 otrzymał zwrot łącznie 50 ankiet (25 ankiet nadesłano do RZGW, ok. 25 pocztą do KZGW), co stanowi 7,8% ankiet rozesłanych. Poniżej podano szczegółowe zestawienie ilości zwrotów.

	Poczta	RGWR Komisje	Spotkania konsultacyjne	Pośrednicy	Inne (wyłożenie)	Suma
wysłane	522	19	99	0	0	640
Zwrot	25+25	0	0	0	0	50
Procent zwrotu	9,6	0	0	0	0	7,8

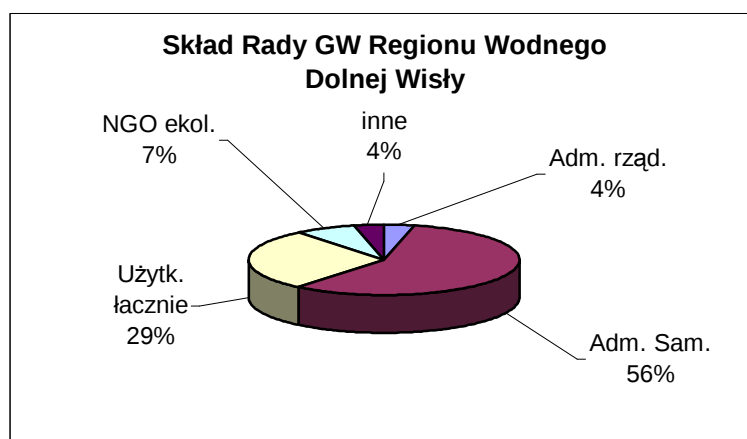
Konsultacje prowadzone na posiedzeniach Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Dolnej Wisły

Na obszarze działania RZGW w Gdańsku nie powołano stałej Komisji ds. Udziału Społeczeństwa, działa tam tylko Rada Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego.

Skład Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Dolnej Wisły

Rada Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Dolnej Wisły liczy 28 osób, szczegółowy skład podano poniżej. 57% składu Rady stanowią przedstawiciele administracji samorządowej, użytkownicy – 28,6%, NGO – 7,1%, eksperci i administracja rządowa – 3,6%.

Skład Rady Regionu Wodnego Dolnej Wisły	Adm. rząd.	Adm. Sam.	Użytkownicy				Użytk. łącznie	NGO ekol.	Inne eksperci	SUMA
			produk cja	rolnict.	usługi kom.	Inne (usługi, handel)				
Rada GW	1	16	0	1	2	5	8	2	1	28
	3,6	57					28,6	7,1	3,6	28

Konsultacje „Harmonogramu i programu prac ...”

Rada Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Dolnej Wisły na posiedzeniu w dniu 18 grudnia 2006 zapoznała się z dokumentem. Nie zostały do niego zgłoszone uwagi.

Cel spotkania	Data	Ilość zaprosz.	Ilość obecnych	Zgłoszone uwagi i opinie
Przedstawienie i omówienie Harmonogramu	18.12.2006	26	19	nie zostały zgłoszone uwagi do Harmonogramu

Konsultacje na spotkaniach i seminariach

RZGW w Gdańsku zorganizował konsultacje „Harmonogramu i programu prac..”. na dwóch konferencjach, na których rozdawano ankiety dotyczące konsultowanego dokumentu. Nie zostały zgłoszone uwagi, ani na spotkaniu nie zwrócono wypełnionych ankiet. W tabeli poniżej podano szczegółowe informacje dotyczące tych spotkań.

Rodzaj spotkania	Data	Główni adresaci	Ilość obecnych	skład osobowy					
				adm. rząd.	adm. sam..	użytk.	NGO	uczelnie	Inne
Konferencja pt. „Ramowa Dyrektywa Wodna a Główny Zbiornik Wód Podziemnych Nr 110”	22.03.2007	adm.rządowa, samorz., użytkownicy, NGO, eksperci	29	7	14	4	0	2	2
Konferencja/Warsztaty, w Pucku pt. „Istotne problemy gospodarki wodnej w obszarze przybrzeżnym – Ramowa Dyrektywa Wodna, plany gospodarki wodami”	18-19.04.2007	adm.rządowa, samorz., użytkownicy, NGO, eksperci	70	23	30	9	0	7	1

DZIAŁANIA WSPIERAJĄCE

Rozpowszechnianie informacji o prowadzonych konsultacjach

RZGW w Gdańsku nie organizował spotkań informacyjnych dotyczących rozpoczęcia procesu konsultacji Harmonogramu.

Ulotki i broszury

RZGW w Gdańsku wykorzystał celach informowania o prowadzonych konsultacjach broszurę informacyjną przygotowaną przez KZGW pt.: „Harmonogram i program prac związanych ze sporządzaniem planów gospodarowania wodami dla obszarów dorzeczy wraz z zestawieniem działań, które należy przeprowadzić w drodze konsultacji społecznych”.

Portal internetowy

RZGW w Gdańsku przygotował i udostępnił specjalną stronę na swoim portalu internetowym zawierającą szczegółowe informacje na temat RDW i procesu konsultacji oraz konsultowanego dokumentu (www.rzgw.gda.pl). Menu główne:

- Program udziału społecznego dla Dolnej Wisły
- Podstawa prawna
- Harmonogram realizacji informowania społeczeństwa i konsultacji społecznych
- Materiały uzupełniające
- Udział społeczeństwa na poziomie krajowym
- Pierwsza tura konsultacji społecznych

Udostępniono też użytkownikom na czas konsultacji dokumentu specjalne forum dyskusyjne.

DZIAŁANIA ZREALIZOWANE PRZEZ RZGW W GLIWICACH

DZIAŁANIA W ZAKRESIE KONSULTACJI

Konsultacje prowadzone za pomocą badań ankietowych

Ilość rozesłanych ankiet i główni adresaci

Łącznie RZGW w Gliwicach rozesłał lub w różny sposób przekazał do adresatów 3840 ankiet, z czego 1922ankiety w regionie wodnym Małej Wisły, a 1918 w regionie wodnym Górnej Odry. Jednak z informacji przekazanych przez RZGW wiadomo, że ankiet rozprawdzono więcej, gdyż były powielane (nie znana jest ilość skopiowanych egzemplarzy).

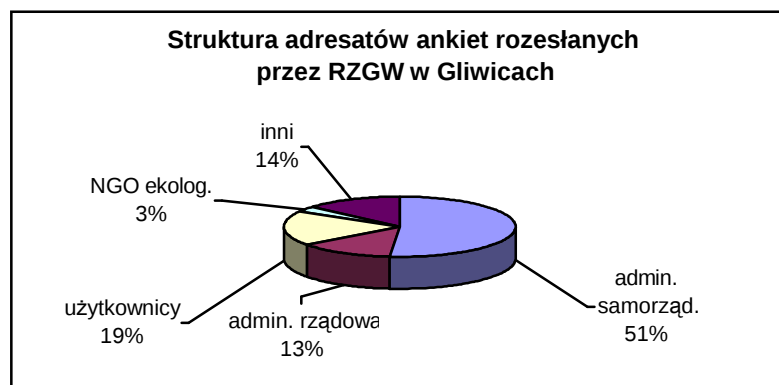
Z informacji uzyskanych w RZGW w Gliwicach wynika, że starano się tam zachować jednakową strukturę adresatów ankiet, stąd podany poniżej podział na różne grupy użytkowników podano łącznie dla obu regionów wodnych.

Łącznie na terenie RZGW w Gliwicach rozesłano do poszczególnych grup użytkowników:

- **administracja samorządowa:** gminna (1100 ankiet), powiatowa (530 ankiet) i wojewódzka (340 ankiet). Łącznie do administracji samorządowej rozesłano 1970 ankiet.
- **administracja rządowa:** urzędy wojewódzkie 90, lasy państwowe 265, instytucje takie, jak: ARiMR, WFOŚ, NFOŚiGW, GIOŚ, PIG, ODR, CDR, ANR, GDDKiA – 160 ankiet. Łącznie do administracji rządowej rozesłano 515 ankiet
- **użytkownicy:** produkcja (przemysł, elektrownie wodne, mleczarnie itp.) – 225, rolnictwo, hodowla, gosp. rybackie, izby i tow. rolnicze – 90, usługi komunalne – 190, inne usługi i handel (turystyka, rekreacja, stowarzyszenia) – 215. Łącznie do użytkowników rozesłano 720 ankiet.
- **NGO ekologiczne** – 115
- **inni** – poprzez członków rad gospodarki wodnej regionów wodnych i komisji ds. udziału społeczeństwa, na spotkaniach i konferencjach, do instytucje użyteczności publicznej – 420, członkowie Stałej Komisji ds. Udziału Społeczeństwa – 50, członkowie Rad Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego – 50. Łącznie do innych adresatów rozesłano 520 ankiet.

Ilość ankiet rozesłanych do poszczególnych adresatów przez RZGW w Gliwicach

RZGW	admin. samorządowa	admin. rządowa	użytkownicy	NGO ekolog.	inni	suma
Dorzecze Odry	985	257	359	57	260	1918
Dorzecze Wisły	985	258	361	58	260	1922
Łącznie	1970	515	720	115	520	3840

Sposób dystrybucji

RZGW w Gliwicach rozsyłałankiety głównie za pomocą poczty. W poniższej tabeli podano szczegółowy sposób dystrybucji ankiet (ilość ankiet wykazana w tym zestawieniu różni się od wykazanej w zestawieniu powyżej z uwagi na trudność w oszacowaniu rzeczywistej ilości ankiet – jak wspomniano powyżejankiety były kserowane i nie znana jest dokładna ilość rozesłana do użytkowników).

Wykorzystanie różnych metod dystrybucji

Poczta	RGWRW Komisje	Spotkania konsultacyjne	Pośrednicy	Inne (wyłożenie)	Suma
3615	50	145	152	0	3962

Zwrot rozesłanych ankiet

Zwroty ankiet otrzymanych pocztą oszacowano na podstawie informacji otrzymanej z RZGW w Gliwicach oraz oszacowania ilości ankiet nadesłanych z terenu RZGW w Gliwicach do KZGW. Ilości ankiet zwróconych w inny sposób do RZGW podano na podstawie informacji otrzymanych z RZGW.

RZGW w Gliwicach na 3962 otrzymał zwrot łącznie 308 ankiet (289 ankiet zwrócono do RZGW, 19 pocztą do KZGW), co stanowi 7,8% ankiet rozesłanych. Poniżej podano szczegółowe zestawienie ilości zwrotów.

Stopień zwrotu ankiet w zależności od sposobu dystrybucji

	Poczta	RGWR, Komisje	Spotkania konsultacyjne	Pośrednicy	Inne (wyłożenie)	Suma
wysłane	3615	50	145	152	0	3962
Zwrot	128+19	35	52	74	0	308
Procent zwrotu	4,1	70	35,9	48,7	0	7,8

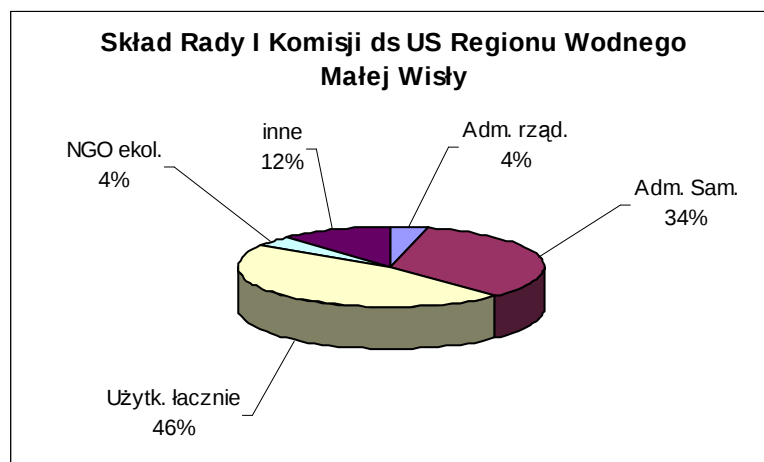
Konsultacje prowadzone na posiedzeniach Rady Gospodarki Wodnej i Komisji ds. Udziału Społeczeństwa Regionu Wodnego Małej Wisły i Górnej Odry

Na obszarze działania RZGW w Gliwicach działają dwie rady gospodarki wodnej – Rada Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Małej Wisły i Rada Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Górnej Odry oraz dwie stałe Komisje ds. Udziału Społeczeństwa przy tychże Radach.

Skład Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Małej Wisły i skład Stałej Komisji ds. Udziału Społeczeństwa Regionu Wodnego Małej Wisły

Rada Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Małej Wisły liczy 30 osób, a Stała Komisja ds. Udziału Społeczeństwa Regionu Wodnego Małej Wisły – 20 osób. Użytkownicy stanowią 46% składu Rady, 34% przedstawiciele administracji samorządowej, eksperci – 12%, administracja rządowa i NGO – 4%. (szczegółowy skład podano w tabeli poniżej).

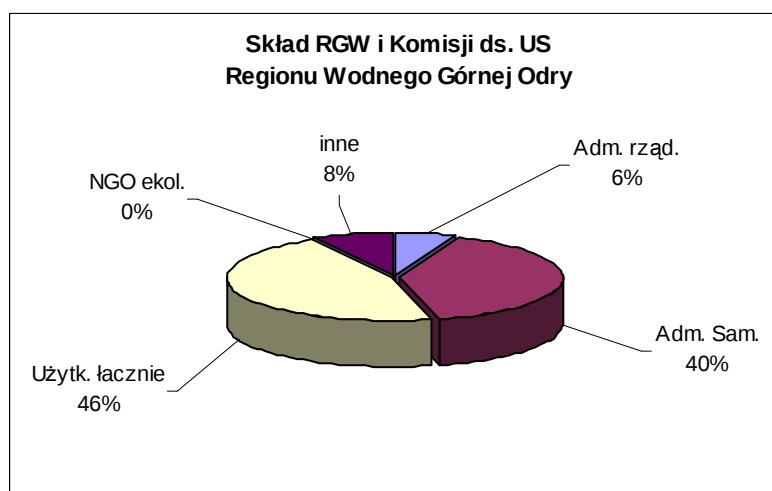
Skład Rady Gospodarki Wodnej i Stałej Komisji ds. US Regionu Wodnego Małej Wisły	Adm rząd.	Adm. Sam.	Użytkownicy				Użytk. łącznie	NGO ekol.	Inne eksperci	SUMA
			produk cja	rolnict.	usługi kom.	Inne (usługi, handel)				
RGWRW (Mała Wisła)	1	15	4	2	4	0	10	1	3	30
Komisja (Mała Wisła)	1	2	3	0	8	2	13	1	3	20
suma	2	17	7	2	12	2	23	2	6	50
[%]	4	34					46	4	12	

Skład Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Małej Wisły i skład Stałej Komisji ds. Udziału Społeczeństwa Regionu Wodnego Górnej Odry

Rada Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Górnej Odry liczy 30 osób, a Stała Komisja ds. Udziału Społeczeństwa Regionu Górnej Odry – 20 osób. Użytkownicy stanowią 46% składu Rady, 40% przedstawiciele administracji samorządowej, eksperci – 8%, administracja rządowa 6% (szczegółowy skład podano w tabeli poniżej).

Skład Rad Gospodarki Wodnej i Stałej Komisji ds. US Regionu Wodnego Górnej Odry	Adm. rząd.	Adm. Sam.	Użytkownicy				Użytk. łącznie	NGO ekol.	Inne eksperci	SUMA
			produk cja	rolnict.	usługi kom.	Inne (usługi, handel)				
RGWRW (Górna Odra)	1	17	6	2	1	1	10	0	2	30
Komisja (Górna Odra)	2	3	3	3	4	3	13	0	2	20
suma	3	20	9	5	5	4	23	0	4	50
[%]	6	40					46		8	

Konsultacje Harmonogramu i programu prac ...

Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Małej Wisły i Górnej Odry oraz Stałe Komisje ds. Udziału Społeczeństwa przy tych Radach obradowały zawsze wspólnie. Stałe Komisje zaakceptowały Harmonogram na posiedzeniu w dniu 28 listopada 2006 r. (nie zostały zgłoszone do niego uwagi), a obie Rady zaakceptowały ten dokument na wspólnym posiedzeniu w dniu 14 grudnia 2006. (nie zostały zgłoszone do niego uwagi).

W tabeli poniżej zestawiono posiedzenia Rad Gospodarki Wodnej Regionów Wodnych oraz Stałych Komisji ds. Udziału w okresie konsultowania Harmonogramu

Rodzaj spotkania	Cel spotkania	Data	Ilość zaprosz	Ilość obecni	Uwagi
Wspólne Posiedzenie Stałych Komisji ds. US przy Radach GWRW Małej Wisły i Górnej Odry	Konsultacje Harmonogramu, informacje o RDW, dyrektywie azotanowej, programie udziału społeczeństwa	28.11.2006	40	27	Harmonogram został zaakceptowany
Wspólne Posiedzenie Rad Gospodarki Wodnej Regionów Wodnych Małej Wisły i Górnej Odry	Konsultacje Harmonogramu, informacje o I KFW	14.12.2006	56	23	Harmonogram został zaakceptowany
Wspólne Posiedzenie Rad Gospodarki Wodnej Regionów Wodnych Małej Wisły i Górnej Odry z udziałem Prezydów Komisji ds. US	Informacja nt. uwag do Harmonogramu zgłoszonych przez WWF Polska, Strategii dla Wisły 2020 oraz I tury konsultacji społecznych	29.03.2007	59	19	dyskusja ogólna
Wspólne Posiedzenie Stałych Komisji ds. US przy Radach GWRW Małej Wisły i Górnej Odry	Sprawozdanie z IKFW, I tury konsultacji Harmonogramu, istotnych problemach gospodarki wodnej	8.05.2007	40	24	dyskusja ogólna

Konsultacje na spotkaniach i seminariach

RZGW w Gliwicach zorganizował konsultacje Harmonogramu... na dwóch spotkaniach, na których rozdawano ankiety dotyczące konsultowanego dokumentu. Część wypełnionych ankiet została zebrana po spotkaniach. W tabeli poniżej podano szczegółowe informacje dotyczące tych spotkań.

Rodzaj spotkania	Data	Główni adresaci	Ilość obecnych
Informacyjno-konsultacyjne (na zaproszenie Powiatowego Zespołu Doradztwa Rolniczego w Gliwicach, Śląskiego ODR w Częstochowie)	22.05.2007	rolnicy	30
Informacyjno-konsultacyjne (na zaproszenie SP w Olkuszu)	19.06.2007	administracja samorządową	26

DZIAŁANIA WSPIERAJĄCE

Rozpowszechnianie informacji o prowadzonych konsultacjach

Spotkania informacyjne

RZGW w Gliwicach zorganizował 1 spotkanie informacyjne dla administracji samorządowej.

Rodzaj spotkania	Data	Adresaci
Informacyjne – Spotkanie na zaproszenie Związku Gmin i Powiatów Śląskich	07.12.06	adm. samorządowa

Ulotki i broszury

RZGW w Gliwicach wykorzystał w celach informowania o prowadzonych konsultacjach broszurę informacyjną przygotowaną przez KZGW pt.: „Harmonogram i program prac...” związanych ze sporządzaniem planów gospodarowania wodami dla obszarów dorzeczy wraz z zestawieniem działań, które należy przeprowadzić w drodze konsultacji społecznych”.

Portal internetowy

RZGW w Gliwicach przygotował i udostępnił specjalną stronę na swoim portalu internetowym zawierającą szczegółowe informacje na temat RDW i procesu konsultacji oraz konsultowanego dokumentu (www.rzgw.gliwice.pl). Menu główne:

- Artykuły dotyczące konsultacji (18)
- Dokumenty przeznaczone do konsultacji
- Przegląd wszystkich opublikowanych informacji dotyczących konsultacji społecznych
- Wszystkie dokumenty dotyczące konsultacji (bieżące informacje oraz sprawozdanie z działań podjętych w ramach I tury konsultacji, protokoły ze spotkań oraz prezentacje z zakresu US).

Udostępniono też użytkownikom na czas konsultacji dokumentu specjalne forum dyskusyjne.

RZGW w Gliwicach starał się też o umieszczenie informacji o konsultacjach społecznych na stronach urzędów gmin i starostw oraz na stronach innych instytucji, z którymi współpracuje. W efekcie udało się umieścić taką informację na stronach około 12-tu (miejskich) urzędów gminnych i starostw powiatowych.

Rozpowszechnianie informacji o RDW, procesie planowania, udziale społeczeństwa – działania informacyjne i edukacyjne

Spotkania informacyjne

RZGW w Gliwicach zorganizował spotkanie edukacyjne na temat Ramowej Dyrektywy Wodnej w szkole podstawowej.

Rodzaj spotkania	Data	Adresaci
Edukacyjne – Spotkanie w szkole podstawowej	1.06.07	dzieci, nauczyciel

Dyżury telefoniczne pracowników

Pracownicy zespołu ds. komunikacji społecznej udzielali informacji pod numerem tel.: 32-777-49-72. Liczne telefony podczas dyżurów informacyjnych dowiodły popularności tej tradycyjnej metody komunikacji (znacznie większej niż było to w przypadku wspomnianego powyżej forum internetowego). Ogółem odebrano ponad 50 telefonów w sprawach związanych z procesem US. Najczęściej petenci byli zorientowani w zawartości informacji zawartej na stronie internetowej i prosili jedynie o dodatkowe wyjaśnienia w sprawach formalnych oraz o dosłanie większej ilości formularzy ankiet dziękowali za włączenie ich instytucji, organizacji w proces konsultacji.

DZIAŁANIA ZREALIZOWANE PRZEZ RZGW W KRAKOWIE

DZIAŁANIA W ZAKRESIE KONSULTACJI

Konsultacje prowadzone za pomocą badań ankietowych

Ilość rozesłanych ankiet i główni adresaci

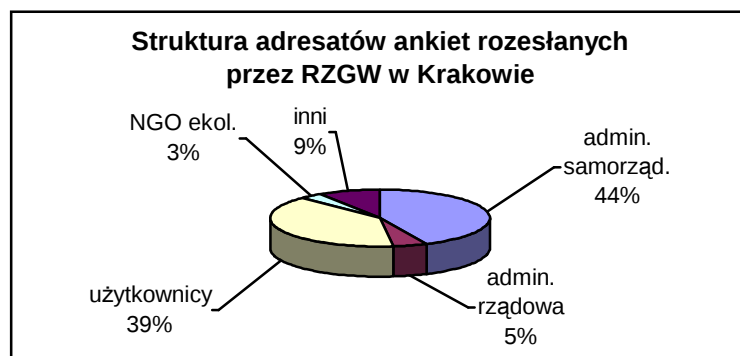
Łącznie RZGW w Krakowie rozesłał lub w różny sposób przekazał do adresatów 2000 ankiet. Podział tych adresatów na różne grupy użytkowników przedstawia się następująco (szczegółowy podział zamieszczono w formularzu informacyjnym opracowanym przez RZGW w Krakowie – załącznik ...):

Łącznie na terenie RZGW w Krakowie rozesłano do poszczególnych grup użytkowników:

- **administracja samorządowa:** gminna (747 ankiet), powiatowa (103 ankiet) i wojewódzka (10 ankiet). Łącznie do administracji samorządowej rozesłano 860 ankiet.
- **administracja rządowa:** urzędy wojewódzkie 6, inspektoraty ochrony środowiska 5, parki narodowe i krajobrazowe 15, lasy państwowe 29, stacje chemiczno-rolnicze – 5, instytucje takie, jak: ARiMR, WFOŚ, NFOŚiGW, GIOŚ, PIG, ODR, CDR, ANR, GDDKiA – 42 ankiet. Łącznie do administracji rządowej rozesłano 102 ankiety.
- **użytkownicy:** produkcja (przemysł, elektrownie wodne, mleczarnie itp.) – 225, rolnictwo, hodowla, gosp. rybne, izby i tow. rolnicze – 31, usługi komunalne – 167, inne usługi i handel (turystyka, rekreacja, stowarzyszenia) – 164, mieszkańcy (ankiety wyłożone w miejscach publicznych, rozpowszechniane przez nadzory zlewni) – 201. Łącznie do użytkowników rozesłano 788 ankiet.
- **NGO ekologiczne** – 68
- **inni** – szkolnictwo (w tym wyższe), jednostki badawcze i naukowe – 1, poprzez członków rad gospod. wodnej regionów wodnych i komisji ds. udziału społeczeństwa, na spotkaniach i konferencjach, do instytucji użyteczności publicznej – 130, członkowie Stałej Komisji ds. Udziału Społeczeństwa – 21, członkowie Rad Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego – 30. Łącznie do innych adresatów rozesłano 182 ankiety.

Ilość ankiet rozesłanych do poszczególnych adresatów przez RZGW w Krakowie

	admin. samorząd.	admin. rządowa	użytkownicy	NGO ekol.	inni	suma
Ilość rozesłanych ankiet	860	102	788	68	182	2000

Sposób dystrybucji

RZGW w Krakowie rozsyłałankiety głównie za pomocą poczty. W poniższej tabeli podano szczegółowy sposób dystrybucji ankiet.

Poczta	RGWRW, Komisje	Spotkania konsultacyjne	Pośrednicy	Inne (wyłożenie)	Suma
1150	0	51	599	200	2000

Zwrot rozesłanych ankiet

Zwroty ankiet otrzymanych pocztą oszacowano na podstawie informacji otrzymanej z RZGW w Krakowie oraz oszacowania ilości ankiet nadesłanych z terenu RZGW w Krakowie do KZGW. Ilości ankiet zwróconych w inny sposób do RZGW podano na podstawie informacji otrzymanych z RZGW.

RZGW w Krakowie na 2000 otrzymał zwrot łącznie 407 ankiet (323ankiety zwrócono do RZGW, ok. 84 pocztą do KZGW), co stanowi 20,4% ankiet rozesłanych. Poniżej podano szczegółowe zestawienie ilości zwrotów.

	Poczta	RGWRW, Komisje	Spotkania konsultacyjne	Pośrednicy	Inne (wyłożenie)	Suma
wysłane	1150	0	51	599	200	2000
zwrot	(162+84)	0	51	110	bd	407
procent zwrotu	21,4	0	100	18,4		20,4

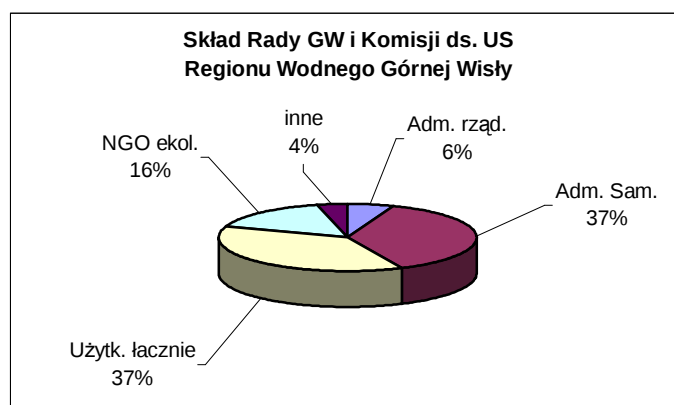
Konsultacje prowadzone na posiedzeniach Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego i Komisji ds. Udziału Społeczeństwa Górnej Wisły

Na obszarze działania RZGW w Krakowie działa Rada Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Górnej Wisły oraz powołana przy niej Stała Komisja ds. Udziału Społeczeństwa, jako ciała opiniodawczo-doradcze Dyrektora RZGW.

Skład Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Górnej Wisły i skład Komisji ds. Udziału Społeczeństwa

Rada Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Górnej Wisły liczy 30 osób, a Komisja ds. Udziału Społeczeństwa – 21 osób. Użytkownicy i przedstawiciele administracji samorządowej stanowią 37,3% składu Rady, 15,7% – NGO, administracja rządowa 5,9%, eksperci – 3,9% (szczegółowy skład podano w tabeli poniżej).

Skład Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Górnej Wisły i Stałej Komisji ds. US	adm. rząd.	adm. sam.	Użytkownicy				Użytk. łącznie	NGO ekolog.	Eksperci (uczelnie i instyt.)	SUMA
			produkt	rolnict.	usługi komun.	inne (usługi, handel)				
Komisja ds. US	3	4	5	1	2	0	8	5	1	21
RGWRW	0	15	4	3	1	3	11	3	1	30
suma	3	19	9	4	3	3	19	8	2	51
[%]	5,9	37,3					37,3	15,7	3,9	

Konsultacje „Harmonogramu i programu prac ...”

Konsultacje „Harmonogramu i programu prac...”przez Radę Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Górnej Wisły przebiegały w ten sposób, że najpierw zgodnie z regulaminem Rady Regionu i Komisji, dokument zaopiniowała Komisja, a następnie przedstawiła ona swoje stanowisko na posiedzeniu Rady, która po zapoznaniu się z opinią Komisji zaakceptowała ją, ale też zgłosiła własne uwagi do dokumentu. Stała Komisja opracowała uwagi do Harmonogramu na posiedzeniu w dniu 18 stycznia 2007r., a Rada zgłosiła swoje uwagi na posiedzeniu w dniu 21 stycznia 2007 r.

W tabeli poniżej zestawiono posiedzenia Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego i Stałej Komisji ds. Udziału w okresie konsultowania Harmonogramu

Rodzaj spotkania	Cel spotkania	Data	Ilość zaprosz	Ilość obecni	Uwagi
Posiedzenie Stałej Komisji ds. Udziału Społeczeństwa	Konsultacje Harmonogramu, informacja nt. programu konsultacji społecznych	18.01.2007	21	19	Zgłoszono uwagi Komisji do Harmonogramu

Posiedzenie Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Górnej Wisły	Konsultacje Harmonogramu, informacja nt. programu konsultacji społecznych	25.01.2007	30	18	Pozytywnie zaopiniowano opinie Komisji w sprawie Harmonogramu i zgłoszono dodatkowe uwagi
---	---	------------	----	----	---

Konsultacje na spotkaniach i seminariach

RZGW w Krakowie pozyskał uwagi do „Harmonogramu i programu prac...” na 3 spotkaniach, na których omówiono konsultowany dokument i rozdawano ankiety dotyczące tego dokumentu. Wypełnione ankiety zostały zebrane po spotkaniach. W tabeli poniżej podano szczegółowe informacje dotyczące tych spotkań.

Rodzaj spotkania	Data/ uwagi	Główni adresaci	Ilość osób	skład osobowy					
				adm. rząd.	adm. sam.	użytk.	NGO	uczelnie	Inne
Szkoleniowe i konsultac. (dla pracowników Firmy Stalprodukt zorg. przez Fundację Ekologiczną Czysta Wisłoka nt RDW i konsultacji Harmon.	16.02.2007 zgłoszono uwagi	użytkow. przemysł	29			29			
Informacyjne i konsultac. dla członków Rady Nadzorczej Fundacji Czysta Wisłoka nt RDW i konsultacji Harmonogramu	26.04.2007 zgłoszono uwagi	NGO, użytkow. adm.sam.	14	1	1	9	3		
Szkoleniowe i konsultac. dla studentów AGH (informacje nt RDW i Dyrektywy Azotanowej oraz konsultacje Harmonogramu)	24.05.2007 zgłoszono uwagi	studenci AGH	22					22	

DZIAŁANIA WSPIERAJĄCE

Rozpowszechnianie informacji o prowadzonych konsultacjach

Posiedzenia informacyjne Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Górnej Wisły i Stałej Komisji ds. Udziału Społeczeństwa

RZGW w Krakowie zorganizował 1 posiedzenie Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Górnej Wisły i 1 posiedzenie Stałej Komisji ds. Udziału Społeczeństwa przy tej Radzie poświęcone informowaniu o rozpoczęciu procesu konsultacji Harmonogramu.

Rodzaj spotkania	Cel spotkania	Data Spotkania
Posiedzenie Stałej Komisji ds. Udziału Społeczeństwa	Udział społeczeństwa i przygotowanie I tury konsultacji	28.09.07
Posiedzenie Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego	Udział społeczeństwa i przygotowanie zbliżających się konsultacji	9.11.2006

Spotkania informacyjne

Mając na względzie programy działań, które będą najistotniejszym elementem planów gospodarowania wodami, a które będą realizowane przede wszystkim na poziomie gmin, RZGW w Krakowie uznał za konieczne wyjście z informacją o prowadzonych konsultacjach społecznych i planowanych działaniach do osób podejmujących decyzje na rzecz poprawy stanu wód i lokalnego środowiska wodnego właśnie na poziomie lokalnym i są najbliższej społeczności lokalnych. Stąd zrodził się pomysł udziału RZGW w konwentach wójtów i burmistrzów. Przedstawiciele RZGW w Krakowie wzięli udział łącznie w 17 konwentach i jednym szkoleniu organizowanym dla wójtów i burmistrzów, w których uczestniczyło łącznie ponad 300 osób. Uczestnikami byli nie tylko wójtowie i burmistrzowie, ale często radni gmin, przedstawiciele najistotniejszych grup użytkowników na danym obszarze.

Do przekazania informacji o prowadzonym procesie konsultacji społecznych RZGW w Krakowie wykorzystało również 2 konferencje naukowo-techniczne. Adresatami było środowisko specjalistów zajmujących się gospodarką wodną oraz administracja samorządowa.

Rodzaj spotkania	Data	Adresaci
Konwent wójtów i burmistrzów – 17 spotkań		burmistrzowie, wójtowie, radni gmin i powiatów, członkowie zespołów zarz. kryzysowego, straż pożarna oraz przedstawiciele społeczności lokalnych (300 osób)
Szkolenie dla wójtów, burmistrzów i radnych gmin powiatu tarnowskiego		wójtowie, burmistrzowie, radni gmin powiatu tarnowskiego (50 osób)
Informacyjne – na XI Ogólnopolskiej Konferencji Naukowo – Technicznej: „Ochrona jakości i zasobów wód – wody powierzchniowe i podziemne Karpat”	25.10.06	środowisko specjalistów
Informacyjne – IV Konferencja Naukowo-Techniczna „Błękitny San” (zorg. przez Związek Gmin Turystycznych Pogórza Dynowskiego)	21.04.07	adm. samorządowa, specjaliści

Ulotki i broszury

RZGW w Krakowie wykorzystał w celach informowania o prowadzonych konsultacjach broszurę informacyjną przygotowaną przez KZGW pt.: „Harmonogram i program prac związanych ze sporządzaniem planów gospodarowania wodami dla obszarów dorzeczy wraz z zestawieniem działań, które należy przeprowadzić w drodze konsultacji społecznych”.

Poczta tradycyjna

RZGW w Krakowie rozesłał 851 pism informacyjnych do firm i instytucji podpisanych przez dyrektora RZGW wraz z zaproszeniem do udziału w konsultacjach.

Portal internetowy

RZGW w Krakowie przygotował i udostępnił specjalną stronę na swoim portalu internetowym zawierającą szczegółowe informacje na temat RDW i procesu konsultacji oraz konsultowanego dokumentu (www.krakow.rzgw.gov.pl). Menu główne:

- Komisja
- Konsultacje społeczne – pilotaż
- Programy udziału społecznego
- Publikacje

Udostępniono też użytkownikom na czas konsultacji dokumentu specjalne forum dyskusyjne.

RZGW w Krakowie starał się też o umieszczenie informacji o konsultacjach społecznych na stronach urzędów gmin i starostw oraz na stronach innych instytucji, z którymi współpracuje. Takich stron lub linków do stron RZGW powstało wiele (nie o wszystkich jest informacja). Zamieszczono je m.in. na stronie:

- Zakładów Chemicznych „Alwernia” S.A.
- Magurskiego Parku Narodowego
- Firmy „Electrabel” Polska S.A. w Połańcu
- Urzędu Gminy Wierzchosławice
- Starostwa Powiatowego w Tarnowie
- Starostwa Powiatowego w Przeworsku

Media

RZGW w Krakowie opublikował w różnych czasopismach 4 artykuły na temat procesu konsultacji społecznych:

- „AURA”, kwiecień 2007
- „Oświęcimski Chemik”, kwiecień 2007
- „Gospodarka Wodna”, czerwiec 2007
- „Gaz, woda i technika sanitarna” nr 11/2006

Wyłożenie w siedzibach RZGW

RZGW w Krakowie udostępnił materiały informacyjne (broszury) dotyczące konsultacji Harmonogramu w siedzibie RZGW i w siedzibach Zarządów Zlewni

Rozpowszechnianie informacji o RDW, procesie planowania, udziale społeczeństwa – działania informacyjne i edukacyjne

Spotkania informacyjne

RZGW w Krakowie uczestniczył w kilkunastu spotkaniach podczas których informował o procesie wdrażania RDW i planach gospodarowania wodami, m.in. wziął udział w spotkaniu dla nauczycieli przedmiotów przyrodniczych (32 nauczycieli), przedstawiciel RZGW wygłosił również referat na konferencji dla środowiska naukowego zorganizowanej przez AGH (ok. 60 osób).

Rodzaj spotkania	Data	Adresaci
Konferencja naukowa AGH w Krakowie pt.: „Woda i jej znaczenie”		środowiska naukowe (60 osób)
Spotkanie z nauczycielami z terenu Powiatu Krakowskiego		Nauczyciele przedmiotów przyrodniczych (32 osoby)
Informacyjne – na XI Ogólnopolskiej Konferencji Naukowo – Technicznej: „Ochrona jakości i zasobów wód – wody powierzchniowe i podziemne Karpat”	25.10.06	środowisko specjalistów
Informacyjne – IV Konferencja Naukowo-Techniczna „Błękitny San” (zorg. przez Związek Gmin Turystycznych Pogórza Dynowskiego)	21.04.07	adm. samorządowa, specjaliści

Media

RZGW w Krakowie opublikował w różnych czasopismach 4 artykuły na temat wdrażania RDW i procesu konsultacji społecznych (artykuły te informowały o rozpoczęciu procesu konsultacji, stąd wymieniono je także w punkcie poprzednim, ale również informowały szerzej o wdrażaniu RDW):

- „AURA”, kwiecień 2007
- „Oświęcimski Chemik”, kwiecień 2007
- „Gospodarka Wodna”, czerwiec 2007
- „Gaz, woda i technika sanitarna” nr 11/2006
- Miesięcznik Stowarzyszenia Promocji i Rozwoju Regionu Dynowskiego „Dynowinka”, czerwiec 2007.

Broszury informacyjne

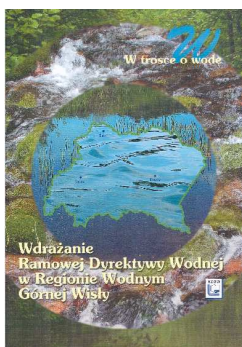
RZGW w Krakowie rozpowszechniał broszury informacyjne przygotowane przez KZGW (wcześniej m.in. przez Biuro Gospodarki Wodnej) – łącznie rozdano ponad 700 egz. oraz własną broszurę informacyjną.

Broszury ogólnopolskie:

- „Porozmawiajmy o wodzie” – Ramowa Dyrektywa Wodna”,
- „W trosce o wodę – gospodarowanie wodami w Polsce”,
- „Wdrażanie Ramowej Dyrektywy Wodnej w Polsce w latach 2004-2006”,

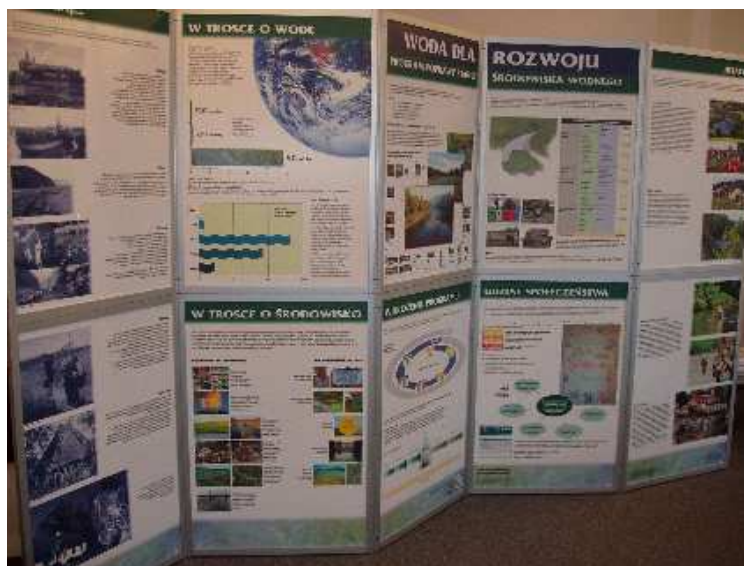
- „Współpraca międzynarodowa w gospodarce wodnej – wdrażanie Ramowej Dyrektywy Wodnej”
- „Ramowa Dyrektywa Wodna jako narzędzie polityki wodnej”
- „Słowniczek wybranych pojęć związanych z procesem wdrażania Ramowej Dyrektywy Wodnej”.

Broszura informacyjna przygotowana przez RZGW w Krakowie – „Wdrażanie Ramowej Dyrektywy Wodnej w Regionie Wodnym Górnej Wisły” (format A4, nakład 2000 egz.).

Wystawy

RZGW w Krakowie przygotował wystawę przewoźną dotyczącą procesu wdrażania RDW w Polsce pt. "Woda dla rozwoju – program poprawy stanu środowiska wodnego".

DZIAŁANIA ZREALIZOWANE PRZEZ RZGW W WARSZAWIE

DZIAŁANIA W ZAKRESIE KONSULTACJI

Konsultacje prowadzone za pomocą badań ankietowych

Ilość rozesłanych ankiet i główni adresaci

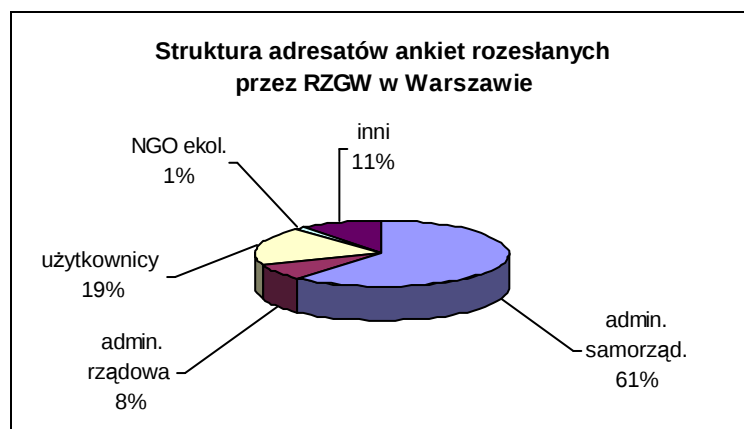
Łącznie RZGW w Warszawie rozesłał lub w różny sposób przekazał do adresatów 3750 ankiet, z czego 3682 ankiety trafiły do użytkowników (68 ankiet znajduje się jeszcze w siedzibach nadzorów zlewni, które zajmowały się ich dystrybucją).

Łącznie na terenie RZGW w Warszawie rozesłano do poszczególnych grup użytkowników:

- **administracja samorządowa:** gminna (1725 ankiet), powiatowa (342 ankiet) i wojewódzka (203 ankiet). Łącznie do administracji samorządowej rozesłano 2270 ankiet.
- **administracja rządowa:** urzędy wojewódzkie 33, inspektoraty ochrony środowiska 31, parki narodowe i krajobrazowe 25, lasy państwowe 69, Sanepid 26, instytucje takie, jak: ARiMR, WFOŚ, NFOŚiGW, GIOŚ, PIG, ODR, CDR, ANR, GDDKiA – 93 ankiety. Łącznie do administracji rządowej rozesłano 277 ankiet.
- **użytkownicy:** produkcja (przemysł, elektrownie wodne, mleczarnie itp.) – 161, rolnictwo, hodowla, gosp. rybne, izby i tow. rolnicze – 56, spółki wodne – 38, usługi komunalne – 246, inne usługi i handel (turystyka, rekreacja, stowarzyszenia) – 199. Łącznie do użytkowników rozesłano 700 ankiet.
- **NGO ekologiczne** – 45
- **inni** – szkolnictwo (w tym wyższe), jednostki badawcze i naukowe – 245, poprzez członków rad gospod. wodnej regionów wodnych i komisji ds. udziału społeczeństwa, na spotkaniach i konferencjach, do instytucji użyteczności publicznej – 145. Łącznie do innych adresatów rozesłano 390 ankiet.

Ilość ankiet rozesłanych do poszczególnych adresatów przez RZGW w Warszawie

	admin. samorząd.	admin. rządowa	użytkownicy	NGO ekol.	inni	suma
Ilość rozesłanych ankiet	2270	277	700	45	390	3682

Sposób dystrybucji

RZGW w Warszawie rozprawdzałankiety poprzez pracowników nadzorów zlewni, nie korzystało z innych sposobów dystrybucji. W poniższej tabeli podano szczegółowy sposób dystrybucji ankiet.

Poczta	RGWRW, Komisje	Spotkania konsultacyjne	Pośrednicy	Inne (wyłożenie)	Suma
0	0	0	3750	0	3750

Zwrot rozesłanych ankiet

Zwroty ankiet otrzymanych pocztą oszacowano na podstawie informacji otrzymanej z RZGW w Warszawie oraz oszacowania ilości ankiet nadesłanych z terenu RZGW w Warszawie do KZGW. Ilości ankiet zwróconych w inny sposób do RZGW podano na podstawie informacji otrzymanych z RZGW.

RZGW w Warszawie na 3750 ankiet otrzymał zwrot łącznie 555 ankiet (388 ankiet zwrócono do RZGW, ok. 167 pocztą do KZGW), co stanowi 14,8% ankiet rozesłanych. Poniżej podano szczegółowe zestawienie ilości zwrotów.

	Poczta	RGWRW, Komisje	Spotkania konsultacyjne	Pośrednicy	Inne (wyłożenie)	Suma
wysłane	0	0	0	3750	0	3750
zwrot	167	0	0	388	0	555
procent zwrotu		0	0		0	14,8

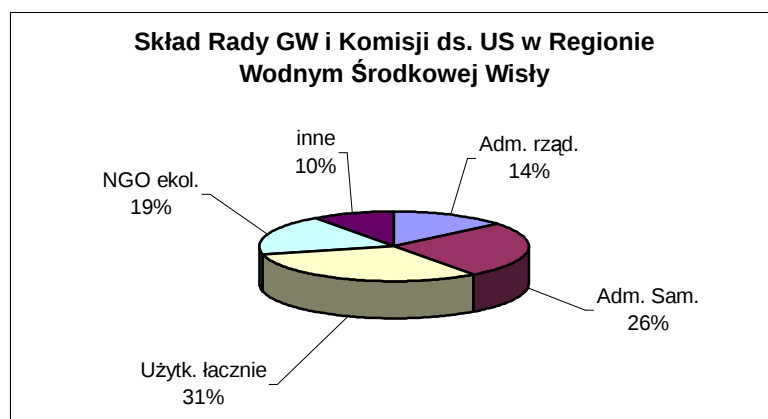
Konsultacje prowadzone na posiedzeniach Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego i Stałej Komisji ds. Udziału Społeczeństwa Środkowej Wisły

Na obszarze działania RZGW w Warszawie działa Rada Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Środkowej Wisły oraz Stała Komisja ds. Udziału Społeczeństwa przy Dyrektorze RZGW w Warszawie.

Skład Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Środkowej Wisły i skład Stałej Komisji ds. Udziału Społeczeństwa

Rada Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Środkowej Wisły liczy 30 osób, a Komisja ds. Udziału Społeczeństwa – 50 osób. Użytkownicy stanowią 31,1% składu Rady, przedstawiciele administracji samorządowej 26,3%, NGO – 18,8, administracja rządowa 13,8%, eksperci – 10% (szczegółowy skład podano w tabeli poniżej).

Skład RGWRW Środkowej Wisły i Komisji ds. Udziału Społeczeń.	adm. rząd.	adm. sam.	Użytkownicy				Użytko w łącznie	NGO ekolog.	Eksperci (uczelnie i instyt.)	SUMA
			produkt	rolnict.	usługi komun.	inne (usługi, handel)				
Komisja ds. US	11	6	7	2	3	3	15	12	6	50
Rada GWRW	0	15	4	1	1	4	10	3	2	30
suma	11	21	11	3	4	7	25	15	8	80
[%]	13,8	26,3					31,1	18,8	10	

Konsultacje „Harmonogramu i programu prac ...”

Konsultacje Harmonogramu przez Radę Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Środkowej Wisły nie zostały ostatecznie przeprowadzone z uwagi na brak quorum na posiedzeniu Rady.

Konsultacje na spotkaniach i seminariach

Przedstawiciele RZGW w Warszawie uczestniczyli w konferencji oraz w sesji sejmiku samorządowego, na których poinformowano o rozpoczęciu procesu konsultacji „Harmonogramu i programu...” oraz rozdawano uczestnikom ankiety.

Rodzaj spotkania	Data	Adresaci	Uwagi
Konferencja „Jak poprawić stan ekologiczny Zbiornika Zemborzyckiego”	17.04.07	admin.samorz.	dystrybucja ankiety
Sesja Sejmiku Województwa lubelskiego	23.04.2007	admin.samorz	dystrybucja ankiety

DZIAŁANIA WSPIERAJĄCE

Rozpowszechnianie informacji o prowadzonych konsultacjach

Posiedzenia informacyjne Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Środkowej Wisły i Stałej Komisji ds. Udziału Społeczeństwa

RZGW w Warszawie zorganizował dla członków Rady Regionu i Stałej Komisji ds. Udziału Społeczeństwa dwa osobne posiedzenia informacyjno-organizacyjne związane z procesem udziału społeczeństwa we wdrażaniu RDW, zarówno na poziomie krajowym, jak i regionalnym. Zebraniem, podczas tych spotkań zostały przekazane broszury i ulotki związane z Ramową Dyrektywą Wodną i procesem udziału społeczeństwa. Wygłoszono również prezentacje, w których przybliżono definicje, formy, narzędzia, podstawy prawne, uczestników procesu US, a także dokumenty oraz ogólny harmonogram konsultacji społecznych. Odbyło się również jedno wspólne posiedzenie Rady i Komisji poświęcone konsultacji Harmonogramu oraz przekazaniu informacji nt. planowanego I Krajowego Forum Wodnego.

Rodzaj spotkania	Cel spotkania	Data Spotkania	Ilość obecnych
Posiedzenie Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Środkowej Wisły	Prezentowanie koncepcji procesu US we wdrażaniu RDW i konsultacji społecznych na poziomie regionalnym i krajowym Udostępnienie „Programów US...”, wyłonienie reprezentacji Rady Regionu do Komisji ds. US	8.06.2006	17
Posiedzenie Komisji ds. Udziału Społeczeństwa	Powołanie Komisji ds. Udziału Społeczeństwa, przekazanie informacji nt. procesu US we wdrażaniu RDW na poziomie regionalnym i krajowym	25.09.2006	44
Wspólne posiedzenie Komisji ds. Udziału Społeczeństwa powołanej przy Dyktorze RZGW w Warszawie oraz Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Środkowej Wisły	Informacje nt. RDW ze szczególnym uwzględnieniem konsultowanych dokumentów. Opiniowanie „Harmonogramu i programu”. Informacja nt. planowanego I KFW, wyłonienie reprezentanta Komisji na I KFW (z powodu braku quorum z Rady Regionu nie wyłoniono reprezentacji na I KFW).	11.12.2006	51

Ulotki i broszury

RZGW w Warszawie wykorzystał w celach informowania o prowadzonych konsultacjach broszurę informacyjną przygotowaną przez KZGW pt.: „Harmonogram i program prac związanych ze sporządzaniem planów gospodarowania wodami dla obszarów dorzeczy wraz z zestawieniem działań, które należy przeprowadzić w drodze konsultacji społecznych”.

Wydał także własną ulotkę – „Włącz się w podejmowanie decyzji o wodzie” (format A4 i bigowany do A5, ilość: 2 x 5000 szt.).

Poczta elektroniczna

RZGW w Warszawie rozesłał informacje i materiały związane z konsultacjami Harmonogramu pocztą elektroniczną do kół Ligi Morskiej i Rzecznej oraz do wszystkich członków Krajowej Izby Gospodarczej – 130 organizacji gospodarczych, do których należy około 300 tys. przedsiębiorstw.

Portal internetowy

Na portalu RZGW w Warszawie (www.rzgw.warszawa.pl) została zamieszczona zakładka poświęcona procesowi udziału społeczeństwa, w której udostępniono użytkownikom na czas konsultacji dokumentu specjalne forum dyskusyjne. Menu główne:

- Komisja ds. Udziału Społeczeństwa
- Programy US we wdrażaniu RDW
- Konsultowane dokumenty
- Interaktywne Forum
- Wydarzenia

Rozpowszechnianie informacji o RDW, procesie planowania, udziale społeczeństwa – działania informacyjne i edukacyjne

Spotkania informacyjne

RZGW w Warszawie zorganizował lub uczestniczył łącznie w 9 spotkaniach edukacyjno-informacyjnych dla różnych grup użytkowników – przede wszystkim przeszkoleni zostali pracownicy nadzorów zlewni w celu przygotowania ich do prowadzenia konsultacji społecznych na swoim terenie. Informowano także o procesie wdrażania RDW i udziale społeczeństwa na spotkaniach z udziałem nauczycieli, rolników, administracji rządowej i samorządowej (starostwo powiatowe, urząd wojewódzki) i NGO.

Rodzaj spotkania	Data	Adresaci
Szkolenie na moderatora (przygotowanie do prowadzenia konsultacji społecznych) z udziałem eksperta francuskiego	23.02.2006	pracownicy nadzorów zlewni
Edukacyjno – informacyjne spotkanie w siedzibie RZGW w Warszawie z udziałem eksperta francuskiego	16-18.05.2006	pracownicy Centrali RZGW
Edukacyjno – informacyjne spotkanie w siedzibie RZGW w Warszawie	19.10.2006	Przewodnicząca Komisji ds. Udziału Społeczeństwa
Edukacyjno – informacyjne spotkanie z nauczycielami i dyrektorami SP w Pawłowie	17.11.2006	nauczyciele
Edukacyjne – Warsztaty Natura 2000 w Osiecku k/Warszawy	19-21.02.2007	NGO
Informacyjne – Konferencja naukowa „Jak poprawić stan ekologiczny Zbiornika Zemborzyckiego” w Puławach	17.04.2007	Uczestnicy konferencji
Informacyjne – obrady VI sesji Sejmiku Województwa Lubelskiego	23.04.2007	Obecni radni
Edukacyjne – Spotkanie w Warmińsko-Mazurskim Urzędzie Wojewódzkim	24.04.2007	adm. , użytkownicy
Edukacyjne – Spotkanie w Warmińsko-Mazurskiej Izbie Rolniczej w Olsztynie	27.04.2007	Adm., użytkownicy

DZIAŁANIA ZREALIZOWANE PRZEZ RZGW W SZCZECINIE

DZIAŁANIA W ZAKRESIE KONSULTACJI

Konsultacje prowadzone za pomocą badań ankietowych

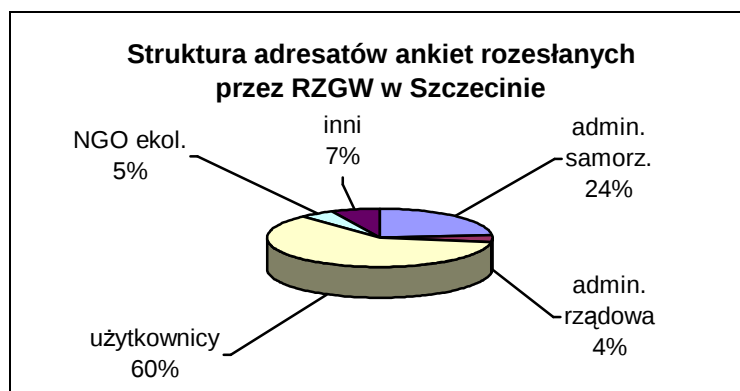
Ilość rozesłanych ankiet i główni adresaci

Łącznie RZGW w Szczecinie rozesłał lub w różny sposób przekazał 1210 ankiet do poszczególnych grup użytkowników:

- **administracja samorządowa:** gminna (138 ankiet), powiatowa (65 ankiet) i wojewódzka (84 ankiety). Łącznie do administracji samorządowej rozesłano 287 ankiet.
- **administracja rządowa:** urzędy wojewódzkie 4, inspektoraty ochrony środowiska 3, parki narodowe i krajobrazowe 4, lasy państwowe 19, Sanepid 1, stacje chemiczno-rolnicze 2, państwowa straż rybacka i inspektoraty rybackie 2, instytucje takie, jak: ARiMR, WFOŚ, PIG, ODR, IMUZ, RDLP, ANR, GDDKiA – 11 ankiet. Łącznie do administracji rządowej rozesłano 46 ankiet.
- **użytkownicy:** produkcja (przemysł, elektrownie wodne, mleczarnie itp.) – 32, rolnictwo, hodowla, gosp. rybackie, izby i tow. rolnicze – 19, spółki wodne – 11, usługi komunalne – 23, inne usługi i handel (turystyka, rekreacja, stowarzyszenia) – 39, mieszkańcy (ankiety wyłożone w miejscach publicznych, rozpowszechniane przez nadzory zlewni) – 606. Łącznie do użytkowników rozesłano 730 ankiet.
- **NGO ekologiczne** – 61
- **inni** – szkolnictwo (w tym wyższe), jednostki badawcze i naukowe – 6, poprzez członków rad gospod. wodnej regionów wodnych i komisji ds. udziału społeczeństwa, na spotkaniach i konferencjach, do instytucje użyteczności publicznej – 19, członkowie Stałej Komisji ds. Udziału Społeczeństwa – 30, członkowie Rad Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego – 30. Łącznie do innych adresatów rozesłano 85 ankiet.

Ilość ankiet rozesłanych do poszczególnych adresatów przez RZGW w Szczecinie

	admin. samorządowa	admin. rządowa	użytkownicy	NGO ekol.	inni	suma
Ilość rozesłanych ankiet	287	46	730	61	85	1209

Sposób dystrybucji

RZGW w Szczecinie rozsyłałankiety korzystając z różnych sposobów, najwięcej ankiet rozesłano za pomocą poczty i rozdano na spotkaniach konsultacyjnych, w dużym stopniu korzystano też z pośredników. W poniższej tabeli podano szczegółowy sposób dystrybucji ankiet.

Poczta	RGWRW, Komisje	Spotkania konsultacyjne	Pośrednicy	Inne (wyłożenie)	Suma
387	60	356	273	134	1210

Zwrot rozesłanych ankiet

Zwroty ankiet otrzymanych pocztą oszacowano na podstawie informacji otrzymanej z RZGW w Szczecinie oraz oszacowania ilości ankiet nadesłanych z terenu RZGW w Szczecinie do KZGW. Ilości ankiet zwróconych w inny sposób do RZGW podano na podstawie informacji otrzymanych z RZGW.

RZGW w Szczecinie na 1210 otrzymał zwrot łącznie 184 ankiet (183ankiety zwrócono do RZGW, 1 pocztą do KZGW), co stanowi 15,2% ankiet rozesłanych. Poniżej podano szczegółowe zestawienie ilości zwrotów.

	Poczta	RGWRW, Komisje	Spotkania konsultacyjne	Pośrednicy	Inne (wyłożenie)	Suma
wysłane	387	60	356	273	134	1210
Zwrot	15+1	0	70	70	28	184
Procent zwrotu	4,1	0	19,7	25,6	20,9	15,2

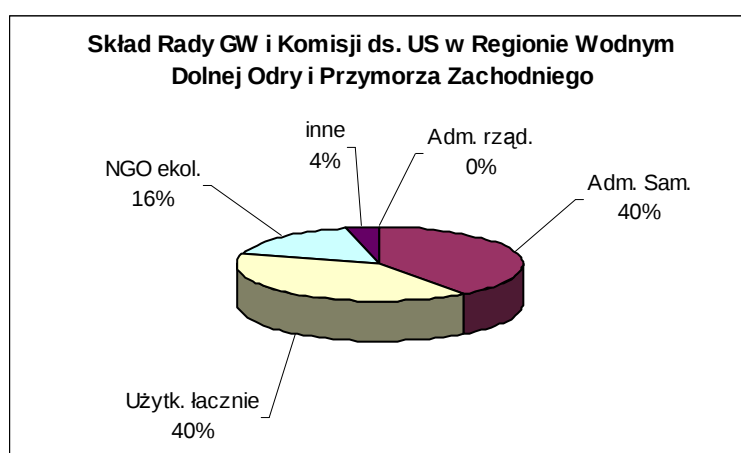
Konsultacje prowadzone na posiedzeniach Rady Gospodarki Wodnej i Stałej Komisji ds. Udziału Społeczeństwa Regionu Wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego

Na obszarze działania RZGW w Szczecinie działa Rada Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego oraz Stała Komisja ds. Udziału Społeczeństwa przy tej Radzie.

Skład Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego i skład Stałej Komisji ds. Udziału Społeczeństwa

Rada Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego liczy 30 osób, a Komisja ds. Udziału Społeczeństwa – 20 osób. Użytkownicy i przedstawiciele administracji samorządowej stanowią 40% składu Rady, 16% – NGO, eksperci – 4%. W Radzie i w Komisji nie zasiadają przedstawiciele administracji rządowej. (szczegółowy skład podano w tabeli poniżej).

Skład Rady GW i Komisji ds. US Regionu Wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zach.	Adm. rząd.	Adm. Sam.	Użytkownicy				Użytk. łącznie	NGO ekol.	Inne eksperci	SUMA
			produk cja	rolnict.	usługi kom.	Inne (usługi, handel)				
Rada GWRW	0	16	8	1	0	4	13	1	0	30
Komisja ds. US	0	4	4	0	0	3	7	7	2	20
suma	0	20	12	1	0	7	20	8	2	50
[%]		40					40	16	4	

Konsultacje „Harmonogramu i programu prac ...”

Konsultacje „Harmonogramu ...” przez Radę Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego miały miejsce podczas posiedzenia Rady w dniu 24.11.2006 r. Członkowie Rady nie wnieśli uwag do konsultowanego dokumentu, ani w trakcie spotkania, ani w okresie następującym po nim, wymaganym obligatoryjnie, jako czas konsultacji. Natomiast konsultacje dokumentu przez Stałą Komisję przebiegały w ten sposób, że po zapoznaniu się z dokumentem podczas spotkania w dniu 19.01.2007 r. Komisja zaopiniowała dokument bez uwag, opracowując i uzgadniając ostateczną opinię w tej kwestii drogą internetową. Uzgodniona Opinia nr 1/2007 Stałej Komisji ws. „Harmonogramu i programu prac ...” nie została poddana dyskusji na Wspólnym Posiedzeniu Rady i Komisji w dniu 11 czerwca 2007 r. (i nie została w związku z tym podjęta stosowna uchwała w tej kwestii), ponieważ nie było quorum.

W tabeli poniżej zestawiono posiedzenia Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego i Stałej Komisji ds. Udziału w okresie konsultowania Harmonogramu.

Rodzaj spotkania	Cel spotkania	Data	Ilość zaprosz	Ilość obecni	Uwagi
IX Posiedzenie Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego	Konsultacje Harmonogramu	24.11.2006	36	34	Brak uwag
II Spotkanie Stałej Komisji ds. US przy RGW RWDOiPZ	Opracowanie opinii do Harmonogramu	19.01.2007	26	21	Harmonogram zaopiniowano pozytywnie
Wspólne Posiedzenie RGW RWDOiPZ i SKdsUS	Zatwierdzenie 'Opinii nr 1/2007' Stałej Komisji ds. Udziału Społeczeństwa nt. Harmonogramu	11.06.2007	48	25	Nie zatwierdzono opinii Komisji ds. Udziału (brak quorum).

Konsultacje na spotkaniach i seminariach

RZGW w Szczecinie zorganizował konsultacje Harmonogramu... na 4 spotkaniach, na których omówiono konsultowany dokument i rozdawano ankiety dotyczące tego dokumentu. Wypełnione ankiety zostały zebrane po spotkaniach. W tabeli poniżej podano szczegółowe informacje dotyczące tych spotkań.

Rodzaj spotkania	Data	Główni adresaci
Informacyjno-konsultacyjne (z inicjatywy LOP) konsultacje Harmonogramu	26.02.2007	Studenci-członkowie LOP-u, nauczyciele akademicy
Informacyjno-konsultacyjne (Konferencja w Nadleśnictwie Nowogard) konsultacje Harmonogramu	17.04.2007	Adm. samorz., leśnicy, szkolni opiekunowie kół LOP

Informacyjno-konsultacyjne Harmonogramu (II Konferencja Akademickich Kół Naukowych „Dni Ziemi 2007”)	19-21.04.2007	Nauczyciele szkół ponadgimnazjalnych, nauczyciele akademicki, młodzież akademicka, młodzież ponadgimnazjalnych
Informacyjno-konsultacyjne Harmonogramu (Konferencja popularno-naukowa „Święto Wody” – Nowogard)	22-24.06.2007	admin. samorz., użytkownicy

DZIAŁANIA WSPIERAJĄCE

Rozpowszechnianie informacji o prowadzonych konsultacjach

Posiedzenia informacyjne Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Środkowej Wisły i Stałej Komisji ds. Udziału Społeczeństwa

RZGW w Szczecinie zorganizował dla członków Rady Gospodarki Wodnej Regionu 2 spotkania informacyjno-organizacyjne i 1 dla Stałej Komisji ds. Udziału Społeczeństwa związane z procesem udziału społeczeństwa we wdrażaniu RDW, zarówno na poziomie krajowym, jak i regionalnym.

Rodzaj spotkania	Tematyka	Data
Posiedzenie Rady Gospodarki Wodnej RWDOiPZ –	Blok prezentacji nt. RDW z obszerną prezentacją dotyczącą udziału społeczeństwa	25.11.2005
Posiedzenie Rady Gospodarki Wodnej RWDOiPZ’	Prezentacja – ‘Program udziału społeczeństwa w procesie tworzenia planu gospodarowania wodami w odniesieniu do obszaru RWDOiPZ	10.03.2006
I Spotkanie Stałej Komisji ds. Udziału Społeczeństwa	Prezentacja – ‘Udział społeczeństwa w gospodarowaniu wodami w Polsce’	29.09.2006

Spotkania informacyjne

RZGW w Szczecinie zorganizował 3 spotkania informacyjne adresowane do różnych grup społecznych: do administracji samorządowej, nauczycieli akademickich i studentów, a także do pracowników nadzorów wodnych RZGW (aby przygotować ich do uczestniczenia w procesie organizacji konsultacji społecznych).

Rodzaj spotkania	Data	Adresaci
Informacyjne – Spotkanie kierowników Nadzorów Wodnych RZGW	27.12.06	pracownicy nadzorów, mieszkańcy, przedst. firm i instytucji współpracujących w terenie
Informacyjne – spotkanie z przedstawicielem Urzędu Miejskiego w Szczecinie (Wydział Strategii i Rozwoju Miasta)	16.01.07	adm. samorządowa, mieszkańcy
Informacyjne – Spotkanie z przedstawicielami Politechniki Szczecińskiej, Uniwersytetu Szczecińskiego, Akademii Morskiej, IMiUZ	17-18.01.07	nauczyciele akademicki, pracownicy uczelni, studenci

Ulotki i broszury

RZGW w Szczecinie wykorzystał w celach informowania o prowadzonych konsultacjach broszurę informacyjną przygotowaną przez KZGW pt.: „Harmonogram i program prac związanych ze sporządzaniem planów gospodarowania wodami dla obszarów dorzeczy wraz z zestawieniem działań, które należy przeprowadzić w drodze konsultacji społecznych” oraz ankietę.

Pocztą tradycyjną

RZGW w Szczecinie rozesłał 340 pism informacyjnych do firm i instytucji podpisanych przez dyrektora RZGW wraz z zaproszeniem do udziału w konsultacjach.

Portal internetowy

RZGW w Szczecinie przygotował i udostępnił specjalną podstronę na swoim portalu internetowym zawierającą szczegółowe informacje na temat RDW i procesu konsultacji oraz konsultowanego dokumentu (www.rzgw.szczecin.pl). Menu podstrony:

- Aktualności
- Podstawy prawne
- Program udziału społeczeństwa
- Harmonogram prac
- Krajowe Forum Wodne
- Stała Komisja ds. Udziału Społeczeństwa
- Materiały informacyjne
- Pytania i odpowiedzi
- Galeria
- Kontakt

Udostępniono też użytkownikom na czas konsultacji dokumentu specjalne forum dyskusyjne „Razem w trosce o wodę”.

RZGW starał się też o umieszczenie informacji o konsultacjach społecznych na stronach urzędów gmin i starostw oraz na stronach innych instytucji, z którymi współpracuje. RZGW w Szczecinie uzgodnił współpracę z: Urzędem Miasta Szczecin, Zachodniopomorskim Zarządem Melioracji i Urządzeń Wodnych, Starostwem Powiatowym w Gryfinie, Urzędem Miasta i Gminy w Bornem Sulinowie, Urzędem Gminy w Słubicach, Ligą Ochrony Przyrody, Okręg w Szczecinie.

Media

RZGW w Szczecinie udzielił wywiadu radiowego – audycja „EKO-Studio” (wywiad udostępniony jest na stronie internetowej RZGW Szczecin/Udział Społeczeństwa/Aktualności).

Plakaty

RZGW w Szczecinie przygotował plakat informujący o rozpoczęciu procesu konsultacji społecznych Harmonogramu. Plakat dołączany był do listów, wywieszany w instytucjach oraz w miejscach wyłożenia ankiet do konsultacji.

Wyłożenie w siedzibach i nadzorach wodnych RZGW

RZGW w Szczecinie zorganizowało miejsca wyłożenia konsultowanego dokumentu, w których udostępniło również materiały informacyjne (broszury, ankiety oraz specjalnie przygotowane 'wizytówki' zawierające krótką informację nt. konsultacji wraz z adresami kontaktowymi i linkami do związanych stron internetowych) w dwóch siedzibach Zarządu oraz 4 nadzorach wodnych.

Rozpowszechnianie informacji o RDW, procesie planowania, udziale społeczeństwa – działania informacyjne i edukacyjne

Spotkania informacyjne

RZGW w Szczecinie uczestniczył lub zorganizował w okresie poprzedzającym konsultacje społeczne (wrzesień 2005 – październik 2006 r.) 5 spotkań informacyjnych i edukacyjnych nt. dyrektyw unijnych, RDW, udziału społeczeństwa, stanu zaawansowania prac nad wdrażaniem RDW w regionie wodnym, przygotowań i organizacji I tury konsultacji społecznych. Współorganizował również z Zachodniopomorskim Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie 2 edycje regionalnych warsztatów dotyczących wdrażania RDW w Polsce i w Regionie Wodnym Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego (RWDOiPZ). Spotkania, konferencje, warsztaty skierowane były do wielu środowisk zainteresowanych ochroną środowiska, implementacją dyrektyw unijnych w tym zakresie i wynikających z nich implikacji do prawodawstwa polskiego w sferze zarządzania zasobami wodnymi.

Rodzaj spotkania	Data	Adresaci
Konferencja z okazji Jubileuszu 60-lecia ZWiK w Szczecinie – prezentacja przedstawiciela RZGW Szczecin: 'Przyszłość gospodarki wodno-ściekowej Szczecina w aspekcie dyrektyw unijnych'	16.09.2005	pracownicy ZWiK w Szczecinie, przedstawiciele urzędów, instytucji i środowisk naukowych
Posiedzenie Rady Gospodarki Wodnej RWDOiPZ – blok prezentacji nt. RDW z obszerną prezentacją dotyczącą US	25.11.2005	Członkowie Rady Gospodarki Wodnej RWDOiPZ oraz uczestniczący goście

Posiedzenie Rady Gospodarki Wodnej RWDOiPZ – prezentacja – ‘Program udziału społeczeństwa w procesie tworzenia planu gospodarowania wodami w odniesieniu do obszaru RWDOiPZ’	10.03.2006	Członkowie Rady Gospodarki Wodnej RWDOiPZ oraz uczestniczący goście
Konferencja Akademickich Kół Naukowych ‘Dni Ziemi’ ,Politechnika Szczecińska – prezentacja ‘Gospodarowanie wodami w Polsce’ (w tym udział społeczeństwa)	21-22.04.2006	Nauczyciele akademicki, młodzież akademicka, inni zaproszeni goście
I Spotkanie Stałej Komisji ds. Udziału Społeczeństwa – prezentacja – ‘Udział społeczeństwa w gospodarowaniu wodami w Polsce’	29.09.2006	Członkowie Stałej Komisji ds. Udziału Społeczeństwa przy RGW RWDOiPZ
Warsztaty regionalne ‘Ramowa Dyrektywa Wodna (2000/60/WE) – Proces wdrażania w Regionie Wodnym Dolnej Odry’ – Międzyzdroje	28.02.-01.03.2006	Przedstawiciele administracji rządowej i samorządowej różnego szczebla, organizacji pozarządowych (w tym ekologicznych), użytkownicy wód, pracownicy ZWIOŚ, pracownicy RZGW Szczecin
Warsztaty regionalne ‘Ramowa Dyrektywa Wodna (2000/60/WE) – Proces wdrażania na obszarze rzek: Parsęta, Rega i Wieprza’ – Kołobrzeg	4-5.10.2006	Przedstawiciele administracji rządowej i samorządowej różnego szczebla, organizacji pozarządowych (w tym ekologicznych), użytkownicy wód, pracownicy ZWIOŚ, pracownicy RZGW Szczecin

DZIAŁANIA ZREALIZOWANE PRZEZ RZGW W POZNANIU

DZIAŁANIA W ZAKRESIE KONSULTACJI

Konsultacje prowadzone za pomocą badań ankietowych

Ilość rozesłanych ankiet i główni adresaci

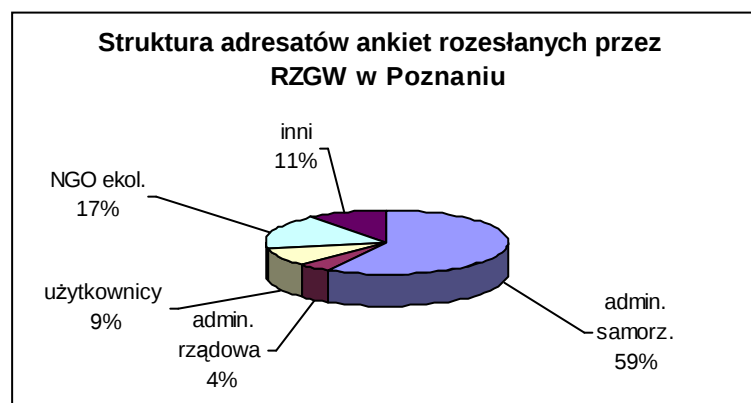
- Łącznie RZGW w Poznaniu rozesłał lub w różny sposób przekazał do adresatów 1001 ankiet. Podział tych adresatów na różne grupy użytkowników przedstawia się następująco (szczegółowy podział zamieszczono w formularzu informacyjnym opracowanym przez RZGW w Poznaniu – załącznik ...):

Łącznie na terenie RZGW w Poznaniu rozesłano do poszczególnych grup użytkowników:

- **administracja samorządowa:** gminna (472 ankiety), powiatowa (92 ankiety) i wojewódzka (16 ankiet). Łącznie do administracji samorządowej rozesłano 580 ankiet.
- **administracja rządowa:** urzędy wojewódzkie 8, inspektoraty ochrony środowiska 1, parki narodowe i krajobrazowe 6, lasy państwowe 4, Sanepid 1, instytucje takie, jak: ARiMR, WFOŚ, NFOŚiGW, GIOŚ, PIG, ODR, ANR, GDDKiA – 24 ankiety. Łącznie do administracji rządowej rozesłano 44 ankiety.
- **użytkownicy:** produkcja (przemysł, elektrownie wodne, mleczarnie itp.) – 26, rolnictwo, hodowla, gosp. rybne, izby i tow. rolnicze – 10, usługi komunalne – 41, inne usługi i handel (turystyka, rekreacja, stowarzyszenia) – 17. Łącznie do użytkowników rozesłano 94 ankiety.
- **NGO ekologiczne** – 174
- **inni** – szkolnictwo (w tym wyższe), jednostki badawcze i naukowe – 57, poprzez członków rad gospod. wodnej regionów wodnych i komisji ds. udziału społeczeństwa, na spotkaniach i konferencjach, do instytucji użyteczności publicznej – 21, członkowie Stałej Komisji ds. Udziału Społeczeństwa – 15, członkowie Rad Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego – 16. Łącznie do innych adresatów rozesłano 109 ankiet.

Ilość ankiet rozesłanych do poszczególnych adresatów przez RZGW w Poznaniu

	admin. samorządowa	admin. rządowa	użytkownicy	NGO ekol.	inni	suma
Ilość rozesłanych ankiet	580	44	94	174	109	1001

Sposób dystrybucji

RZGW w Poznaniu rozsyłałankiety głównie za pomocą poczty, korzystano też z pomocy pośredników oraz rozdawanoankiety na spotkaniach konsultacyjnych. W poniższej tabeli podano szczegółowy sposób dystrybucji ankiet.

Poczta	RGWRW, Komisje	Spotkania konsultacyjne	Pośrednicy	Inne (wyłożenie)	Suma
710	31	130	130	0	1001

Zwrot rozesłanych ankiet

Zwroty ankiet otrzymanych pocztą oszacowano na podstawie informacji otrzymanej z RZGW w Poznaniu oraz oszacowania ilości ankiet nadesłanych z terenu RZGW w Poznaniu do KZGW. Ilości ankiet zwróconych w inny sposób do RZGW podano na podstawie informacji otrzymanych z RZGW.

RZGW w Poznaniu na 1001 otrzymał zwrot łącznie 192 ankiet (51 ankiet zwrócono do RZGW, ok. 141 pocztą do KZGW), co stanowi 19,2% ankiet rozesłanych. Poniżej podano szczegółowe zestawienie ilości zwrotów.

	Poczta	RGWRW, Komisje	Spotkania konsultacyjne	Pośrednicy	Inne (wyłożenie)	Suma
wysłane	710	31	130	130	0	1001
Zwrot	28+141	0	13	10	0	192
Procent zwrotu	23,8	0	10	7,7	0	19,2

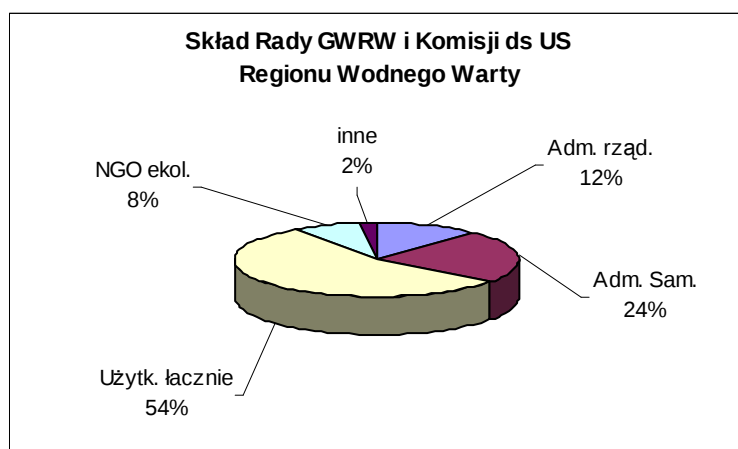
Konsultacje prowadzone na posiedzeniach Rady Gospodarki Wodnej i Komisji ds. Udziału Społeczeństwa Regionu Wodnego Warty

W na obszarze działania RZGW w Poznaniu działa Rada Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Warty oraz Stała Komisja ds. Udziału Społeczeństwa przy tej Radzie.

Skład Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Warty i skład Komisji ds. Udziału Społeczeństwa

Rada Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Warty liczy 30 osób, a Komisja ds. Udziału Społeczeństwa – 21 osób. Użytkownicy stanowią 54% składu Rady, 24% przedstawiciele administracji samorządowej, administracja rządowa 12%, NGO – 8%, eksperci – 2% (szczegółowy skład podano w tabeli poniżej).

Skład Rady Gospodarki Wodnej i Komisji ds. US Regionu Wodnego Warty	Adm. rząd.	Adm. Sam.	Użytkownicy				Użytk. łącznie	NGO ekol.	Inne eksperci	SUMA
			produk cja	rolnict.	usługi kom.	Inne (usługi, handel)				
Rada GWRW	3	10	2	4	2	7	15	1	1	30
Komisja ds. US	3	2	2	1	3	7	13	3	0	21
	6	12	4	5	5	14	28	4	1	51
	12	24					54	8	2	

Konsultacje Harmonogramu i programu prac ...

Konsultacje Harmonogramu ... przez Radę Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Warty przebiegały w ten sposób, że Stała Komisja zaopiniowała pozytywnie dokument na posiedzeniu Komisji w dniu 22 stycznia 2007 r., a Rada Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego na posiedzeniu w dniu 28 lutego 2007 r.

W tabeli poniżej zestawiono posiedzenia Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego i Stałej Komisji ds. Udziału w okresie konsultowania Harmonogramu.

Rodzaj spotkania	Cel spotkania	Data	Ilość zaprosz	Ilość obecnych	Uwagi
II posiedzenie Stałej Komisji ds. Udziału Społeczeństwa	Konsultacje Harmonogramu, forum internetowe, jako narzędzie konsultacji społecznych, RDW	22.01.2007	21	15	Harmonogram zaopiniowano pozytywnie
VIII posiedzenia Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Warty	Konsultacje Harm., forum internet., jako narzędzie konsultacji społ.	28.02.2007	30	16	Harmonogram zaopiniowano pozytywnie

Konsultacje na spotkaniach i seminariach

RZGW w Poznaniu zorganizował konsultacje Harmonogramu... na 5 spotkaniach, na których omówiono konsultowany dokument i rozdawano ankiety dotyczące tego dokumentu. Wypełniono część ankiet, które zostały zebrane po spotkaniach. W tabeli poniżej podano szczegółowe informacje dotyczące tych spotkań.

Rodzaj spotkania	Data	Główni adresaci	Ilość obecnych	skład osobowy					
				adm. rząd	adm. sam..	użytk.	NGO	uczelnie	Inne
Informacyjno-konsultacyjne org. przez PTO „Salamandra” – informacja nt. konsultacji Harmonogramu	21-23.02.2007	adm.samorz. rządowa, użytkown.	70	10	40	20			
Konsultacyjno-informacyjne na konferencji org. przez Stowarzyszenie „Wodociągi Wielkopolskie” – inf. nt RDW, konsultacje Harmonogramu	22.03.2007 są uwagi	użytkownicy	22	2		20			
Konsultacyjno-informacyjne (spotkanie w UMiG Pyzdry UG Kołaczkowo – inf. nt. RDW, konsultacje Harmonogramu	10.05.2007 pozytywnie zaopiniowano	adm.samorz.	12		12				

Informacyjno-konsultacyjne (zorg. Przez Polskie Tow. Hydrobiologiczne – informacje nt. RDW konsultacje Harmonogramu	01.06.2007	adm.samorz. rządowa, studenci	50	5	5			40	
Informacyjno-konsultacyjne i edukacyjne (Zespół Szkół Technicznych) – informacje nt. RDW, konsultacje Harmonogramu	04.06.2007 brak uwag	młodzież szkolna	52	2				50	

DZIAŁANIA WSPIERAJĄCE

Rozpowszechnianie informacji o prowadzonych konsultacjach

Posiedzenia informacyjne Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Warty i Stałej Komisji ds. Udziału Społeczeństwa

RZGW w Poznaniu nie organizował oddzielnych posiedzeń poświęconych informowaniu o rozpoczęciu procesu konsultacji Harmonogramu. W okresie poprzedzającym proces konsultacji Harmonogramu zorganizowało jednak 1 posiedzenie Stałej Komisji ds. Udziału Społeczeństwa przy Radzie Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Warty i 4 posiedzenia Rady poświęcone RDW i procesowi udziału społeczeństwa w jej wdrażaniu.

Rodzaj spotkania	Cel spotkania	Data Spotkania	Ilość obecnych
Inauguracyjne posiedzenie Stałej Komisji ds. Udziału Społeczeństwa	Proces wdrażania RDW w Polsce przedstawienie Programu udziału społeczeństwa we wdrażaniu RDW w odniesieniu do obszaru regionu wodnego Warty	28.09.06	30
IV posiedzenie RGWRW	Przedstawienie Programu udziału społeczeństwa we wdrażaniu RDW w odniesieniu do obszaru regionu wodnego Warty	17.03.06	30
V posiedzenie RGWRW	Powołanie stałej Komisji ds. Udziału Społeczeństwa	27.04.06	30
VII posiedzenie RGWRW	Zatwierdzenie regulaminu i listy członków stałej Komisji ds. Udziału Społeczeństwa	26.10.06	30
X posiedzenie RGWRW	Podsumowanie czteroletniej działalności Rady I kadencji, podsumowanie I tury konsultacji społecznych	27.06.07	22

Spotkania informacyjne

RZGW w Poznaniu wykorzystał udział w 2 konferencjach, aby rozpowszechnić informację o rozpoczęciu procesu konsultacji Harmonogramu. Informacja adresowana była do administracji samorządowej oraz do środowiska naukowego.

Rodzaj spotkania	Data	Adresaci
Informacyjne – Konferencja „Wdrażania RDW w Wielkopolsce – konsekwencje dla samorządów” (org. Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Wielkopolski)	15.05.06	admin. samorządowa (45 osób)
Informacyjne – Konferencja „Aktywne metody ochrony przyrody w zrównoważonym leśnictwie” (org. SGGW)	22-23.03.07	leśnicy

Ulotki i broszury

RZGW w Poznaniu wykorzystał w celach informowania o prowadzonych konsultacjach przede wszystkim broszurę informacyjną przygotowaną przez KZGW pt.: „Harmonogram i program prac związanych ze sporządzaniem planów gospodarowania wodami dla obszarów dorzeczy wraz z zestawieniem działań, które należy przeprowadzić w drodze konsultacji społecznych”.

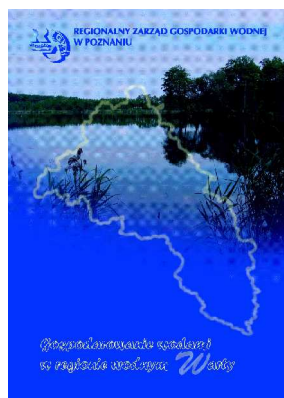
RZGW w Poznaniu rozpowszechniał także w tym celu broszury informacyjne przygotowane przez KZGW (wcześniej m.in. przez Biuro Gospodarki Wodnej) oraz własne broszury informacyjne.

Broszury ogólnopolskie:

- „Porozmawiajmy o wodzie” – Ramowa Dyrektywa Wodna”,
- „W trosce o wodę – gospodarowanie wodami w Polsce”,
- „Wodne sprawy” – biuletyn publikowany w ramach projektu Phare PL2003/IB/EN/02 (lato 2005, październik 2005, listopad 2005, październik 2006),
- „Wdrażanie Ramowej Dyrektywy Wodnej w Polsce w latach 2004-2006”,
- „Współpraca międzynarodowa w gospodarce wodnej – wdrażanie Ramowej Dyrektywy Wodnej”
- „Ramowa Dyrektywa Wodna jako narzędzie polityki wodnej”
- „Jak (za)angażować społeczeństwo we wdrażanie Ramowej Dyrektywy Wodnej w Polsce? – Przewodnik”.

Broszury informacyjne przygotowane przez RZGW w Poznaniu

- „Gospodarowanie wodami w regionie wodnym Warty” (format A4, 32 strony)
- „Dyrektywa azotanowa a programy działań dla obszarów szczególnie narażonych na zanieczyszczenia rolnicze” (format A4, 4 strony).

Pocztą tradycyjną

RZGW w Poznaniu rozesłał 710 pism informacyjnych do firm i instytucji podpisanych przez dyrektora RZGW wraz z zaproszeniem do udziału w konsultacjach. Do każdego pisma załączono broszurę, ankietę dot. „Harmonogramu i programu prac...” oraz folder „Gospodarowanie wodami w regionie wodnym Warty”.

Portal internetowy

RZGW w Poznaniu przygotował i udostępnił specjalną stronę na swoim portalu internetowym zawierającą szczegółowe informacje na temat RDW i procesu konsultacji oraz konsultowanego dokumentu (www.rzgw.poznan.pl). Menu główne:

- Programy udziału społeczeństwa
- Dokumenty konsultowane
 - a. Harmonogram i program prac
 - b. Istotne problemy
 - c. Plan gospodarowania wodami
- Publikacje i linki

Udostępniono też użytkownikom na czas konsultacji dokumentu specjalne forum dyskusyjne.

RZGW w Poznaniu starał się też o umieszczenie informacji o konsultacjach społecznych na stronach urzędów gmin i starostw oraz na stronach innych instytucji, z którymi współpracuje, w efekcie informacje zostały umieszczone na stronach:

- PTOPI "Salamandra": <http://www.salamandra.org.pl/news/index.php?id=123>
- Agencji Informacji i Ochrony Środowiska: www.aios.pl
- Urzędu Miasta Kostrzyna: <http://kostrzyn.nowoczesnagmina.pl/?p=print&t=a&id=1825>
- Urzędu Miasta i Gminy Borne Sulinowo: <http://www.bornesulinowo.pl/Ogloszenia/Gos-wodna/pozn-1.doc>
- Biuletynu Wielkopolskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa http://www.wkp.piib.org.pl/zalaczniki/biuletyn/biuletyn_woiib_04.2004.pdf
- Urzędu Gminy Poddebice: <http://poddebice.pl/modules.php?name=News&file=article&sid=208>
- Urzędu Gminy Kochanowice: http://www.kochanowice.pl/index.php?menu=wiecej&akcja=wiecej&tytul=Konsultacje_Spoleczne&d=2007-06_05_10:49:31

- Urzędu Miasta w Krzyżu Wlkp.:
http://www.bip.krzyz.pl/content.php?cms_id=394
- Starostwa Powiatowego w Ostrowie Wlkp.: http://www.powiat-ostrowski.pl/starostwo/os_ogloszenie.htm
- Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Poznania:
<http://www.poznan.pl/mim/public/wos/news.html?co=print&id=18924&instance=1000&lang=pl&parent=0>
- Stronie intranetowej Zespołu Elektrowni PAK S.A

Media

RZGW w Poznaniu opublikowało w różnych czasopismach 7 artykułów na temat trwającego procesu konsultacji:

- „Gospodarka Wodna”, marzec 2006
- „Biuletyn Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Wielkopolski”, Zima 2006/2007
- „KONTAKT” – pismo zakładowe Zespołu Elektrowni PAK S.A., luty 2007
- „Gazeta Jarocińska” dodatek „Więści Lasu” marzec 2007
- „Biuletyn Informacyjny Stowarzyszenia Gmin Nadobrzeńskich”
- „Przegląd Leśny”
- „Goniec Pszczewski” czerwiec/lipiec 2007.

Wyłożenie w siedzibach RZGW

RZGW w Poznaniu udostępnił materiały informacyjne (broszury) dotyczące konsultacji Harmonogramu w siedzibie RZGW i w siedzibach Zarządów Zlewni – łącznie 1050 egz.

Telefonicznie

W RZGW w Poznaniu uruchomiono specjalną linię telefoniczną dla udzielania niezbędnych informacji z zakresu organizowanego procesu udziału społeczeństwa oraz wnoszenia wszelkich uwag i opinii do dokumentu obligatoryjnie poddawanego konsultacjom (podano numery kontaktowe pracowników Zespołu ds. Komunikacji i Konsultacji Społecznych (ZK): 061 665 45 33, 061 665 45 32

Efektem uruchomienia tej linii był kontakt ze strony przede wszystkim przedstawicieli administracji samorządowej i informowaniu o nie wnoszeniu uwag do „Harmonogramu i programu prac ...” lub gotowości odesłania wypełnionej ankiety.

Rozpowszechnianie informacji o RDW, procesie planowania, udziale społeczeństwa – działania informacyjne i edukacyjne

Media

RZGW w Poznaniu opublikowało w różnych czasopismach 7 artykułów na temat wdrażania RDW i procesu konsultacji społecznych (artykuły te informowały o rozpoczęciu procesu konsultacji, stąd wymieniono je także w punkcie poprzednim, ale również informowały szerzej o wdrażaniu RDW):

- „Gospodarka Wodna”, marzec 2006
- „Biuletyn Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Wielkopolski”, Zima 2006/2007
- „KONTAKT” – pismo zakładowe Zespołu Elektrowni PAK S.A., luty 2007
- „Gazeta Jarocińska” dodatek „Więści Lasu” marzec 2007
- „Biuletyn Informacyjny Stowarzyszenia Gmin Nadobrzeńskich”
- „Przegląd Leśny”
- „Goniec Pszczewski” czerwiec/lipiec 2007.

Plakaty

Dwie mapy poglądowe ilustrujące obszar regionu wodnego Warty oraz podział na regiony wodne i obszary dorzeczy w Polsce przygotowało na Targi Ekologiczne POLEKO RZGW w Poznaniu.

Targi POLEKO

Pracownik RZGW w Poznaniu uczestniczył w merytorycznej obsłudze stoiska KZGW podczas targów POLEKO – wykorzystano możliwość przekazywania zainteresowanym stronom informacji nt. ram organizacyjnych procesu udziału społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem I tury konsultacji społecznych.

Inne

RZGW w Poznaniu zakupił 12 numerów miesięcznika Gospodarka Wodna z roku 2006 i rozesłało je do 30 członków Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Warty.

DZIAŁANIA ZREALIZOWANE PRZEZ RZGW WE WROCŁAWIU

DZIAŁANIA W ZAKRESIE KONSULTACJI

Konsultacje prowadzone za pomocą badań ankietowych

Ilość rozesłanych ankiet i główni adresaci

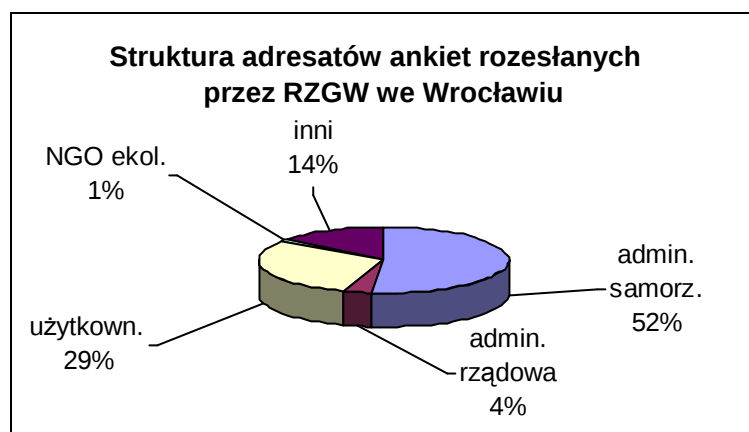
Łącznie RZGW we Wrocławiu rozesłał lub w różny sposób przekazał do adresatów 2000 ankiet. Podział tych adresatów na różne grupy użytkowników przedstawia się następująco (szczegółowy podział zamieszczono w formularzu informacyjnym opracowanym przez RZGW we Wrocławiu – załącznik ...):

Łącznie na terenie RZGW we Wrocławiu rozesłano do poszczególnych grup użytkowników:

- **administracja samorządowa:** gminna (720 ankiet), powiatowa (280 ankiet) i wojewódzka (35 ankiet). Łącznie do administracji samorządowej rozesłano 1035 ankiet.
- **administracja rządowa:** urzędy wojewódzkie 25, inspektoraty ochrony środowiska 10, parki narodowe i krajobrazowe 10, stacje chemiczno-rolnicze 8, państwowa straż rybacka i inspektoraty rybackie 2, instytucje takie, jak: ARiMR, WFOŚ, NFOŚiGW, GIOŚ, PIG, ODR, CDR, ANR, GDDKiA – 18 ankiet. Łącznie do administracji rządowej rozesłano 73 ankiety.
- **użytkownicy:** produkcja (przemysł, elektrownie wodne, mleczarnie itp.) – 46, rolnictwo, hodowla, gosp. rybackie, izby i tow. rolnicze – 34, usługi komunalne – 44, inne usługi i handel (turystyka, rekreacja, stowarzyszenia) – 42, mieszkańcy (ankiety wyłożone w miejscach publicznych, rozpowszechniane przez nadzory zlewni) – 420. Łącznie do użytkowników rozesłano 586 ankiet.
- **NGO ekologiczne** – 28
- **inni** – szkolnictwo (w tym wyższe), jednostki badawcze i naukowe – 28, poprzez członków rad gospod. wodnej regionów wodnych i komisji ds. udziału społeczeństwa, na spotkaniach i konferencjach, do instytucje użyteczności publicznej – 200, członkowie Stałej Komisji ds. Udziału Społeczeństwa – 20, członkowie Rad Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego – 30. Łącznie do innych adresatów rozesłano 278 ankiet.

Ilość ankiet rozesłanych do poszczególnych adresatów przez RZGW we Wrocławiu

	admin. samorządowa	admin. rządowa	użytkown.	NGO ekol.	inni	suma
Ilość rozesłanych ankiet	1035	73	586	28	278	2000

Sposób dystrybucji

RZGW we Wrocławiu rozsyłałankiety głównie za pomocą poczty oraz korzystało z pomocy pośredników. W poniższej tabeli podano szczegółowy sposób dystrybucji ankiet.

Poczta	RGWRW, Komisje	Spotkania konsultacyjne	Pośrednicy	Inne (wyłożenie)	Suma
1540	0	0	460	0	2000

Zwrot rozesyłanych ankiet

Zwroty ankiet otrzymanych pocztą oszacowano na podstawie informacji otrzymanej z RZGW we Wrocławiu oraz oszacowania ilości ankiet nadesłanych z terenu RZGW we Wrocławiu do KZGW. Ilości ankiet zwróconych w inny sposób do RZGW podano na podstawie informacji otrzymanych z RZGW.

RZGW we Wrocławiu na 2000 otrzymał zwrot łącznie 166 ankiet (89 ankiet zwrócono do RZGW, 77 pocztą do KZGW), co stanowi 8,3% ankiet rozesyłanych. Poniżej podano szczegółowe zestawienie ilości zwrotów.

	Poczta	RGWRW, Komisje	Spotkania konsultacyjne	Pośrednicy	Inne (wyłożenie)	Suma
wysłane	1540	0	0	460	0	2000
Zwrot	77+89	0	0	0	2	166
Procent zwrotu	10,6	0	0	0	0	8,3

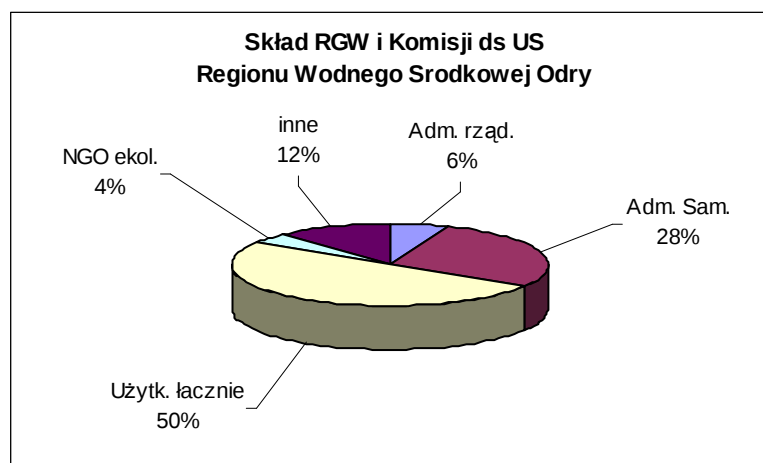
Konsultacje prowadzone na posiedzeniach Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Środkowej Odry

Na obszarze działania RZGW we Wrocławiu działa Rada Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Środkowej Odry oraz Stała Komisja ds. Udziału Społeczeństwa przy tej Radzie.

Skład Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Środkowej Odry i skład Komisji ds. Udziału Społeczeństwa

Rada Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Środkowej Odry liczy 30 osób, a Komisja ds. Udziału Społeczeństwa – 20 osób. Użytkownicy stanowią 50% składu Rady, 28% przedstawiciele administracji samorządowej, eksperci – 12%, administracja rządowa 6%, NGO – 4% (szczegółowy skład podano w tabeli poniżej).

Skład Rady i Komisji ds. US Regionu Wodnego Środkowej Odry	Adm. rząd.	Adm. Sam.	Użytkownicy				Użytk. łącznie	NGO ekol.	Inne eksperci	SUMA
			produk cja	rolnict.	usługi kom.	Inne (usługi, handel)				
RGWRW	1	11	0	0	3	15	18	0	0	30
Komisja ds. US	2	3	1	1	1	4	7	2	6	20
suma	3	14	1	1	4	19	25	2	6	50
	6	28					50	4	12	

Konsultacje Harmonogramu i programu prac ...

Konsultacje Harmonogramu ... przez Radę Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Środkowej Odry i Stałą Komisję ds. Udziału Społeczeństwa przebiegały w ten sposób, że członkowie tych ciał zapoznawani byli na posiedzeniu z dokumentem i rozdawane były ankiety konsultacyjne. Nie wniesiono uwag do dokumentu.

W tabeli poniżej zestawiono posiedzenia Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego i Stałej Komisji ds. Udziału w okresie konsultowania Harmonogramu

Rodzaj spotkania	Cel spotkania	Data	Ilość zaprosz	Ilość obecn	Uwagi
Posiedzenie Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Środkowej Odry	Przedstawienie Harmonogramu, informacja nt. rozpoczęcia konsultacji społecznych	15.12.2006	30	12	brak uwag do Harmonogramu
Wspólne posiedzenie Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Środkowej Odry oraz Stałej Komisji ds. Udziału Społeczeństwa	Przedstawienie Harmonogramu, informacji nt konsultacji społecznych i I KFW	22.02.2007	45	28	brak uwag do Harmonogramu

Konsultacje na spotkaniach i seminariach

RZGW we Wrocławiu nie organizował konsultacji Harmonogramu... na innych specjalnych spotkaniach z użytkownikami.

DZIAŁANIA WSPIERAJĄCE

Rozpowszechnianie informacji o prowadzonych konsultacjach

Posiedzenia informacyjne Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Środkowej Odry i Stałej Komisji ds. Udziału Społeczeństwa

RZGW we Wrocławiu zorganizował 1 posiedzenie Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Środkowej Odry poświęcone poinformowaniu o I Krajowym Forum Wodnym.

Rodzaj spotkania	Cel spotkania	Data Spotkania	Ilość obecnych
Posiedzenie Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Środkowej Odry	Informacja nt I Krajowego Forum Wodnego	19.04.07	15

Ulotki i broszury

RZGW we Wrocławiu wykorzystał w celach informowania o prowadzonych konsultacjach broszurę informacyjną przygotowaną przez KZGW pt.: „Harmonogram i program prac związanych ze sporządzaniem planów gospodarowania wodami dla

obszarów dorzeczy wraz z zestawieniem działań, które należy przeprowadzić w drodze konsultacji społecznych”.

Portal internetowy

RZGW we Wrocławiu przygotował i udostępnił specjalną stronę na swoim portalu internetowym zawierającą szczegółowe informacje na temat RDW i procesu konsultacji oraz konsultowanego dokumentu (www.rzgw.wroc.pl). Menu główne:

- dokumenty poddawane konsultacjom
- Aktualności

Udostępniono też użytkownikom na czas konsultacji dokumentu specjalne forum dyskusyjne.

Media

RZGW we Wrocławiu opublikował artykuł na temat wdrażania RDW w czasopiśmie „Gospodarka Wodna” (kwiecień 2007).

Rozpowszechnianie informacji o RDW, procesie planowania, udziale społeczeństwa – działania informacyjne i edukacyjne

Broszury informacyjne wydane przez KZGW

RZGW we Wrocławiu rozpowszechniał broszury informacyjne przygotowane przez KZGW (wcześniej m.in. przez Biuro Gospodarki Wodnej) oraz własną broszurę informacyjną.

Broszury ogólnopolskie:

- „Porozmawiajmy o wodzie” – Ramowa Dyrektywa Wodna”,
- „W trosce o wodę – gospodarowanie wodami w Polsce”,
- „Wdrażanie Ramowej Dyrektywy Wodnej w Polsce w latach 2004-2006”,
- „Współpraca międzynarodowa w gospodarce wodnej – wdrażanie Ramowej Dyrektywy Wodnej”
- „Ramowa Dyrektywa Wodna jako narzędzie polityki wodnej”.

Broszura informacyjna dotycząca RZGW we Wrocławiu (nakład 200 egz.)

DZIAŁANIA ZREALIZOWANE NA OBSZARZE DORZECZA ODRY

DZIAŁANIA W ZAKRESIE KONSULTACJI

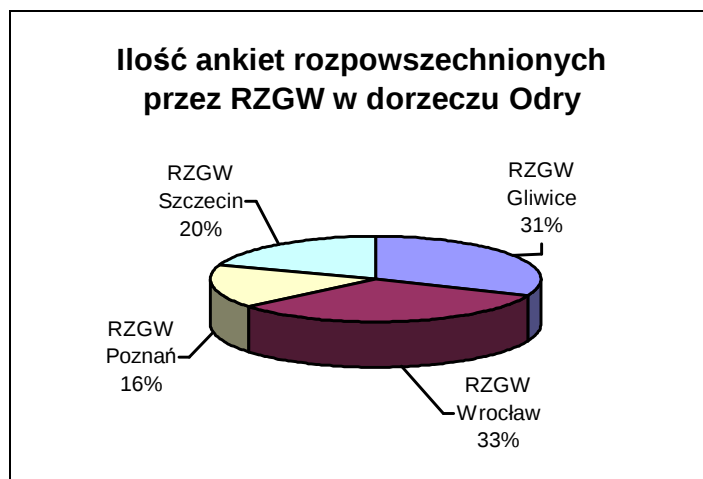
Konsultacje prowadzone za pomocą badań ankietowych

Ilość rozesłanych ankiet i główni adresaci

Łącznie w dorzeczu Odry wszystkie RZGW rozesłały lub w różny sposób przekazały do adresatów 6128 ankiet, z czego RZGW Gliwice 31,3%, RZGW Poznań 16,3%, RZGW Szczecin 19,8% i RZGW we Wrocławiu 32,6%.

Zestawienie ilości ankiet rozesłanych do adresatów z podziałem na RZGW

	Liczność	Udział RZGW w dystrybucji ankiet na obszarze dorzecza [%]
RZGW Gliwice	1918	31,3
RZGW Poznań	1001	16,3
RZGW Szczecin	1209	19,8
RZGW Wrocław	2000	32,6
Łącznie	6128	100,0

Ilość ankiet rozesłanych przez RZGW na obszarze dorzecza Odry z podziałem na grupy użytkowników

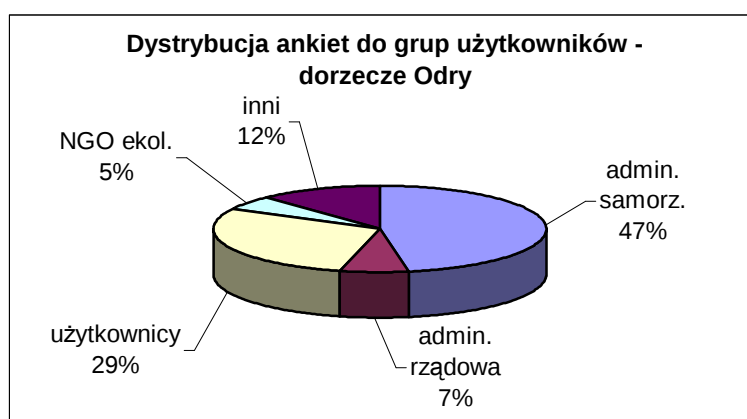
- administracja samorządowa: gminna (1880 ankiet), powiatowa (702 ankiet) i wojewódzka (305 ankiet).
Łącznie do administracji samorządowej rozesłano 2887 ankiet.
- administracja rządowa: urzędy wojewódzkie 82, inspektoraty ochrony środowiska 14, parki narodowe i krajobrazowe 20, lasy państwowe 155, Sanepid 2, stacje chemiczno-rolnicze 10, Państwowa straż rybacka, inspektoraty rybackie 4, instytucje takie, jak: ARiMR, WFOŚ, NFOŚiGW,

GIOŚ, PIG, ODR, CDR, ANR, GDDKiA – 133 ankiety.
Łącznie do administracji rządowej rozesłano 420 ankiet

- użytkownicy: produkcja (przemysł, elektrownie wodne, mleczarnie itp.) – 216, rolnictwo, hodowla, gosp. rybne, izby i tow. rolnicze – 108, spółki wodne – 11, usługi komunalne – 203, inne usługi i handel (turystyka, rekreacja, stowarzyszenia) – 205, mieszkańcy (ankiety wyłożone w miejscach publicznych, rozpowszechniane przez zarządy zlewni) – 1026.
Łącznie do użytkowników rozesłano 1769 ankiet.
- NGO ekologiczne – 320
- inni – szkolnictwo (w tym wyższe), jednostki badawcze i naukowe – 91, poprzez członków rad gospod. wodnej regionów wodnych i komisji ds. udziału społeczeństwa, na spotkaniach i konferencjach, do instytucje użyteczności publicznej – 445, członkowie Stałej Komisji ds. Udziału Społeczeństwa – 90, członkowie Rad Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego – 106.
Łącznie do innych adresatów rozesłano 732 ankiety.

W dorzeczu Odry najwięcej ankiet rozesłano do przedstawicieli administracji samorządowej (47%), 29% do różnych grup użytkowników, do NGO ekologicznych – 5%, do innych grup – 12%, a do administracji rządowej – 7%.

RZGW	admin. samorządowa	admin. rządowa	użytkownicy	NGO ekol.	inni	suma
Poznań	580	44	94	174	109	1001
Szczecin	287	46	730	61	85	1209
Gliwice	985	257	359	57	260	1918
Wrocław	1035	73	586	28	278	2000
Łącznie	2887	420	1769	320	732	6128

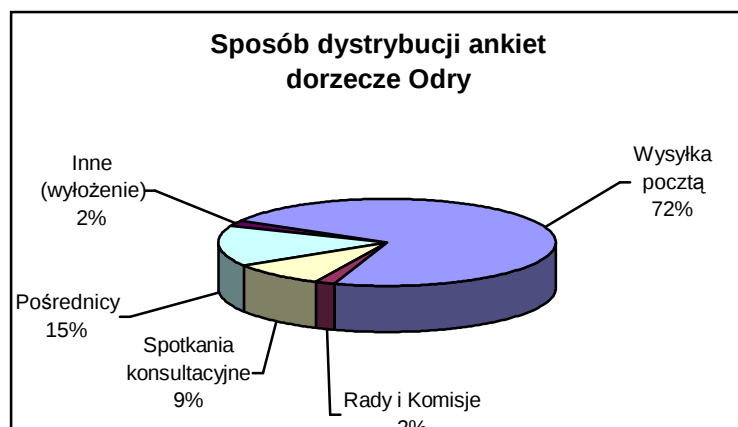
Sposób rozpowszechniania ankiet

RZGW w dorzeczu Odry korzystały z różnych sposobów dystrybucji ankiet do odbiorców. Z uwagi na brak możliwości kadrowych wybierano głównie dystrybucję za pośrednictwem poczty. Ankiety rozdawane były także na spotkaniach konsultacyjnych i innych (organizowanych przez RZGW, np. informacyjnych i edukacyjnych oraz organizowanych przez inne instytucje, np. na konferencjach), pewna ilość ankiet została

rozpowszechniona poprzez ankierów (najczęściej pracowników zarządów zlewni, ale też wolontariuszy) oraz wyłożona w miejscach publicznych (w siedzibach RZGW i w urzędach gmin). Z informacji uzyskanych z RZGW wynika, że ankietę wraz z dokumentami konsultacyjnymi została udostępniona na stronach internetowych poszczególnych RZGW, jednak z tej drogi odpowiedzi na pytanie, jak na razie skorzystało zaledwie kilka osób.

Sposoby rozpowszechniania ankiet przez poszczególne RZGW w dorzeczu Odry

	Pocztą	RGWRW i Komisje ds. Udziału	Spotkania	Pośrednicy	Inne (wyłożenie)	SUMA
RZGW Gliwice	1805	25	72	76	0	1978
RZGW Poznań	710	31	130	130	0	1001
RZGW Szczecin	387	60	356	273	134	1210
RZGW Wrocław	1540	0	0	460	0	2000
	4442	116	558	939	134	6189

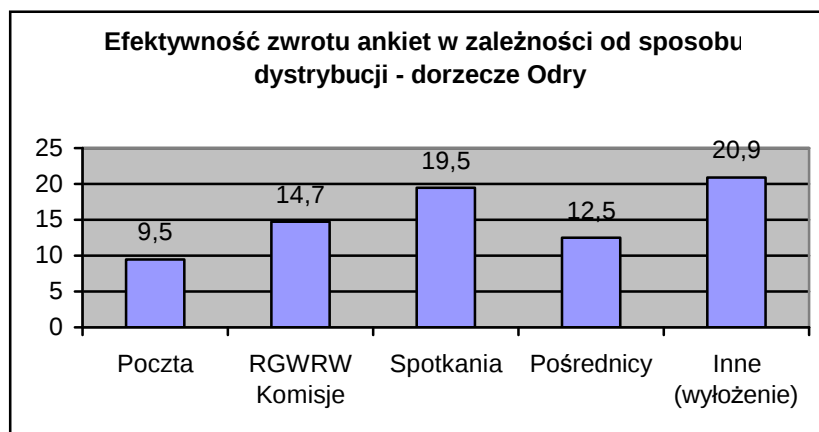

Zwrot ankiet

W dorzeczu Odry największy procent zwrotów ankiet otrzymano za pośrednictwem poczty 63%, przez pośredników 18%, na spotkaniach 16%, natomiast tylko 3% ankiet, które zostały zwrócone otrzymano za pośrednictwem Rad GWRW i Stałych Komisji ds. Udziału Społeczeństwa.

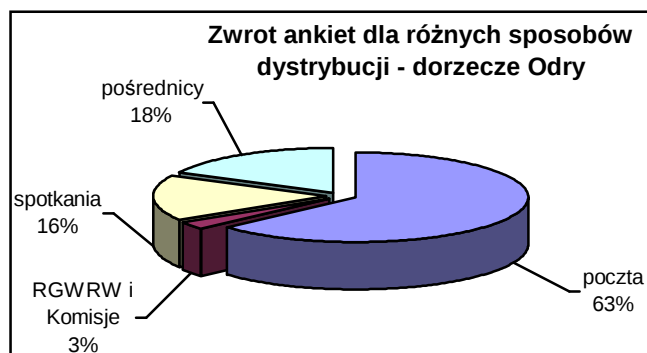
Największy procent zwrotu ankiet (w stosunku do rozprawdzonych na swoim obszarze) uzyskało RZGW w Poznaniu 19,2%, RZGW w Szczecinie 15,2%, RZGW we Wrocławiu 8,3% i RZGW w Gliwicach 7,7%.

W tabeli poniżej podano zestawienie procentu zwrotów ankiet do poszczególnych RZGW w zależności od sposobu dystrybucji, a na wykresie efektywność zwrotu ankiet w zależności od zastosowanej metody dystrybucji (procent ilości ankiet otrzymanych danym sposobem w stosunku do całkowitej ilości otrzymanych zwrotów). Należy zaznaczyć, że procent zwrotu ankiet dystrybuowanych „innymi sposobami” (m.in. poprzez wyłożenie w miejscach publicznych) jest tak wysoki z uwagi na to, że składa się na ten procent tylko jedna wartość (dla jednego RZGW), w większości RZGW ten zwrot był, albo zerowy albo nie było danych na ten temat.

Ilość i procent zwrotów ankiet w poszczególnych RZGW w zależności od sposobu dystrybucji

RZGW	Poczta	zwrot ilość	Zwro t (%)	RGWR Komisje	zwrot (ilość)	Zwro t (%)	Spotkani a	zwrot (ilość)	zwrot (%)	Pośredni cy	zwrot (ilość)	zwrot (%)	Inne (wyłożeni e)	zwrot (ilość)	zwrot (%)	SUMA wysłanyc h	SUMA zwrotów (ilość)	SUMA zwrotów (%)
Szczecin	387	16	4,1	60	0	0,0	356	70	19,7	273	70	25,6	134	28	20,9	1210	184	15,2
Poznań	710	169	23,8	31	0	0,0	130	13	10,0	130	10	7,7	0	0	0	1001	192	19,2
Wrocław	1540	164	10,6	0	0	0	0	0	0	460	0	0,0	0	2	0	2000	166	8,3
Gliwice	1805	73	4,0	25	17	68,0	72	26	36,1	76	37	48,7	0	0	0	1978	153	7,7
SUMA	4442	422	9,5	116	17	14,7	558	109	19,5	939	117	12,5	134	28	20,9	6189	695	11,2

Konsultacje prowadzone przez Rady Gospodarki Wodnej Regionów Wodnych i Komisje ds. Udziału Społeczeństwa

Podstawą analizy były informacje zebrane od przedstawicieli poszczególnych RZGW za pomocą specjalnego formularza dotyczące: składu rady gospodarki wodnej regionu wodnego i komisji ds. udziału społeczeństwa, ilości posiedzeń, na których omawiany był Harmonogram, daty tych spotkań, ilości zaproszonych osób i ilości osób obecnych, prezentowanej i omawianej tematyki oraz wniosków z dyskusji i opinii na temat konsultowanego dokumentu.

Z zebranych informacji sporządzono zestawienia zbiorcze. Przeanalizowano też strukturę instytucjonalną członków rad gospodarki wodnej regionów wodnych oraz stałych komisji ds. udziału społeczeństwa.

Skład Rad Gospodarki Wodnej Regionów Wodnych i Komisji ds. Udziału Społeczeństwa

Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego

Przy każdym RZGW działa Rada Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego, w Gliwicach powstały dwie Rady, odrębnie Rada Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Małej Wisły i Rada Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Górnej Odry. W dorzeczu Odry działają 4 Rady Gospodarki Wodnej Regionów Wodnych.

Rady liczą po 30 osób reprezentujących różne grupy użytkowników wód. W Radach łącznie we wszystkich RZGW reprezentowanych jest 46,7% przedstawicieli użytkowników, administracji samorządowej – 45%, administracji rządowej – 4,1%, ekspertów – 2,5% i NGO ekologicznych – 1,7%.

Skład RGW w dorzeczu Odry	Adm. rząd.	Adm. Sam.	Użytkownicy				Użytk. łącznie	NGO ekol.	Inne eksperci	SUMA
			produkcja	rolnictwo	usługi kom.	Inne (usługi, handel)				
Gliwice (Górna Odra)	1	17	6	2	1	1	10	0	2	30
Poznań	3	10	2	4	2	7	15	1	1	30

Szczecin	0	16	8	1	0	4	13	1	0	30
Wrocław	1	11	0	0	3	15	18	0	0	30
SUMA	5	54	16	7	6	13	56	2	3	120
Procent [%]	4,1	45	13,3	5,8	5	10,8	46,7	1,7	2,5	100,0

Stałe Komisje ds. Udziału Społeczeństwa

Wszystkie RZGW utworzyły Stałe Komisje ds. Udziału Społeczeństwa przy Radzie Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego, w Gliwicach powstały dwie Komisje, odrębnie dla Regionu Wodnego Małej Wisły i Regionu Wodnego Górnej Odry. W dorzeczu Odry działają 4 Stałe Komisje ds. Udziału Społeczeństwa.

W skład każdej komisji wchodzi średnio 15 przedstawicieli różnych grup użytkowników oraz 5 przedstawicieli rady gospodarki wodnej regionu wodnego łącznie po 20 osób, tylko w Poznaniu 21 osób. Skład Stałej Komisji ds. Udziału Społeczeństwa został tak dobrany, żeby uzupełnić skład Rad Gospodarki Wodnej Regionów Wodnych. W składzie łącznie we wszystkich RZGW przeważają użytkownicy (49,4%), przedstawiciele NGO ekologicznych stanowią – 14,8%, administracja rządowa 8,7%, administracja samorządowa 14,8%, eksperci 12,3%.

Skład Komisji ds. Udziału Społeczeństwa	adm. rząd.	adm. sam.	Użytkownicy				użytkow. łącznie	NGO ekolo.	Eksperci (uczelnie i instyt.)	SUMA
			produkt	rolnict.	usługi komu.	Inne (usługi, handel)				
Gliwice (Górna Odra)	2	3	3	3	4	3	13	0	2	20
Poznań	3	2	2	1	3	7	13	3	0	21
Szczecin	0	4	4	0	0	3	7	7	2	20
Wrocław	2	3	1	1	1	4	7	2	6	20
suma	7	12	10	5	8	17	40	12	10	81
Procent [%]	8,7	14,8					49,4	14,8	12,3	100,0

Opis przeprowadzonych spotkań

Rady gospodarki wodnej regionów wodnych i stałe komisje ds. udziału społeczeństwa w każdym RZGW spotykały się na specjalnych posiedzeniach w celu konsultacji „Harmonogramu i programu prac...”, na których prezentowano, a później dyskutowano dokument i zbierano do niego opinie i uwagi. Czasem na pierwszych spotkaniach prezentowano tylko pierwsze informacje o przygotowywanych konsultacjach i rozdawano materiały informacyjne (w tym broszurę i ankiety dotyczące konsultacji Harmonogramu). W niektórych przypadkach procedura opiniowania „Harmonogramu...” przez RGWRW polegała na tym, że swoje uwagi przygotowywała stała komisja ds. udziału społecznego i następnie prezentowała je na posiedzeniu rady, która, albo te uwagi akceptowała, albo uzupełniała swoimi.

W tabeli poniżej podano zestawienie wszystkich spotkań.

Ilość spotkań konsultacyjnych

W okresie (od listopada 2006 do czerwca 2007), kiedy konsultacjom społecznym podlegał „Harmonogram i programu prac związanych ze sporządzaniem planów gospodarowania wodami dla obszarów dorzeczy wraz z zestawieniem działań, które należy przeprowadzić w drodze konsultacji społecznych” odbyły się 3 wspólne posiedzenia Rad Gospodarki Wodnej Regionów Wodnych i Stałych Komisji ds. Udziału Społeczeństwa, 4 posiedzenia Rad Gospodarki Wodnej Regionów Wodnych i 4 posiedzenia Stałych Komisji ds. Udziału Społeczeństwa (w RZGW Gliwice zarówno Rady Gospodarki Wodnej Regionów Wodnych Górnej Odry i Małej Wisły, jak i Stałe Komisje ds. Udziału Społeczeństwa obradowały wspólnie). Łącznie odbyło się 11 spotkań konsultacyjnych.

Ilość uczestników

W spotkaniach Rad GWRW i Komisji ds. Udziału Społeczeństwa uczestniczyło łącznie 244 osoby na 431 zaproszonych (56,6%).

Efekty konsultacji

W efekcie konsultacji wszystkie 4 Rady Gospodarki Wodnej Regionów Wodnych w dorzeczu Odry zaopiniowały „Harmonogram i program prac...” pozytywnie (lub nie wniosły do niego uwag).

Posiedzenia Rad Gospodarki Wodnej Regionów Wodnych oraz Stałych Komisji ds. Udziału w okresie konsultowania Harmonogramu

RZGW	Rodzaj spotkania	Cel spotkania	Data	Ilość zaprosz.	Ilość obecnych	Zgłoszone uwagi i opinie
Poznań	II posiedzenie Stałej Komisji ds. Udziału Społeczeństwa	Konsultacje Harmonogramu, forum internetowe, jako narzędzie konsultacji społecznych, RDW	22.01.2007	21	15	Harmonogram zaopiniowano pozytywnie
	VIII posiedzenia Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Warty	Konsultacje Harmonogramu, forum internetowe, jako narzędzie konsultacji społecznych	28.02.2007	30	16	Harmonogram zaopiniowano pozytywnie
Szczecin	IX Posiedzenie Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego	Konsultacje Harmonogramu	24.11.2006	36	34	brak uwag
	II Spotkanie Stałej Komisji ds. US przy RGW RWDOiPZ	Opracowanie opinii do Harmonogramu	19.01.2007	26	21	Harmonogram zaopiniowano pozytywnie
	Wspólne Posiedzenie RGW RWDOiPZ i SKdsUS	Zatwierdzenia opinii Komisji ds. Udziału Społeczeństwa nt. Harmonogramu	11.06.2007	48	25	Nie zatwierdzono opinii Komisji ds. Udziału (brak quorum).
Wrocław	Posiedzenie Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Środkowej Odry	Przedstawienie Harmonogramu, informacja nt. rozpoczęcia konsultacji społecznych	15.12.2007	30	12	brak uwag do Harmonogramu
	Wspólne posiedzenie Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Środkowej Odry oraz Stałej Komisji ds. Udziału Społeczeństwa	Przedstawienie Harmonogramu, informacji nt konsultacji społecznych i I KFW	22.02.2007	45	28	brak uwag do Harmonogramu

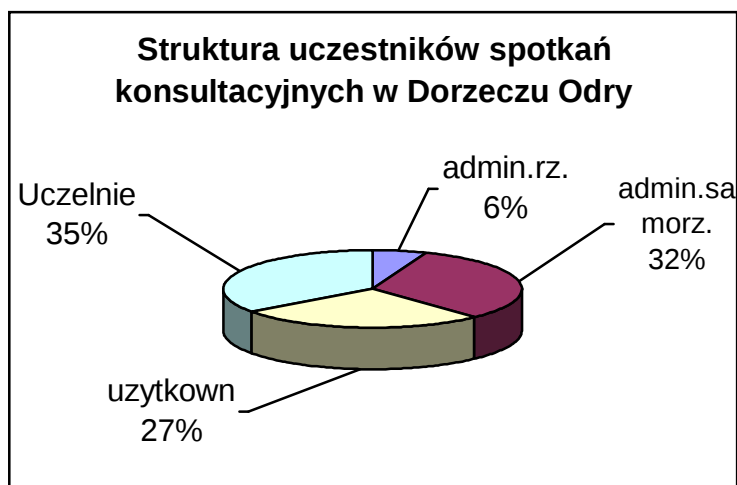
Gliwice	Wspólne Posiedzenie Stałych Komisji ds. US przy Radach GWRW Małej Wisły i Górnej Odry	Konsultacje Harmonogramu, informacje o RDW, dyrektywie azotanowej, programie udziału społeczeństwa	28.11.2006	40	27	Harmonogram został zaakceptowany
	Wspólne Posiedzenie Rad Gospodarki Wodnej Regionów Wodnych Małej Wisły i Górnej Odry	Konsultacje Harmonogramu, informacje o I KFW	14.12.2006	56	23	Harmonogram został zaakceptowany
	Wspólne Posiedzenie Rad Gospodarki Wodnej Regionów Wodnych Małej Wisły i Górnej Odry z udziałem Prezydów Komisji ds. US	Informacja nt. uwag do Harmonogramu zgłoszonych przez WWF Polska, Strategii dla Wisły 2020 oraz I tury konsultacji społecznych	29.03.2007	59	19	dyskusja ogólna
	Wspólne Posiedzenie Stałych Komisji ds. US przy Radach GWRW Małej Wisły i Górnej Odry	Sprawozdanie z IKFW, I tury konsultacji Harmonogramu, istotnych problemach gospodarki wodnej	8.05.2007	40	24	dyskusja ogólna
				431	244	56,6% udziału uczestników spotkaniach

Konsultacje na spotkaniach i seminariach

W ramach konsultacji Harmonogramu poszczególne RZGW organizowały specjalne spotkania, bądź uczestniczyły w spotkaniach i konferencjach organizowanych przez różne instytucje i organizacje, na których, albo tylko informowano o rozpoczęciu procesu konsultacji i rozdawano uczestnikom spotkania broszury informacyjne i ankiety do wypełnienia, albo w czasie spotkania prezentowano dokument i poddawano go pod dyskusję.

Charakter spotkania, ilość uczestników i ich rodzaj

W dorzeczu Odry zorganizowano lub przedstawiciele RZGW uczestniczyli łącznie w 11 spotkaniach, bądź konferencjach, na których omawiano Harmonogram albo informowano o możliwości zgłoszenia uwag i rozdawano ankiety wraz z broszurami. Na 3 spotkaniach uczestnicy odnieśli się do dokumentu. Na pozostałych nie zgłoszono uwag. Łącznie w spotkaniach tego typu w dorzeczu Odry uczestniczyło, co najmniej 262 osób (na 267 zaproszonych) – rzeczywista ilość osób uczestnicząca w spotkaniach jest znacznie większa – wiele spotkań nie organizowały RZGW, nie posiadają więc listy obecności. Niektóre spotkania były otwarte (spotkanie z okazji Dnia Ziemi, Święta Wody, konferencje itp.).

Informacje o innych działaniach konsultacyjnych

RZGW	Rodzaj spotkania	Data	Główni adresaci	Dokument udostępniony	Ilość zaprosz.	Ilość obecnych	skład osobowy					
							adm. rządowa	adm.samorz.	użytkownicy	NGO	uczelnie	Inne
Poznań	Informacyjno-konsultacyjne org. przez PTOP „Salamandra” – informacja nt. konsultacji Harmonogramu	21-23.02.2007	adm.samorz., rządowa, użytkownicy	ankieta	70	70	10	40	20			
	Konsultacyjno-informacyjne na konferencji org. przez Stowarzyszenie wodociągów Wielkopolskie – inf. nt RDW, konsultacje Harmonogramu	22.03.2007	użytkownicy	są uwagi	20	22			20			
	Konsultacyjno-informacyjne (spotkanie w UMiG Pyzdro, UG Kołaczkowo – konsultacje Harmonogramu	10.05.2007	adm.samorz.	pozytywnie zaopiniowano	12	12		12				
	Informacyjno-konsultacyjne (zorg. Przez Polskie Tow. Hydrobiologiczne – informacje nt. RDW konsultacje Harmonogramu	01.06.2007	adm.samorz., rządowa, studenci	ankieta	50	50	5	5			40	
	Informacyjno-konsultacyjne i edukacyjne (Zespół Szkół Technicznych) – informacje nt. RDW, konsultacje Harmonogramu	04.06.2007	młodzież szkolna	brak uwag	50	52					50	

Szczecin	Informacyjno-konsultacyjne (z inicjatywy LOP) konsultacje Harmonogramu	26.02.2007	Forum Akademickich Kół LOP	ankieta		0						
	Informacyjno-konsultacyjne (Konferencja w Nadleśnictwie Nowogard) konsultacje Harmonogramu	17.04.2007	adm samorz., leśnicy, szkolni opiekunowie kół LOP	ankieta		0						
	Informacyjno-konsultacyjne Harmonogramu (II Konferencja Kół Naukowych „Dni Ziemi 2007”)	19-21.04.2007	nauczyciele, nauczyciele akademicy, młodzież akademicka, młodzież ponadgimnazj.	ankieta		0						
	Informacyjno-konsultacyjne Harmonogramu (Konferencja „Święto Wody”)	22-24.06.2007	admin.samorz., użytkownicy	ankieta		0						
Gliwice	Informacyjno-konsultacyjne (na zaproszenie Powiatowego Zespołu Doradztwa Rolniczego w Gliwicach, Śląskiego ODR w Częstochowie)	22.05.2007	rolnicy	ankieta	30	30			30			
	Informacyjno-konsultacyjne (na zaproszenie SP w Olkusz)	19.06.2007	admin.samorz.	ankieta	35	26		26				
					267	262	15	83	70	0	90	0

DZIAŁANIA WSPIERAJĄCE

Rozpowszechnianie informacji o prowadzonych konsultacjach

Informacje o prowadzonych konsultacjach rozpowszechniane były w różny sposób. Na posiedzeniach rad gospodarki wodnej regionów wodnych i spotkaniach stałych komisji ds. udziału społeczeństwa oraz na innych spotkaniach organizowanych specjalnie w tym celu przez RZGW dla różnych grup społecznych. Informacje rozpowszechniano także przy okazji konferencji i seminariów organizowanych, zarówno przez poszczególne RZGW, jak i inne instytucje, w których uczestniczyli przedstawiciele RZGW lub przedstawiciele rad gospodarki wodnej, czy stałych komisji. Informowano za pomocą broszur i ulotek, pocztą elektroniczną i tradycyjną, poprzez portale internetowe (również fora dyskusyjne), informacje w mediach, plakaty, wyłożenie informacji w siedzibach RZGW, za pomocą specjalnej linii telefonicznej.

W niektórych RZGW organizowane były posiedzenia rad gospodarki wodnej regionu wodnego w celu zapoznania jej członków z RDW, procesem wdrażania, problematyką udziału społeczeństwa w tym procesie w okresie poprzedzającym okres konsultacji „Harmonogramu i programu prac ...”. Tego typu spotkań odbyło się przynajmniej 9, zestawiono je w tabeli poniżej.

Spotkania informacyjne rad gospodarki wodnej regionów wodnych

RZGW	Rodzaj spotkania	Cel spotkania	Data	Ilość obecnych
Poznań	IV posiedzenie RGWRW	Prezentowanie Programu udziału społeczeństwa we wdrażaniu RDW w odniesieniu do obszaru regionu wodnego Warty	17.03.06	30
	V posiedzenie RGWRW	Powołanie stałej Komisji ds. udziału społeczeństwa	27.04.06	30
	Inauguracyjne posiedzenie Stałej Komisji ds. US	Proces wdrażania RDW w Polsce	28.09.06	30
	VII posiedzenie RGWRW	Zatwierdzenie regulaminu i listy członków stałej Komisji ds. Udziału Społecznego	26.10.06	30
	X posiedzenie RGWRW	Podsumowanie czteroletniej działalności Rady I kadencji	27.06.07	22
Wrocław	Posiedzenie RGWRW Środkowej Odry	Informacja nt I Krajowego Forum Wodnego	19.04.07	30
Szczecin	Posiedzenie Rady Gospodarki Wodnej RWDOiPZ –	Blok prezentacji nt. RDW z obszerną prezentacją dotyczącą udziału społeczeństwa	25.11.2005	
	Posiedzenie Rady Gospodarki Wodnej RWDOiPZ	Prezentacja – ‘Program US w procesie tworzenia planu gospodarowania wodami w odniesieniu do obszaru RWDOiPZ	10.03.2006	
	I Spotkanie Stałej Komisji ds. Udziału Społeczeństwa	Prezentacja – ‘Udział społeczeństwa w gospodarowaniu wodami w Polsce’	29.09.2006	

Spotkania informacyjne

Spotkania informacyjne dotyczące dyrektyw unijnych, Ramowej Dyrektywy Wodnej, udziału społeczeństwa we wdrażaniu tych dyrektyw organizowane były przez poszczególne RZGW już od drugiej połowy 2005 r. (RZGW w Szczecinie). Łącznie takich spotkań zorganizowano 6 (w RZGW Gliwice spotkania były wspólne dla obu regionów wodnych).

3 spotkania adresowane były do administracji samorządowej, 1 spotkanie dla użytkowników wód, 1 dla nauczycieli akademickich i studentów, 1 dla pracowników RZGW (w Dorzeczu Odry).

Spotkania informacyjne (o prowadzonych konsultacjach Harmonogramu)

RZGW	Rodzaj spotkania	Data	Adresaci
Gliwice	Informacyjne – Spotkanie na zaproszenie Związku Gmin i Powiatów Śląskich	07.12.06	adm. samorządowa
Szczecin	Informacyjne – Spotkanie kierowników Nadzorów Wodnych RZGW	27.12.06	pracownicy nadzorów zlewni, mieszkańcy, przedst. firm i instytucji
	Informacyjne – spotkanie z przedstawicielami Urzędu Miejskiego	16.01.07	adm. samorządowa, mieszkańcy
	Informacyjne – Spotkanie z przedstawicielami Politechniki Szczecińskiej, Uniwersytetu Szczecińskiego, Akademii Morskiej, IMiUZ	17-18.01.07	nauczyciele akademicki, studenci
Poznań	Informacyjne – Konferencja „Wdrażania RDW w Wielkopolsce – konsekwencje dla samorządów”	15.05.06	admin. samorządowa (45 osób)
	Informacyjne – Konferencja „Aktywne metody ochrony przyrody w zrównoważonym leśnictwie”	22-23.03.07	leśnicy

Ulotki i broszury

Poszczególne RZGW w celach informowania o prowadzonych konsultacjach rozpowszechniały broszurę informacyjną przygotowaną przez KZGW pt.: „Harmonogram i program prac związanych ze sporządzaniem planów gospodarowania wodami dla obszarów dorzeczy wraz z zestawieniem działań, które należy przeprowadzić w drodze konsultacji społecznych”.

Poczta elektroniczna

Niektóre RZGW rozsyłały informacje i materiały związane z konsultacjami Harmonogramu pocztą elektroniczną do różnych instytucji, które z kolei rozsyłały te materiały dalej – do swoich jednostek.

Poczta tradycyjna

Rosyłano pisma informacyjne do firm i instytucji podpisane przez dyrektora RZGW wraz z zaproszeniem do udziału w konsultacjach (np. RZGW Szczecin rozesłało 340 takich listów, RZGW w Poznaniu 710).

Portale internetowe

W każdym RZGW udostępnione są (bardziej lub mniej rozbudowane) specjalne strony na portalach internetowych zawierające szczegółowe informacje na temat RDW i procesu konsultacji oraz konsultowanego dokumentu, często zamieszczane są na tych stronach materiały informacyjne do pobrania (teksty ustaw, broszury informacyjne, konsultowany dokument). Na okres konsultacji dokumentu uruchomione zostało na każdym z portali RZGW forum dyskusyjne dla użytkowników.

Poszczególne RZGW starały się też o umieszczenie informacji o konsultacjach społecznych na stronach urzędów gmin i starostw oraz na stronach innych instytucji, z którymi współpracują. Takich stron lub linków do stron RZGW powstało wiele (co najmniej 32 – nie o wszystkich wiadomo).

Adresy stron internetowych RZGW:

Gliwice – www.rzgw.gliwice.pl

Kraków – www.krakow.rzgw.gov.pl

Poznań – www.rzgw.poznan.pl

Wrocław – www.rzgw.wroc.pl

Media

Z możliwości opublikowania w mediach informacji na temat wdrażania RDW, bądź rozpoczęcia konsultacji Harmonogramu skorzystały RZGW w Poznaniu i we Wrocławiu. RZGW w Poznaniu opublikowało 7 artykułów, RZGW we Wrocławiu 1 artykuł, a RZGW w Szczecinie udzieliło wywiadu do radia.

Plakaty

Plakat informujący o rozpoczęciu procesu konsultacji społecznych Harmonogramu przygotowało RZGW w Szczecinie. Plakat dołączany był do listów, wywieszany w instytucjach oraz w miejscach wyłożenia ankiet do konsultacji.

Wyłożenie w siedzibach RZGW

Materiały informacyjne (broszury) dotyczące konsultacji Harmonogramu udostępniane były w siedzibach RZGW i w siedzibach Zarządów Zlewni (np. w Poznaniu –1050 egz.).

Telefonicznie

W RZGW w Poznaniu uruchomiono specjalną linię telefoniczną dla udzielania niezbędnych informacji z zakresu organizowanego procesu udziału społeczeństwa oraz wnoszenia wszelkich uwag i opinii do dokumentu obligatoryjnie poddawanego konsultacjom. Efektem uruchomienia tej linii był kontakt ze strony przede wszystkim przedstawicieli administracji samorządowej i informowaniu o nie wnoszeniu uwag do „Harmonogramu...” lub gotowości odesłania wypełnionej ankiety.

Rozpowszechnianie informacji o RDW, procesie planowania, udziale społeczeństwa – działania informacyjne i edukacyjne

Poszczególne RZGW przykładały dużą wagę do działań o charakterze edukacyjnym, które miały na celu poprawę wiedzy i podnoszenie świadomości społeczeństwa w zakresie problematyki jakości wód i środowiska wodnego oraz gospodarowania wodą. Do podnoszenia świadomości społeczeństwa w zakresie wdrażania Ramowej Dyrektywy Wodnej stosowano różne sposoby. Informacje rozpowszechniano przy okazji konferencji i seminariów organizowanych, zarówno przez poszczególne RZGW, jak i inne instytucje, w których uczestniczyli przedstawiciele RZGW lub przedstawiciele rad gospodarki wodnej, czy stałych komisji. Rozpowszechniano ulotki i broszury, poprzez portale internetowe, informacje w mediach.

Adresaci działań

Działania szkoleniowe i edukacyjne adresowane były zwłaszcza do przedstawicieli administracji samorządowej i rządowej, do różnych grup użytkowników (w tym do organizacji pozarządowych) oraz do środowisk akademickich i młodzieży szkolnej.

Spotkania informacyjne, seminaria i konferencje

Spotkań edukacyjnych i informacyjnych w okresie poprzedzającym konsultacje społeczne (w okresie od zorganizowano łącznie w Dorzeczu Odry 5 – RZGW Gliwice 1 (dla dzieci ze szkoły podstawowej) i RZGW Szczecin 4 (pracownicy zakładu usług komunalnych, Politechniki Szczecińskiej, WIOŚ).

Spotkania edukacyjne i szkoleniowe

RZGW	Rodzaj spotkania	Data	Adresaci
Gliwice	Edukacyjne – Spotkanie w szkole podstawowej	1.06.07	dzieci, nauczyciel
Szczecin	Konferencja ZWiK w Szczecinie – prezentacja RZGW: ‘Przyszłość gospodarki wodno-ściekowej Szczecina w aspekcie dyrektyw UE’	16.09.2005	pracownicy ZWiK w Szczecinie, przedstawiciele urzędów, instytucji i środowisk naukowych
	Konferencja Akademickich Kół Naukowych ‘Dni Ziemi’, Politechnika Szczecińska – prezentacja ‘Gospodarowanie wodami w Polsce’, (w tym udział społeczeństwa)	21-22.04.2006	Nauczyciele akademicki, młodzież akademicka, inni zaproszeni goście
	Warsztaty regionalne ‘Ramowa Dyrektywa Wodna (2000/60/WE) – Proces wdrażania w Regionie Wodnym Dolnej Odry’ – Międzyzdroje	28.02.-01.03.2006	Przedstawiciele adm. rządowej i samorządowej różnego szczebla, NGO (w tym ekologicznych), użytkownicy wód, pracownicy ZWIOŚ, pracownicy RZGW
	Warsztaty regionalne ‘Ramowa Dyrektywa Wodna (2000/60/WE) – Proces wdrażania na obszarze rzek: Parsęta, Rega i Wieprza’ – Kołobrzeg	4-5.10.2006	Przedstawiciele adm. rządowej i samorządowej różnego szczebla, organizacji pozarządowych (w tym ekologicznych), użytkownicy wód, pracownicy ZWIOŚ, pracownicy RZGW Szczecin

Broszury informacyjne

Poszczególne RZGW rozpowszechniały broszury informacyjne przygotowane przez KZGW (wcześniej m.in. przez Biuro Gospodarki Wodnej) oraz własne broszury informacyjne. Powstała broszura dotycząca RZGW we Wrocławiu oraz dwa foldery opracowane w RZGW w Poznaniu („Gospodarowanie wodami w regionie wodnym Warty” i „Dyrektywa azotanowa a programy działań dla obszarów szczególnie narażonych na zanieczyszczenia rolnicze”).

Plakaty

Dwie mapy poglądowe ilustrujące obszar regionu wodnego Warty oraz podział na regiony wodne i obszary dorzeczy w Polsce przygotowało na Targi Ekologiczne POLEKO RZGW w Poznaniu

Artykuły w prasie

Artykuły publikowane w prasie przez poszczególne RZGW pełniły rolę, zarówno informacyjną, jak i edukacyjną i zostały opisane w poprzednim punkcie raportu.

Internet

Na stronach internetowych poszczególnych RZGW oprócz informacji o konsultacjach i konsultowanym dokumencie zamieszczone są materiały informacyjne dotyczące wdrażania Ramowej Dyrektywy Wodnej i przepisów prawa w tym zakresie (strony Internetowe poszczególnych RZGW opisano szczegółowo przy działaniach poszczególnych RZGW oraz w rozdziale powyżej).

Targi POLEKO

Pracownik RZGW w Poznaniu uczestniczył w merytorycznej obsłudze stoiska KZGW podczas targów POLEKO – wykorzystano możliwość przekazywania zainteresowanym stronom informacji nt. ram organizacyjnych procesu udziału społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem I tury konsultacji społecznych.

Inne

RZGW w Poznaniu zakupiło 12 numerów miesięcznika Gospodarka Wodna z roku 2006 i rozesłało je do 30 członków Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego.

DZIAŁANIA ZREALIZOWANE NA OBSZARZE DORZECZA WISŁY

DZIAŁANIA W ZAKRESIE KONSULTACJI

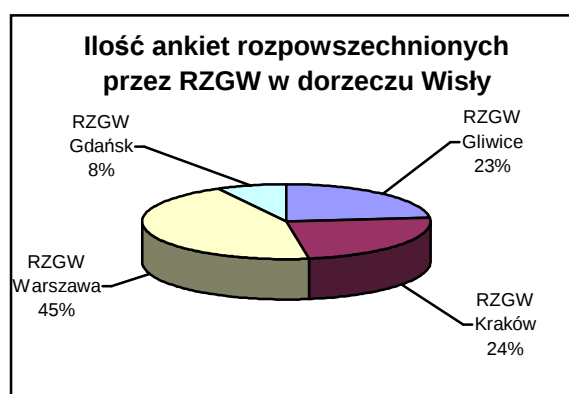
Konsultacje prowadzone za pomocą badań ankietowych

Ilość rozesłanych ankiet i główni adresaci

Łącznie w dorzeczu Wisły wszystkie RZGW rozesłały lub w różny sposób przekazały do adresatów około 8244 ankiet, z czego RZGW w Gliwicach 23,3%, RZGW w Gdańsku 7,7%, RZGW w Krakowie 24,3% i RZGW w Warszawie 44,7%.

Zestawienie ilości ankiet rozesłanych do adresatów z podziałem na RZGW

	Liczność	Udział RZGW w dystrybucji ankiet na obszarze dorzecza [%]
Dorzecze Wisły		
RZGW Gliwice	1922	23,3
RZGW Gdańsk	640	7,7
RZGW Kraków	2000	24,3
RZGW Warszawa	3682	44,7
Łącznie	8244	100,0

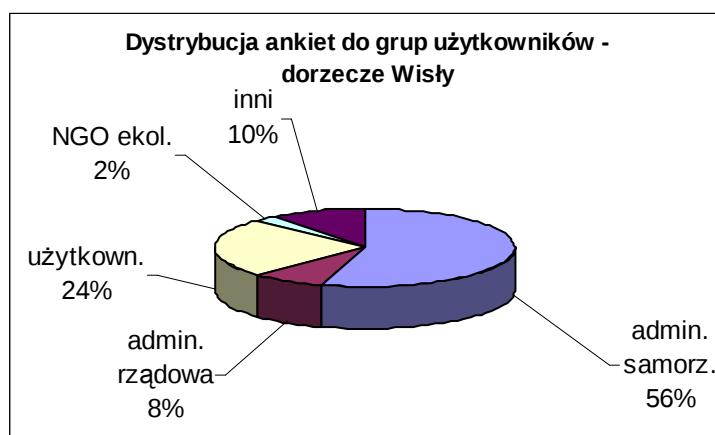
Ilość ankiet rozesłanych przez RZGW na obszarze dorzecza Wisły z podziałem na grupy użytkowników

W dorzeczu Wisłyankiety zostały rozesłane do różnych grup użytkowników w następujący sposób:

- administracja samorządowa: gminna (3367 ankiet), powiatowa (753 ankiety) i wojewódzka (393 ankiety).
Łącznie do administracji samorządowej rozesłano **4513** ankiet.
- administracja rządowa: urzędy wojewódzkie 87, inspektoraty ochrony środowiska 39, parki narodowe i krajobrazowe 54, lasy państwowe 234, Sanepid 26, stacje chemiczno-rolnicze 5, instytucje takie, jak: ARiMR, WFOŚ, NFOŚiGW, GIOŚ, PIG, ODR, CDR, ANR, GDDKiA – 223 ankiety.
Łącznie do administracji rządowej rozesłano **668** ankiet
- użytkownicy: produkcja (przemysł, elektrownie wodne, mleczarnie itp.) – 518, rolnictwo, hodowla, gosp. rybne, izby i tow. rolnicze – 156, spółki wodne – 40, usługi komunalne – 516, inne usługi i handel (turystyka, rekreacja, stowarzyszenia) – 486, mieszkańcy (ankiety wyłożone w miejscach publicznych, rozpowszechniane przez zarządy zlewni) – 300.
Łącznie do użytkowników rozesłano **2016** ankiet.
- NGO ekologiczne – **189**
- inni – szkolnictwo (w tym wyższe), jednostki badawcze i naukowe – 252, poprzez członków rad gospod. wodnej regionów wodnych i komisji ds. udziału społeczeństwa, na spotkaniach i konferencjach, do instytucji użyteczności publicznej – 490, członkowie Stałej Komisji ds. Udziału Społeczeństwa – 46, członkowie Rad Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego – 70.
Łącznie do innych adresatów rozesłano **858** ankiet.

W dorzeczu Wisły najwięcej ankiet rozesłano do przedstawicieli administracji samorządowej (56%), 24% do różnych grup użytkowników, do NGO ekologicznych – 2%, do innych grup – 10%, a do administracji rządowej – 8%.

RZGW	admin. samorząd.	admin. rządowa	użytkownicy	NGO ekol.	inni	suma
RZGW Gliwice	985	258	361	58	260	1922
RZGW Gdańsk	398	31	167	18	26	640
RZGW Kraków	860	102	788	68	182	2000
RZGW Warszawa	2270	277	700	45	390	3682
Łącznie	4513	668	2016	189	858	8244

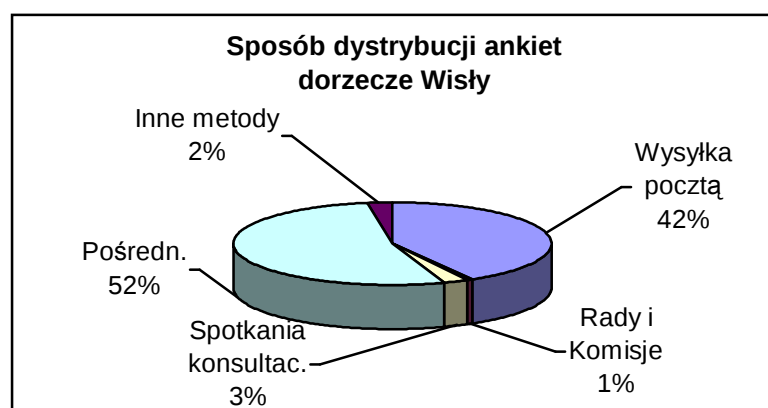

Sposób rozpowszechniania ankiet

RZGW w dorzeczu Wisły korzystały z różnych sposobów dystrybucji ankiet do odbiorców. Z uwagi na brak możliwości kadrowych wybierano głównie dystrybucję za pośrednictwem poczty. Ankiety rozdawane były także na spotkaniach konsultacyjnych i innych (organizowanych przez RZGW, np. informacyjnych i edukacyjnych oraz organizowanych przez inne instytucje, np. na konferencjach), pewna ilość ankiet została rozpowszechniona poprzez ankierów (najczęściej pracowników zarządów zlewni, ale też wolontariuszy – RZGW w Warszawie przekazało ankiety wyłącznie przez pracowników zarządów zlewni) oraz wyłożona w miejscach publicznych (w siedzibach RZGW i w urzędach gmin). Z informacji uzyskanych z RZGW wynika, że ankietę wraz z dokumentami konsultacyjnymi została udostępniona na stronach internetowych poszczególnych RZGW, jednak z tej drogi odpowiedzi na pytanie, jak na razie skorzystało zaledwie kilka osób.

Sposoby rozpowszechniania ankiet przez poszczególne RZGW w dorzeczu Wisły

	Pocztą	RGWRW, Komisje	Spotkania	Pośrednicy	Inne (wyłożenie)	Suma
RZGW Gdańsk	522	19	99	0	0	640
RZGW Warszawa	0	0	0	3750	0	3750
RZGW Kraków	1150	0	51	599	200	2000
RZGW Gliwice	1810	25	73	76	0	1984
	3482	44	223	4425	200	8374

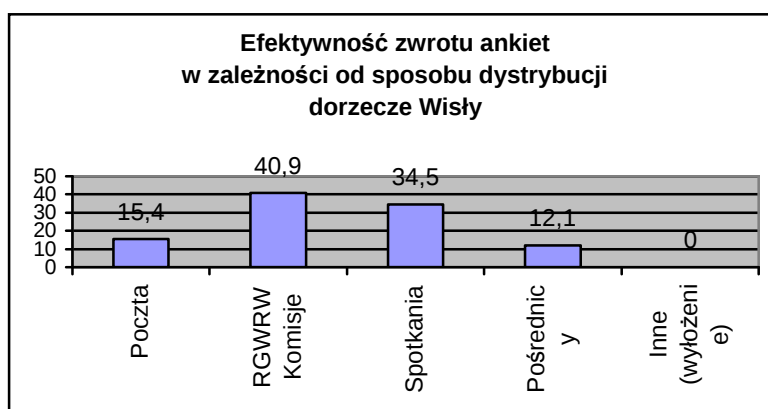
Zwrot ankiet

W dorzeczu Odry największy procent zwrotów ankiet otrzymano za pośrednictwem poczty 63%, przez pośredników 18%, na spotkaniach 16%, a tylko 3% ankiet, które zostały zwrócone otrzymano za pośrednictwem Rad GW i Stałych Komisji ds. US.

Największy procent zwrotu ankiet (w stosunku do rozprawdzonych na swoim obszarze) uzyskało RZGW w Krakowie 20,4%, RZGW w Warszawie 14,8%, RZGW w Gdańsku i w Gliwicach po 7,8%.

W tabeli poniżej podano zestawienie procentu zwrotów ankiet do poszczególnych RZGW w zależności od sposobu dystrybucji, a na wykresie efektywność zwrotu ankiet w zależności od zastosowanej metody dystrybucji (procent ilości ankiet otrzymanych danym sposobem w stosunku do całkowitej ilości otrzymanych zwrotów).

Ilość i procent zwrotów ankiet w poszczególnych RZGW w zależności od sposobu dystrybucji

RZGW	Poczta	zwrot ilość	Zwrot (%)	RGWRW Komisje	zwrot (ilość)	Zwrot (%)	Spotkania	zwrot (ilość)	zwrot (%)	Pośrednicy	zwrot (ilość)	zwrot (%)	Inne (wyłożenie)	zwrot (ilość)	zwrot (%)	SUMA wysłanych	SUMA zwrotów (ilość)	SUMA zwrotów (%)
Gdańsk	522	50	9,6	19	0	0,0	99	0	0,0	0	0		0	0		640	50	7,8
Warszawa	0,0	167		0	0		0	0		3750	388	10,3	0	0		3750	555	14,8
Kraków	1150	246	21,4	0	0		51	51	100,0	599	110	18,4	200	bd		2000	407	20,4
Gliwice	1810	74	4,1	25	18	72,0	73	26	35,6	76	37	48,7	0	0		1984	155	7,8
SUMA	3482	537	15,4	44	18	40,9	223	77	34,5	4425	535	12,1	200	bd		8374	1167	13,9

Konsultacje prowadzone na posiedzeniach Rad Gospodarki Wodnej Regionów Wodnych i Komisji ds. Udziału Społeczeństwa

Podstawą analizy były informacje zebrane od przedstawicieli poszczególnych RZGW za pomocą specjalnego formularza dotyczące: składu rady gospodarki wodnej regionu wodnego i komisji ds. udziału społeczeństwa, ilości posiedzeń na których omawiany był Harmonogram, daty tych spotkań, ilości zaproszonych osób i ilości osób obecnych, prezentowanej i omawianej tematyki oraz wniosków z dyskusji i opinii na temat konsultowanego dokumentu.

Z zebranych informacji sporządzono zestawienia zbiorcze. Przeanalizowano też strukturę instytucjonalną członków rad gospodarki wodnej regionów wodnych oraz stałych komisji ds. udziału społeczeństwa.

Skład Rad Gospodarki Wodnej Regionów Wodnych i Komisji ds. Udziału Społeczeństwa

Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego

Przy każdym RZGW działa Rada Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego, w Gliwicach powstały dwie Rady, odrębnie Rada Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Małej Wisły i Rada Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Górnej Odry. W dorzeczu Wisły działają 4 Rady Gospodarki Wodnej Regionów Wodnych.

Rady liczą po 30 osób reprezentujących różne grupy użytkowników wód, tylko w RZGW Gdańsk liczba ta wynosi 28 osób. W Radach łącznie we wszystkich RZGW reprezentowanych jest 51,7% administracji samorządowej, 33,1% przedstawicieli użytkowników, NGO ekologicznych 7,6%, ekspertów 5,9% i administracji rządowej 1,7%. Ta proporcja w poszczególnych RZGW jest podobna. Bardziej zróżnicowana jest w poszczególnych RZGW struktura przedstawicieli użytkowników. W większości RZGW dosyć dużą grupę stanowią przedstawiciele producentów (tylko w RZGW Gdańsk nie ma przedstawicieli producentów w ogóle) i przedstawicieli usług.

Skład Rad Gospodarki Wodnej Regionów Wodnych	Adm. rząd.	Adm. Sam.	Użytkownicy				Użytk. łącznie	NGO ekol.	Inne eksperci	SUMA
			produkcja	rolnic	usługi kom.	inne (usługi, handel)				
Gliwice (Mała Wisła)	1	15	4	2	4	0	10	1	3	30
Gdańsk	1	16	0	1	2	5	8	2	1	28
Kraków	0	15	4	3	1	3	11	3	1	30
Warszawa	0	15	4	1	1	4	10	3	2	30
SUMA	2	61	12	7	8	12	39	9	7	118
Procent [%]	1,7	51,7					33,1	7,6	5,9	100,0

Stale Komisje ds. Udziału Społeczeństwa

Prawie wszystkie RZGW utworzyły Stale Komisje ds. Udziału Społeczeństwa przy Radzie Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego, w Gliwicach powstały dwie Komisje, odrębnie dla Regionu Wodnego Małej Wisły i Regionu Wodnego Górnej Odry. Nie została utworzona taka Komisja w RZGW w Gdańsku. W dorzeczu Wisły działają 3 Stale Komisje ds. Udziału Społeczeństwa.

W skład każdej komisji wchodzi średnio 15 przedstawicieli różnych grup użytkowników oraz 5 przedstawicieli rady gospodarki wodnej regionu wodnego. Komisja w Gliwicach liczy 20 osób, w Krakowie 21 osób, a w Warszawie aż 50 osób. Należy zaznaczyć, że Komisja ds. Udziału Społeczeństwa w Warszawie działa na nieco innych zasadach, niż w pozostałych RZGW – Komisja została utworzona przy dyrektorze RZGW, a nie przy Radzie Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Środkowej Wisły. W składzie łącznie we wszystkich RZGW przeważają użytkownicy (39,5%), przedstawiciele NGO ekologicznych stanowią 19,8%, administracja rządowa 16,5%, administracja samorządowa 13,2%, eksperci 11%.

Skład Komisji ds. Udziału Społeczeń.	adm. rząd.	adm. sam.	Użytkownicy				Użytko w łącznie	NGO ekolog.	Eksperti (uczelnie i instyt.)	SUMA
			produk	rolnict.	usługi komun .	inne (usługi, handel)				
RZGW Gliwice (Mała Wisła)	1	2	3	0	8	2	13	1	3	20
RZGW Kraków	3	4	5	1	2	0	8	5	1	21
RZGW Warszawa	11	6	7	2	3	3	15	12	6	50
suma	15	12	15	3	13	5	36	18	10	91
Procent [%]	16,5	13,2					39,5	19,8	11,0	100,0

Opis przeprowadzonych spotkań

Rady gospodarki wodnej regionów wodnych i stałe komisje ds. udziału społeczeństwa w każdym RZGW spotykały się na specjalnych posiedzeniach w celu konsultacji „Harmonogramu i programu prac...”, na których prezentowano, a później dyskutowano dokument i zbierano do niego opinie i uwagi. Czasem na pierwszych spotkaniach prezentowano tylko pierwsze informacje o przygotowywanych konsultacjach i rozdawano materiały informacyjne (w tym broszurę i ankiety dotyczące konsultacji Harmonogramu). W niektórych przypadkach procedura opiniowania „Harmonogramu...” przez RGWRW polegała na tym, że swoje uwagi przygotowywała stała komisja ds. udziału społecznego i następnie prezentowała je na posiedzeniu rady, która, albo te uwagi akceptowała, albo uzupełniała swoimi.

W tabeli poniżej podano zestawienie wszystkich spotkań.

Ilość spotkań konsultacyjnych

W okresie (od listopada 2006 do czerwca 2007), kiedy konsultacjom społecznym podlegał „Harmonogram i programu prac związanych ze sporządzaniem planów gospodarowania wodami dla obszarów dorzeczy wraz z zestawieniem działań, które należy przeprowadzić w drodze konsultacji społecznych” odbyły się 2 wspólne posiedzenia Rad Gospodarki Wodnej Regionów Wodnych i Stałych Komisji ds. Udziału Społeczeństwa, 3 posiedzenia Rad Gospodarki Wodnej Regionów Wodnych i 3 posiedzenia Stałych Komisji ds. Udziału Społeczeństwa (w RZGW Gliwice zarówno Rady Gospodarki Wodnej Regionów Wodnych Górnej Odry i Małej Wisły, jak i Stałe Komisje ds. Udziału Społeczeństwa obradowały wspólnie). Łącznie odbyło się 8 spotkań, na których przedstawiany był do konsultacji „Harmonogram i program prac...”.

Ilość uczestników

W spotkaniach Rad GWRW i Komisji ds. Udziału Społeczeństwa uczestniczyło łącznie 200 osób na 355 zaproszonych (56,3% frekwencji).

Efekty konsultacji

W efekcie konsultacji 2 Rady Gospodarki Wodnej Regionów Wodnych zaopiniowały pozytywnie lub nie wniosły uwag do Harmonogramu (Gdańsk, Gliwice), 1 Rada wniosła i zatwierdziła swoje uwagi (Kraków), 1 Rada (Warszawa) nie zatwierdziła uwag z powodu braku quorum.

Posiedzenia Rad Gospodarki Wodnej Regionów Wodnych oraz Stałych Komisji ds. Udziału w okresie konsultowania Harmonogramu

RZGW	Rodzaj spotkania	Cel spotkania	Data	Ilość zaprosz.	Ilość obecnych	Zgłoszone uwagi i opinie
Gdańsk	Rada Regionu Dolnej Wisły	Przedstawienie i omówienie Harmonogramu	18.12.2006	26	19	nie zostały zgłoszone uwagi do Harmonogramu
Gliwice	Wspólne Posiedzenie Stałych Komisji ds. US przy Radach GWRW Małej Wisły i Górnej Odry	Konsultacje Harmonogramu, informacje o RDW, dyrektywie azotanowej, programie udziału społeczeństwa	28.11.2006	40	27	Harmonogram został zaakceptowany
	Wspólne Posiedzenie Rad Gospodarki Wodnej Regionów Wodnych Małej Wisły i Górnej Odry	Konsultacje Harmonogramu, informacje o I KFW	14.12.2006	56	23	Harmonogram został zaakceptowany
	Wspólne Posiedzenie Rad Gospodarki Wodnej Regionów Wodnych Małej Wisły i Górnej Odry z udziałem Prezydentów Komisji ds. US	Informacja nt. uwag do Harmonogramu zgłoszonych przez WWF Polska, Strategii dla Wisły 2020 oraz I tury konsultacji społecznych	29.03.2007	59	19	dyskusja ogólna
	Wspólne Posiedzenie Stałych Komisji ds. US przy Radach GWRW Małej Wisły i Górnej Odry	Sprawozdanie z IKFW, I tury konsultacji Harmonogramu, istotnych problemach gospodarki wodnej	8.05.2007	40	24	dyskusja ogólna
Kraków	Posiedzenie Stałej Komisji ds. Udziału Społeczeństwa	Konsultacje Harmonogramu, informacja nt. programu konsultacji społecznych	18.01.2007	21	19	zgłoszono uwagi Komisji do Harmonogramu
	Posiedzenie Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Górnej Wisły	Konsultacje Harmonogramu, informacja nt. programu konsultacji społecznych	25.01.2007	30	18	Pozytywnie zaopiniowano stanowisko/opinie Komisji w sprawie Harmonogramu.

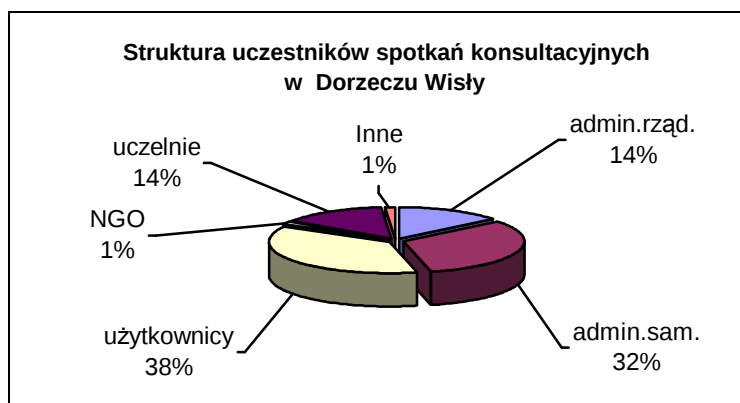
Warszawa	Wspólne posiedzenie Komisji ds. Udziału Społeczeństwa powołanej przy Dyrektorze RZGW w Warszawie oraz Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Środkowej Wisły	Informacje nt. RDW ze szczególnym uwzględnieniem konsultowanych dokumentów. Informacja nt. planowanego I KFW, wyłonienie reprezentanta Komisji na I KFW.	11.12.2006	83	51	Opiniowanie „Harmonogramu i programu ” zgłoszono uwagi (WWF)
				355	200	

Konsultacje na spotkaniach i seminariach

W ramach konsultacji Harmonogramu poszczególne RZGW organizowały specjalne spotkania, bądź uczestniczyły w spotkaniach i konferencjach organizowanych przez różne instytucje i organizacje, na których, albo tylko informowano o rozpoczęciu procesu konsultacji i rozdawano uczestnikom spotkania broszury informacyjne i ankiety do wypełnienia, albo w czasie spotkania prezentowano dokument i poddawano go pod dyskusję.

Charakter spotkania, ilość uczestników i ich rodzaj

W dorzeczu Wisły zorganizowano (lub przedstawiciele RZGW uczestniczyli) łącznie w 9 spotkaniach (w tym 3 konferencje), na których omawiano Harmonogram albo informowano o możliwości zgłoszenia uwag (rozdawano ankiety). Na 3 spotkaniach zgłoszono uwagi do konsultowanego dokumentu. Łącznie w spotkaniach tego typu w dorzeczu Wisły uczestniczyło co najmniej 170 osób.

Informacje o innych działaniach konsultacyjnych

RZGW	Rodzaj spotkania	Data	Główni adresaci	Dokument udostępniony	Ilość zaprosz.	Ilość obecnych	skład osobowy					
							adm. rządowa	adm.sa-morz.	użytkownicy	NGO	uczelnie	Inne
Gdańsk	Konferencja pt. „Ramowa Dyrektywa Wodna a Główny Zbiornik Wód Podziemnych Nr 110”	22.03.2007	adm.rządowa, samorz., użytkownicy, NGO, eksperci	ankieta		29	7	14	4	0	2	2
	Konferencja/Warsztaty, w Pucku pt. „Istotne problemy gospodarki wodnej w obszarze przybrzeżnym – Ramowa Dyrektywa Wodna, plany gospodarki wodami”	18-19.04.2007	adm.rządowa, samorz., użytkownicy, NGO, eksperci	ankieta	73	70	23	30	9	0	7	1
Gliwice	Informacyjno-konsultacyjne (na zaproszenie Powiatowego Zespołu Doradztwa Rolniczego w Gliwicach, Śląskiego ODR w Częstochowie)	22.05.2007	rolnicy		30	bd						
	Informacyjno-konsultacyjne (na zaproszenie SP w Olkuszu)	19.06.2007	administracja samorządowa		26	bd						
Kraków	Szkoleniowe i konsultacyjne (dla pracowników Firmy Stalprodukt zorg. przez Fundację Ekologiczną Czysta Wisłoka nt RDW i konsultacji Harmonogramu	16.02.2007	użytkownicy - przemysł	zgłoszono uwagi	29	29			29			
	Informacyjne i konsultacyjne dla członków Rady Nadzorczej Fundacji Czysta Wisłoka nt RDW i konsultacji Harmonogramu	26.04.2007	NGO, użytkownicy, adm.samorz.	zgłoszono uwagi	14	14	1	1	9	3		

	Szkoleniowe i konsultacyjne dla studentów AGH (informacje nt RDW i Dyrektywy Azotanowej oraz konsultacje Harmonogramu)	24.05.2007	studenci AGH	zgłoszono uwagi	22	22					22	
Warszawa	Konferencja „Jak poprawić stan ekologiczny Zbiornika Zemborzyckiego”	17.04.07	admin.samorz.	ankieta		bd						
	Sesja Sejmiku Województwa lubelskiego	23.04.2007	admin.samorz	ankieta		bd						

DZIAŁANIA WSPIERAJĄCE

Rozpowszechnianie informacji o prowadzonych konsultacjach

Informacje o prowadzonych konsultacjach rozpowszechniane były w różny sposób. Na posiedzeniach rad gospodarki wodnej regionów wodnych i spotkaniach stałych komisji ds. udziału społeczeństwa oraz na innych spotkaniach organizowanych specjalnie w tym celu przez RZGW dla różnych grup społecznych. Informacje rozpowszechniano także przy okazji konferencji i seminariów organizowanych, zarówno przez poszczególne RZGW, jak i inne instytucje, w których uczestniczyli przedstawiciele RZGW lub przedstawiciele rad gospodarki wodnej, czy stałych komisji. Informowano za pomocą broszur i ulotek, pocztą elektroniczną i tradycyjną, poprzez portale internetowe (również fora dyskusyjne), informacje w mediach, plakaty, wyłożenie informacji w siedzibach RZGW, za pomocą specjalnej linii telefonicznej.

Posiedzenia informacyjne rad gospodarki wodnej regionów wodnych i stałych komisji ds. udziału społeczeństwa

W niektórych RZGW organizowane były posiedzenia rad gospodarki wodnej regionu wodnego w celu zapoznania jej członków z RDW, procesem wdrażania, problematyką udziału społeczeństwa w tym procesie w okresie poprzedzającym okres konsultacji „Harmonogramu i programu prac ...”. Tego typu spotkań odbyło się przynajmniej 5, zestawiono je w tabeli poniżej.

Spotkania informacyjne rad gospodarki wodnej regionów wodnych

RZGW	Rodzaj spotkania	Cel spotkania	Data	Ilość obecnych
Kraków	Posiedzenie stałej Komisji	Udział społeczeństwa i przygotowanie I tury konsultacji	28.09.07	
	Posiedzenie Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego	Udział społeczeństwa i przygotowanie zbliżających się konsultacji	9.11.2006	
Warszawa	Posiedzenie Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Środkowej Wisły	Przedstawienie koncepcji procesu US we wdrażaniu RDW i konsultacji społecznych na poziomie regionalnym i krajowym Udostępnienie „Programów US...”, wyłonienie reprezentacji Rady Regionu do Komisji ds. US	8.06.2006	
	Posiedzenie Komisji ds. Udziału Społeczeństwa	Powołanie Komisji ds. Udziału Społeczeństwa	25.09.2006	44
	Wspólne posiedzenie Komisji ds. US powołanej przy Dyrektora RZGW w Warszawie oraz RGW Regionu Wodnego Środkowej Wisły	Informacja nt. planowanego I KFW	11.12.2006	51

Spotkania informacyjne

W dorzeczu Wisły zostało zorganizowanych przez poszczególne RZGW 21 spotkań informacyjnych dotyczących dyrektyw unijnych, Ramowej Dyrektywy Wodnej, udziału społeczeństwa we wdrażaniu tych dyrektyw (w RZGW Gliwice spotkania były wspólne dla obu regionów wodnych). 20 spotkań adresowanych było do administracji samorządowej i 1 spotkanie dla specjalistów.

Spotkania informacyjne (o prowadzonych konsultacjach Harmonogramu)

RZGW	Rodzaj spotkania	Data	Adresaci
Gliwice	Informacyjne – Spotkanie na zaproszenie Związku Gmin i Powiatów Śląskich	07.12.06	adm. samorządowa
Kraków	Konwent wójtów i burmistrzów – 17 spotkań		burmistrzowie, wójtowie, radni gmin i powiatów, członkowie zespołów zarządzania kryzysowego, straż pożarna,...) oraz przedstawiciele społeczności lokalnych (300 osób)
	Szkolenie dla wójtów, burmistrzów i radnych gmin powiatu tarnowskiego		wójtowie, burmistrzowie, radni gmin powiatu
	Informacyjne – XI Ogólnopolskiej Konferencji Naukowo – Technicznej: „Ochrona jakości i zasobów wód – wody powierzchniowe i podziemne Karpat”	25.10.06	środowisko specjalistów
	Informacyjne – IV Konferencja Naukowo-Techniczna „Błękitny San” (zorg. przez Związek Gmin Turystycznych Pogórza Dynowskiego)	21.04.07	adm. samorządowa, specjaliści

Ulotki i broszury

Poszczególne RZGW w celach informowania o prowadzonych konsultacjach rozpowszechniały broszurę informacyjną przygotowaną przez KZGW pt.: „Harmonogram i program prac związanych ze sporządzaniem planów gospodarowania wodami dla obszarów dorzeczy wraz z zestawieniem działań, które należy przeprowadzić w drodze konsultacji społecznych”.

RZGW w Warszawie przygotowało własną broszurę pt.: „Włącz się w podejmowanie decyzji o wodzie” (format A5, ilość: 2 x 5000 szt.).

Poczta elektroniczna

Niektóre RZGW rozsyłały informacje i materiały związane z konsultacjami Harmonogramu pocztą elektroniczną do różnych instytucji, które z kolei rozsyłały te materiały dalej – do swoich jednostek (np. RZGW Warszawa rozesłało w ten sposób informacje do kół Ligi Morskiej i Rzecznej oraz do wszystkich członków Krajowej Izby Gospodarczej – 130 organizacji gospodarczych, do których należy około 300 tys. przedsiębiorstw).

Pocztą tradycyjną

Rozsyłano pisma informacyjne do firm i instytucji podpisane przez dyrektora RZGW wraz z zaproszeniem do udziału w konsultacjach (np. RZGW w Krakowie rozesłał 851).

Portale internetowe

W każdym RZGW udostępnione są (bardziej lub mniej rozbudowane) specjalne strony na portalach internetowych zawierające szczegółowe informacje na temat RDW i procesu konsultacji oraz konsultowanego dokumentu, często zamieszczane są na tych stronach materiały informacyjne do pobrania (teksty ustaw, broszury informacyjne, konsultowany dokument). Na okres konsultacji dokumentu uruchomione zostało na każdym z portali RZGW forum dyskusyjne dla użytkowników.

Poszczególne RZGW starały się też o umieszczenie informacji o konsultacjach społecznych na stronach urzędów gmin i starostw oraz na stronach innych instytucji, z którymi współpracują. Takich stron lub linków do stron RZGW powstało wiele (co najmniej 18 – nie o wszystkich wiadomo).

Adresy stron internetowych RZGW:

Gdańsk – www.rzgw.gda.pl

Gliwice – www.rzgw.gliwice.pl

Kraków – www.krakow.rzgw.gov.pl

Warszawa – www.rzgw.warszawa.pl

Media

Z możliwości opublikowania w mediach informacji na temat wdrażania RDW bądź rozpoczęcia konsultacji Harmonogramu skorzystał RZGW w Krakowie, który opublikował 4 artykuły w prasie.

Wyłożenie w siedzibach RZGW

Materiały informacyjne (broszury) dotyczące konsultacji Harmonogramu udostępniane były w siedzibach RZGW i w siedzibach Zarządów Zlewni np. w RZGW w Krakowie.

Rozpowszechnianie informacji o RDW, procesie planowania, udziale społeczeństwa – działania informacyjne i edukacyjne

Poszczególne RZGW przykładały dużą wagę do działań o charakterze edukacyjnym, które miały na celu poprawę wiedzy i podnoszenie świadomości społeczeństwa w zakresie problematyki jakości wód i środowiska wodnego oraz gospodarowania wodą. Do podnoszenia świadomości społeczeństwa w zakresie wdrażania Ramowej Dyrektywy Wodnej stosowano różne sposoby. Informacje rozpowszechniano przy okazji konferencji i seminariów organizowanych, zarówno przez poszczególne RZGW, jak i inne instytucje, w których uczestniczyli przedstawiciele RZGW lub przedstawiciele rad gospodarki wodnej, czy stałych komisji. Rozpowszechniano ulotki i broszury, poprzez portale internetowe, informacje w mediach.

Adresaci działań

Działania szkoleniowe i edukacyjne adresowane były zwłaszcza do przedstawicieli administracji samorządowej i rządowej, do różnych grup użytkowników (w tym do organizacji pozarządowych) oraz do środowisk akademickich i młodzieży szkolnej.

Spotkania informacyjne, seminaria i konferencje

Spotkań edukacyjnych i informacyjnych zorganizowano łącznie w Dorzeczu Wisły 10 – RZGW Warszawa zorganizowało 6 (2 szkoleniowe z zakresu prowadzenia konsultacji społecznych dla pracowników RZGW, po jednym dla nauczycieli, administracji samorządowej, rolników i NGO), RZGW Kraków 4 (1 spotkanie dla przedstawicieli samorządów, 1 dla nauczycieli, 2 spotkania dla środowiska naukowego).

Spotkania edukacyjne i szkoleniowe

RZGW	Rodzaj spotkania	Data	Adresaci
Kraków	Konferencja naukowa AGH w Krakowie pt.: „Woda i jej znaczenie”		środowiska naukowe (60 osób)
	Spotkanie z nauczycielami z terenu Powiatu Krakowskiego		Nauczyciele przedmiotów przyrodniczych (32 osoby)
	Informacyjne – na XI Ogólnopolskiej Konferencji Naukowo – Technicznej: „Ochrona jakości i zasobów wód – wody powierzchniowe i podziemne Karpat”	25.10.06	środowisko specjalistów
	Informacyjne – IV Konferencja Naukowo-Techniczna „Błękitny San” (zorg. przez Związek Gmin Turystycznych Pogórza Dynowskiego)	21.04.07	adm. samorządowa, specjaliści
Warszawa	Szkolenie na moderatora (przygotowanie do prowadzenia konsultacji społecznych)	23.02.2006	pracownicy Zarządu Zlewni
	Edukacyjne – Spotkanie w siedzibie RZGW w Warszawie	19.10.2006	pracownicy RZGW
	Edukacyjne – Spotkanie z nauczycielami i dyrektorami SP w Pawłowie	17.11.2006	nauczyciele
	Edukacyjne – Spotkanie w Warmińsko-Mazurskiej Izbie Rolniczej w Olsztynie	27.04.2007	rolnicy
	Edukacyjne – Spotkanie w Warmińsko-Mazurskim Urzędzie Wojewódzkim dnia	24.04.2007	adm. samorządowa
	Edukacyjne – Warsztaty Natura 2000 w Osiecku k/Warszawy	19-21.02.2007	NGO

Broszury informacyjne

Poszczególne RZGW rozpowszechniały broszury informacyjne przygotowane przez KZGW (wcześniej m.in. przez Biuro Gospodarki Wodnej) oraz własne broszury informacyjne. Powstała ulotka („Włącz się w podejmowanie decyzji o wodzie”) wydana przez RZGW w Warszawie i broszura opracowana przez RZGW w Krakowie („Wdrażanie Ramowej Dyrektywy Wodnej w Regionie Wodnym Górnej Wisły”).

Wystawy

RZGW w Krakowie przygotowało wystawę przewoźną dotyczącą procesu wdrażania RDW w Polsce pt. "Woda dla rozwoju – program poprawy stanu środowiska wodnego".

Artykuły w prasie

Artykuły publikowane w prasie przez poszczególne RZGW pełniły rolę, zarówno informacyjną, jak i edukacyjną i zostały opisane w poprzednim punkcie raportu.

Internet

Na stronach internetowych poszczególnych RZGW oprócz informacji o konsultacjach i konsultowanym dokumencie zamieszczone są materiały informacyjne dotyczące wdrażania Ramowej Dyrektywy Wodnej i przepisów prawa w tym zakresie (strony Internetowe poszczególnych RZGW opisano szczegółowo przy działaniach

KONSULTACJE NA POZIOMIE KRAJOWYM – I KRAJOWE FORUM WODNE

Zgodnie z „Programem udziału społeczeństwa we wdrażaniu Ramowej Dyrektywy Wodnej 2000/60/WE” instrumentem służącym konsultacjom na poziomie dorzeczy jest Krajowe Forum Wodne (KFW). W praktyce zdecydowano zorganizować jedno Forum, wspólne dla dorzeczy Odry i Wisły (i pozostałych), stąd w niniejszym raporcie uznano, że KFW powinno zostać wydzielone, jako poziom krajowy konsultacji społecznych. Za realizację tego zadania odpowiedzialny jest Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej.

Krajowe Forum Wodne odbyło się 3 kwietnia 2007. Miało formę sesji plenarnej z prezentacjami dotyczącymi procesu wdrażania RDW i udziału społeczeństwa w tym procesie. Na Forum przedstawiono „Harmonogram i program prac...” w celu uzyskania opinii uczestników na temat tego dokumentu.

Uczestniczyło w nim 85 osób na 102 zaproszone

Cel I Krajowego Forum Wodnego

Głównym celem I Krajowego Forum Wodnego (sformułowanym w zaproszeniu adresowanym do jego uczestników przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej), oprócz konsultacji „Harmonogramu i programu prac...”, było *„...zapoczątkowanie otwartego dialogu pomiędzy różnymi środowiskami zainteresowanymi gospodarowaniem wodami w Polsce”*.

Uczestnicy Krajowego Forum Wodnego

Organizatorzy I KFW przyjęli, że najważniejszymi uczestnikami Forum powinni być przedstawiciele tzw. grup interesów, czyli użytkowników wody, którzy mogą być dotknięci skutkami planowanych zmian w przyszłości, zarówno w pozytywnym, jak i negatywnym sensie. Do tej grupy zaliczyć należy reprezentantów przemysłu, rolnictwa, różnego rodzaju usług, którzy korzystają w różnorodny sposób z wody, oraz organizacje, których celem jest ochrona środowiska. Drugą ważną grupą, która powinna uczestniczyć w Krajowym Forum Wodnym, jest administracja, do której obowiązków należy gospodarowanie wodami, monitorowanie środowiska wodnego i dbałość o jego stan. Trzecia grupa to doradcy i eksperci, a czwarta – przedstawiciele rad gospodarki wodnej regionów wodnych i stałych komisji ds. udziału społeczeństwa.

Członkami Forum Wodnego powinni być przedstawiciele organizacji, instytucji, związków, zrzeszeń a nie osoby fizyczne.

Poniżej wymieniono instytucje i organizacje zaproszone do udziału w I Krajowym Forum Wodnym.

Przemysł i usługi

Izby gospodarcze lub handlowe (górnicza, hutnicza, ciepłownicza, chemiczna, energetyki i środowiska oraz wodociągów), różne towarzystwa, organizacje i

stowarzyszenia (przetwórców ryb, leśne, melioracyjne, rybackie, turystyczno-krajoznawcze, inżynierów i techników NOT: wodnych i melioracyjnych, leśnictwa i drzewnictwa oraz spółek wodnych, Przedsiębiorców Leśnych, Rozwoju Małych Elektrowni Wodnych). Do udziału zaproszono także Krajowy Sekretariat Przemysłu Spożywczego, Polską Organizację Turystyczną i Przemysł Stoczniowy Stocznia Szczecińska Nowa.

Rolnictwo

Centrum Doradztwa Rolniczego, Krajowa Rada Izb Rolniczych, Krajowy Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych, Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej.

Organizacje ekologiczne

IUCN Polska, Klub Przyrodników, Liga Ochrony Przyrody, Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska, Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, Polska Zielona Sieć, Polski Klub Ekologiczny, Polski Komitet Globalnego Partnerstwa dla Wody, Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody „Salamandra”, Polskie Towarzystwo Przyjaciół Przyrody „pro Natura”, Regionalne Centrum Ekologiczne na Europę Środkową i Wschodnią, Stowarzyszenie „Chrońmy Mokradła”, Stowarzyszenie Ekologiczno-Kulturalne „Klub Gaja”, Stowarzyszenie na rzecz Wybrzeża, Towarzystwo na rzecz Ziemi, WWF Polska.

Samorząd terytorialny

Federacja Regionalnych Związków Gmin i Powiatów RP, Konwent Marszałków, Unia Metropolii Polskich, Związek Gmin Wiejskich RP, Związek Miast Polskich, Związek Powiatów Polskich.

Administracja

Ministerstwa (Budownictwa, Finansów, Gospodarki, Gospodarki Morskiej, Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Rozwoju Regionalnego, Spraw Wewnętrznych i Administracji, Środowiska, Transportu, Zdrowia), agencje rządowe (Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Rynku Rolnego) oraz: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Główny Inspektorat Sanitarny, Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz administracja specjalna (regionalne zarządy gospodarki wodnej z siedzibami w: Krakowie, Gliwicach, Wrocławiu, Poznaniu, Warszawie, Szczecinie i Gdańsku).

Eksperti i doradcy

Główny Instytut Górnictwa, Instytut Melioracji i Użytków Zielonych, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa, Krajowa Rada Gospodarki Wodnej, Międzynarodowa Komisja Ochrony Odry przed Zanieczyszczeniem, Politechnika Krakowska.

Do udziału w Forum zaproszeni zostali zatem reprezentanci: administracji rządowej – 32%, organizacji zrzeszających przedstawicieli przemysłu i usług – 19%, organizacji

zajmujących się ochroną środowiska – 16%, ciał przedstawicielskich działających przy RZGW – 15%, środowisk eksperckich – 8%, administracji samorządowej – 6% i rolnictwa – 4%.

Przebieg I KFW

Podczas spotkania przedstawiciele Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej oraz regionalnych zarządów gospodarki wodnej przedstawili: podstawowe założenia Ramowej Dyrektywy Wodnej (*Adriana Dembowska, KZGW*), plan gospodarowania wodami w dorzeczu jako podstawowy instrument zarządzania w gospodarce wodnej (*Jerzy Grela, RZGW Kraków*), stopień zaawansowania prac nad opracowaniem planu (*Teresa Błaszczak, RZGW Szczecin*) oraz zasady udziału społeczeństwa w tym procesie (*Artur Wójcik, RZGW Gliwice*), z uwzględnieniem roli Krajowego Forum Wodnego (*Małgorzata Badowska, RZGW Warszawa*).

Prezentacje wszystkich wystąpień są dostępne na stronach KZGW (www.kzgw.gov.pl).

Część spotkania przeznaczona była na dyskusję, podczas której uczestnicy zadali wiele pytań dotyczących Ramowej Dyrektywy Wodnej, nowej polityki wodnej, zasad i zakresu udziału społeczeństwa w tym procesie oraz planowanych sposobów finansowania przewidywanych działań. Odpowiedzi udzielali przedstawiciele Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej oraz regionalnych zarządów gospodarki wodnej. Poniżej zamieszczono ważniejsze głosy w dyskusji

Tematy poruszane w dyskusji

Krajowe Forum Wodne było pierwszym, na skalę ogólnopolską, spotkaniem dotyczącym RDW, w którym brali udział reprezentanci prawie wszystkich grup zainteresowanych gospodarowaniem wodą i za nie odpowiedzialnych. Dla wielu uczestników spotkania był to pierwszy kontakt z problematyką RDW. W konsekwencji większość wypowiedzi, w czasie przewidzianym na pytania i dyskusję, dotyczyła szczegółów procesu planowania, konsultacji społecznych, a przede wszystkim koncentrowała się na nowym podejściu do zarządzania zasobami wodnymi.

Planowanie (podstawy, priorytety)

Uczestnicy KFW wyrażali zainteresowanie dokładniejszymi informacjami na temat planów gospodarowania wodami. Odpowiedzi udzielali reprezentanci Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej oraz regionalnych zarządów gospodarki wodnej. Stawiane pytania dotyczyły głównych założeń RDW oraz możliwości ich realizacji w Polsce:

Czy w sytuacji, gdy zabudowa hydrotechniczna nie sprzyja osiągnięciu dobrego stanu wód, przewiduje się jakieś zabiegi renaturyzacyjne (*Stała Komisja ds. Udziału Społeczeństwa Regionu Wodnego Górnej Wisły, Kraków*)? Czy przygotowane dotychczas programy małej retencji będą realizowane, czy też, w związku z wdrażaniem RDW, przewiduje się opracowanie jakiś innych – nowych rozwiązań (*Instytut Melioracji i Użytków Zielonych*)? Jak RDW odnosi się do żeglugi śródlądowej i energetycznego wykorzystania wód (*Ministerstwo Transportu*)?

Udzielając odpowiedzi na te pytania, wyjaśniono, że zgodnie z podstawową zasadą RDW konieczne jest znalezienie kompromisu między interesami różnych grup użytkowników wód. Wynika z tego, że pomimo problemów, jakie dla stanu środowiska wodnego stanowią: zabudowa regulacyjna, obiekty dużej i małej retencji czy też

energetyczne lub żeglugowe wykorzystanie rzek, należy uwzględnić te inwestycje czy rozwiązania, które będą społecznie i ekonomicznie uzasadnione.

Udział społeczeństwa w procesie planowania

Znaczną część dyskusji poświęcono kwestii udziału społeczeństwa w procesie planowania, ze szczególnym uwzględnieniem poziomów konsultacji oraz sposobów ich realizacji:

W jaki sposób realizowane będą konsultacje społeczne (*Społeczny Instytut Ekologii*)?. W jaki sposób zachęca się społeczeństwo do czynnego zaangażowania w prace planistyczne? Jak przeprowadzono kampanię informacyjną na ten temat w obszarach regionów wodnych i dorzeczy (*Stowarzyszenie Chrońmy Mokradła*)? Czy przewiduje się inny poziom konsultacji niż tylko centralny i regionalny (*Biuro ds. Współpracy z Samorządami IMGW*)?

W odpowiedzi na te pytania wyjaśniono, że proces konsultacji dokumentów i rozwiązań dopiero się rozpoczyna. Za jego realizację na terenie kraju odpowiedzialny jest KZGW, natomiast na poziomie regionów wodnych poszczególne RZGW. Pewne działania w ramach konsultacji społecznych były już podejmowane przez RZGW na poziomie regionalnym, a także testowane na niższym poziomie – lokalnym – podczas działań prowadzonych na obszarze zlewni pilotażowej Górnej Wisły. Organizacja I Krajowego Forum Wodnego to pierwszy etap tego procesu na poziomie krajowym. Zebrane w trakcie konsultacji uwagi i opinie są i będą brane pod uwagę podczas przygotowywania dokumentów związanych z planowaniem gospodarowania wodami na poszczególnych etapach cyklu planowania.

W dyskusji zgłoszono również wniosek o rozszerzenie listy uczestników Krajowego Forum Wodnego (*PTTK*). Prowadzący spotkanie zapewnili, że Krajowe Forum Wodne ma charakter otwarty i jego skład można uzupełniać o przedstawicieli innych środowisk zainteresowanych udziałem w dyskusjach i konsultacjach.

Instrumenty organizacyjne, finansowe i prawne

Wdrożenie programu działań naprawczych i różnego rodzaju instrumenty zwiększające gwarancję jego realizacji to zagadnienia, które najbardziej interesowały uczestników dyskusji:

Czy przeprowadzono analizy określające koszty związane z wdrożeniem RDW, jakie będą musiały ponieść poszczególne sektory gospodarki i społeczeństwo (*Biuro ds. Współpracy z Samorządami IMGW*)? Czy nie powinno się przygotować regulacji prawnych i mechanizmów, które pomogą przemysłowi podjąć działania zmniejszające zużycie wody, przewidując, że ta woda będzie w przyszłości kosztować więcej? (*LOP*). Czy przewiduje się stworzenie specjalnych funduszy dla rolników wdrażających zalecenia RDW, które byłyby uzupełnieniem środków przewidzianych w planach rozwoju obszarów wiejskich? (*Instytut Melioracji i Użytków Zielonych*)

W odpowiedzi stwierdzono, że koszty, jakie będą ponosili użytkownicy, są obecnie szacowane i analizowane. Wykonane dotychczas analizy wykazały, że istnieje duża różnica pomiędzy ich obecnym a docelowym poziomem – dzisiaj stanowią one tylko 15–20% kosztów rzeczywistych. Dyrektywa zakłada, że kraje członkowskie powinny dążyć do zapewnienia zwrotu kosztów użytkowania wód, a cel ten powinien zostać osiągnięty do końca 2010 r. Będzie to wymagało zaprojektowania instrumentów ułatwiających zmianę sposobów wykorzystania wody przez różne grupy użytkowników. Zostanie przygotowany odpowiedni program skłaniający wszystkie grupy, w tym

również przemysł, do pełnej racjonalizacji zużycia wody i ograniczenia odprowadzanych zanieczyszczeń.

Pytano również o działania uzupełniające, do których należą tzw. dobre praktyki:

Czy „dobre praktyki rolnicze” są wystarczające dla osiągnięcia założonych celów, czy też wymagają uzupełnienia i wzmocnienia (*Instytut Melioracji i Użytków Zielonych*)?

W odpowiedzi na to pytanie podkreślono, iż skuteczność „dobrych praktyk rolniczych” zależy od lokalnej sytuacji. Jeśli w przyszłości okaże się, że metoda ta nie spełni zamierzonych oczekiwań, zostaną wdrożone inne dodatkowe działania.

Uczestnicy spotkania stanowili szeroką reprezentację środowisk zainteresowanych gospodarowaniem wodami w Polsce. Ich zaangażowanie w dyskusję wskazuje na stosunkowo wysokie zainteresowanie procesem planowania. Można to uznać za wyraźny sygnał, że zapoczątkowany przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej zwyczaj zapraszania do dyskusji nad planami przedstawicieli różnych środowisk powinien być kontynuowany. Jednak poruszane w trakcie spotkania kwestie wskazują na niezaspokojone potrzeby w zakresie szczegółowych informacji na temat wielu zagadnień związanych z wdrażaniem europejskiej polityki wodnej w naszym kraju. Konieczne jest zatem rozpowszechnianie na szerszą, niż dotąd skalę informacji na temat Ramowej Dyrektywy Wodnej.

Działania Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej w zakresie konsultacji „Harmonogramu i programu prac ...”

KZGW włączył się również (w ograniczonym zakresie) w proces konsultacji za pomocą badań ankietowych – ankietę oraz broszurę informacyjną dot. „Harmonogramu...” została dołączona do materiałów dla uczestników I KFW po 1 egz. na instytucję. Poza tym została wysłana do Związku Powiatów Polskich, Hutniczej Izby Przemysłowo-Handlowej oraz jednego z oddziałów Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, których przedstawiciele nie mogli przybyć a wyrazili taką chęć. 1500 egz. ankiety i 1500 egz. broszury zostało załączonych do grudniowego wydania kwartalnika „Problemy Ocen Środowiskowych”. Ankiety, które za pośrednictwem KZGW trafiły w ten sposób do użytkowników wód analizowane były łącznie ze wszystkimi ankietami, jakie zostały odesłane przez ankietowanych.

ANALIZA UWAG I OPINII ZGŁOSZONYCH DO KONSULTOWANEGO DOKUMENTU

PODSUMOWANIE WYNIKÓW BADAŃ ANKIETOWYCH

Podsumowanie wyników ankiety

Badania ankietowe zostały przeprowadzone dla całej Polski, z tym, że ponieważ nie planowano odrębnych analiz (zarówno ankiet, jak i innych) dla regionów wodnych, czy międzynarodowych obszarów dorzeczy, to nie ma danych z dla części z nich. W konsekwencji analizy zostały wykonane dla obszarów działania RZGW i obszarów dorzeczy. W tym rozdziale podsumowano wyniki ankiety dla kraju i dla obszarów dorzeczy Odry i Wisły.

Respondenci

W Polsce na ankietę odpowiedziały 1862 osoby (1835 ankiet zostało przeanalizowane) – to 12,8%. Z tego na dorzecze Wisły przypada 628 ankiet, zaś na dorzecze Odry – 1000 ankiet. Większość z respondentów to mężczyźni – 57%, kobiety stanowią 41% badanych. Respondenci w dorzeczu Odry są młodsi niż w dorzeczu Wisły: w dorzeczu Odry 49% ankietowanych ma mniej niż 35 lat, zaś w dorzeczu Wisły tylko 34%. Być może ze względu na młodszy wiek grupa respondentów z dorzecza Odry ma średnio niższe wykształcenie. Z wyższym wykształceniem w dorzeczu Wisły jest 64% badanych, zaś w dorzeczu Odry 43%. Natomiast większa liczba respondentów ma w dorzeczu Odry związek z gospodarką wodną (77%), niż w dorzeczu Wisły (56%).

Ocena konsultowanego dokumentu

Konsultowane dokumenty zostały generalnie ocenione bardzo dobrze (pytanie 10 z ankiety): aż 62% w dorzeczu Odry i 73% w dorzeczu Wisły uważa go za całkowicie zadowalające lub raczej zadowalające. Tylko 15% w dorzeczu Wisły i 12% w dorzeczu Odry uznało go za niezadowalający.

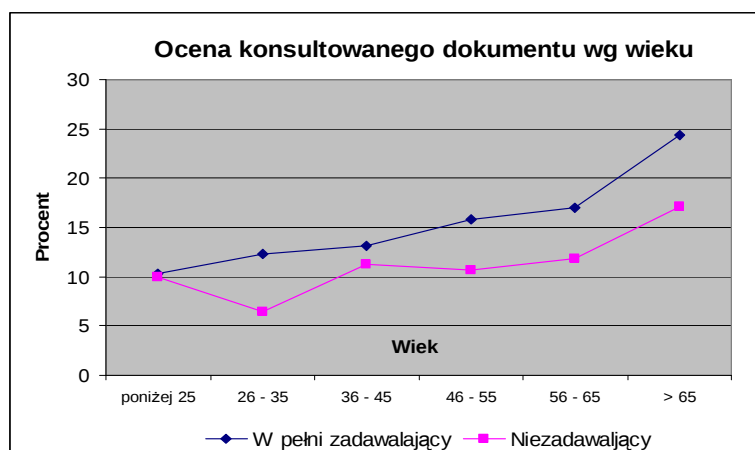
Pomimo tego, wielu ankietowanych przekazało w ankiecie (pytanie 11) swoje uwagi, dotyczące informacji, których brakuje im w konsultowanych dokumentach. Należy do tego dodać uwagi przekazane w następnym pytaniu (pytanie 12 z ankiety), dotyczącym zagadnień, na temat których respondenci chcieliby dostać więcej informacji.

Czy istnieją różnice w ocenie dokumentu dla różnych grup respondentów? Z analizy wynika, że płeć nie odgrywa w tym przypadku żadnej roli: Prawie taki sam procent kobiet, jak i mężczyzn uznało, że dokument jest w pełni zadowalający - w obu przypadkach 14%. Nieznacznie więcej kobiet uznało go za „raczej zadowalający” - 55%, niż mężczyzn – 52%.

Istotniejsze różnice wystąpiły natomiast pomiędzy osobami, które zadeklarowały, że mają profesjonalny kontakt z gospodarką wodną, a tymi, które takiego kontaktu nie mają. Pierwsza grupa oceniła konsultowany dokument lepiej (18% tej grupy uznało go za w pełni zadowalający a 58% za „raczej zadowalający”) niż osoby z tą dziedziną

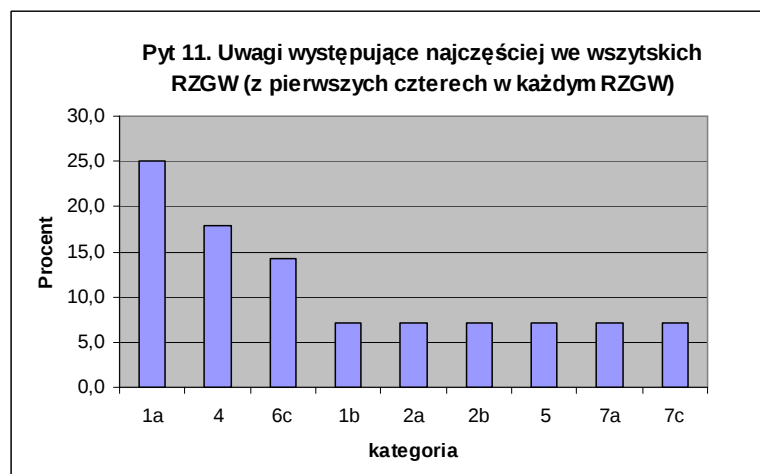
niezwiązane (12% tej grupy uznało go za w pełni zadowalający a 50% za „raczej zadowalający”).

Wiek również wpływa na ocenę konsultowanego dokumentu. Tak jak można się było spodziewać mniej ludzi młodych uważa ten dokument za „w pełni zadowalający” niż ludzie starsi. Pozytywna ocena dokumentu jest tym wyższa, im starsi są respondenci, podobnie jak negatywna (ocena: „niezadowalający”) – co widać na rysunku poniżej.

Uwagi respondentów - najczęściej zgłaszane uwagi do pytania 11

Spośród opisanych uwag zgłoszonych w różnych kategoriach wyróżnia się kilka, które stanowią, niezależnie od regionu Polski, problem dla respondentów. Pokazuje to analiza czterech najważniejszych na obszarze każdego RZGW problemów zgłoszonych przez respondentów w odpowiedzi na pytanie 11 (z ankiety) - „Jakich informacji brakuje w zaproponowanym programie prac?”

W przypadku odpowiedzi na pytanie 11 dominującą rolę odgrywają:

- formalne uwagi do konsultowanego dokumentu (w połowie pozytywne, w połowie negatywne) dotyczące jego zakresu tematycznego, szczegółowości i komunikatywności (kat. 1a i 1b).
- informacji o przewidywanych (możliwych do zastosowania) działaniach, które prowadzą do osiągnięcia celów RDW (działania – np. inwentaryzacja, plany, programy inwestycyjne) (kat 4)

- informacji o udziale społecznym (roli, uczestnikach, zasadach itd.) (kat 6c).

Syntetyczny opis uwag respondentów w najczęściej zgłaszanych kategoriach znajduje się poniżej.

Kategoria 1a. dla pytania 11. Uwagi dotyczące formalnej strony dokumentu

W odpowiedziach respondenci nie odnosili się do konkretnych informacji, których brakuje w konsultowanym dokumencie, zwracali jedynie uwagę, że „informacje są zbyt ogólne”, w proponowanym programie prac „brak szczegółowych informacji”, lub też „brak szczegółowych rozwiązań”. Spora część ankietowanych w tej grupie uważała, że „program jest wyczerpujący”, a informacje w programie prac są „zadowalające, wyczerpujące, wystarczające”. Ankietowani odnosili się również do formy zawartych informacji oraz komunikatywności przekazu uznając, że „program jest czytelny”, „informacje są przystępnie przekazane”, lub też dostrzegając „brak jaśniejszych przekazów, prostszego słownictwa”.

Kategoria 1b dla pytania 11. Uwagi odnoszące się do „poziomu” zawartych w programie prac informacji

Ta grupa również zawiera ogólne uwagi dotyczące dokumentu, ale koncentrujące się na „poziomie” przekazanych w programie prac informacji. Ankietowani dostrzegali „brak informacji związanych z regionem” lub wręcz „brak informacji związanych z miejscem zamieszkania”. Osoby w tej grupie zwracały uwagę nie tylko na brak informacji, ale również na „brak konkretnych rozwiązań dotyczących poszczególnych regionów”, oraz „brak informacji na temat konkretnych działań w odniesieniu do regionu wodnego”, lub jeszcze bardziej szczegółowych „informacji na temat prac na terenie miejsca zamieszkania”.

Kategoria 4, pytanie 11. Uwagi dotyczące braku informacji o działaniach, które prowadzą do osiągnięcia celów RDW (działania – np. inwentaryzacja, programy, plany, programy inwestycyjne)

W tej grupie znajdują się zarówno uwagi dotyczące braku informacji o działaniach zmierzających do poprawy stanu wód, jak i uwagi dotyczące braku konkretnych działań w proponowanym programie prac. Według ankietowanych w dokumencie brakuje informacji o planowanych inwestycjach, o planowanych konkretnych działaniach, „brak informacji na temat zamierzeń inwestycyjnych”. Respondenci wskazywali też na brak informacji o specyficznych działaniach: np. „brak informacji na temat odtworzenia starego ekosystemu, oczek wodnych, zbiorników na odparowanie”, sygnalizowali również brak informacji na temat ochrony przed zdarzeniami ekstremalnymi: „brak informacji na temat ochrony przed suszą”, „brak informacji na temat zbiorników retencyjnych”. W odpowiedziach ankietowani z tej grupy wskazywali również na konkretne działania, których według nich brakuje w programie prac: „brak konkretnych działań regulacyjnych”, „brak inwentaryzacji zasobów wodnych”, brak działań wpływających na „utrzymanie i odbudowę cieków podstawowych”.

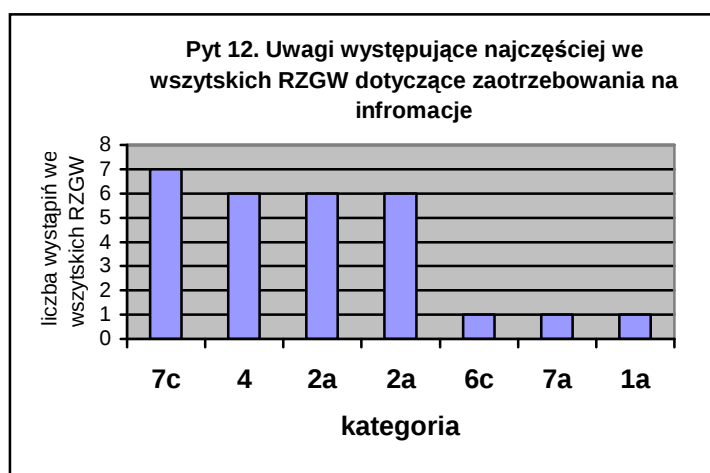
Kategoria 6c, pytanie 11 Brak informacji o udziale społecznym

Kategoria ta zawiera uwagi dotyczące szeroko pojętego procesu konsultacji. Ankietowanym brakuje w konsultowanym dokumencie zarówno szczegółowych informacji dotyczących planowanego procesu konsultacji społecznych, działań wspierających konsultacje, jak i roli poszczególnych środowisk w tym procesie. W uwagach ankietowali sygnalizowali „brak wykazu instytucji prowadzących konsultacje społeczne, badań jakości konsultacji społecznych, ich zasięgu i wpływu na

przygotowywane programy”, dostrzegali również brak „rozszerzenia informacji dotyczących roli mieszkańców w procesie konsultacji,.. Według respondentów „kampania informacyjna powinna być szersza, informacje powinny docierać bezpośrednio do wszystkich zainteresowanych tą problematyką, również do organizacji społecznych”. Uwagi dotyczyły także sposobu prowadzenia konsultacji, zwracano między innymi uwagę, że „ulotki powinny być kolportowane do osób i jednostek zainteresowanych, a nie tylko wykładane do wglądu”. Ankietowali zwracali również uwagę na brak w proponowanym programie prac „konsultacji społecznych na szczeblu gmin”. Respondenci wyrażali również zaniepokojenie, „czy uwzględnione będą postulaty mieszkańców i przedstawicieli samorządu lokalnego”, ponieważ dokument nie opisuje „procedury dokonywania analizy uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji”.

Uwagi respondentów - najczęściej zgłaszane uwagi do pytania 12

Spośród opisanych wyżej uwag zgłoszonych w różnych kategoriach do pytania 12 jest kilka, które stanowią dla respondentów problem niezależnie od regionu Polski, na którym robiono badanie. Pokazuje to analiza czterech najważniejszych na obszarze każdego RZGW uwag przekazanych przez respondentów w odpowiedzi na to pytanie „Czy są jakieś zagadnienia na temat których chciałbyś otrzymać więcej informacji?”.

Analiza czterech najważniejszych problemów, jakie zgłoszono na obszarze każdego RZGW pokazuje, że wszędzie (7 regionów) lub prawie wszędzie (6 regionów) wskazywano na brak informacji na temat:

- Zmian i ograniczeń w użytkowaniu środowiska i w prowadzeniu działań mających wpływ na środowisko w związku z wdrażaniem RDW (w związku z programami, planami gospodarowania wodami) (kat 7c)
- Działań, które prowadzą (są zalecane, proponowane) do osiągnięcia celów Ramowej Dyrektywy Wodnej rozumiane dość szeroko; dotyczy to np. inwentaryzacji programów inwestycyjnych, planów itd. (kat 4)
- Ogólnych informacji o środowisku (w tym środowisku wodnym), relacjach zachodzących w środowisku, czynnikach degradujących, czynnikach poprawiających stan środowiska (kat 2a)
- Informacji o obecnym stanie środowiska i metodach oceny stanu środowiska (kat 2b)

Kategoria 7c pytanie 12. Zapotrzebowanie na informacje na temat zmian, ograniczeń w użytkowaniu środowiska, w prowadzeniu działań mających wpływ na środowisko w związku z wrażaniem RDW (w związku z programem, planem gospodarowania wodami....)

Kategoria ta zawiera najwięcej odpowiedzi ankietowanych na pytanie o interesujące zagadnienia i informacje. Respondenci wyrażali w odpowiedziach zapotrzebowanie na informacje dotyczące użytkowania wód w kontekście planowanych działań. Najczęściej ankietowani w tej grupie pytali o „informacje na temat wykorzystania transportowego dróg wodnych”, informacje dotyczące „planów żeglugi śródlądowej”, „wykorzystanie Wisły jako drogi wodnej”. Oczekiwali również na „zagadnienia związane z energetyką wodną”, pytali o „wykorzystywanie hydroenergetyczne cieków”, o „uwarunkowanie rozwoju energetyki wodnej”. Ankietowanych interesowały również „zagadnienia związane z ochroną przed powodzią i suszą” oraz „z zabezpieczeniami przed powodzią”. Uwagi dotyczyły również zapotrzebowania na informacje dotyczące innych sposobów korzystania ze środowiska wodnego, np. „informacje na temat wykorzystania wód do celów rybactwa i wędkarstwa”, czy też „zabezpieczenia ludziom wody pitnej i użytkowej”. Wszystkie te uwagi można interpretować jako zaniepokojenie zmianami, czy ograniczeniami w dotychczasowym użytkowaniu wód, jakie może wynikać z planowanych działań.

Kategoria 4 pytanie 12. Zapotrzebowanie na informacje o działaniach, które prowadzą do osiągnięcia celów RDW (działania – np. inwentaryzacja, programy, plany, programy inwestycyjne).

Znaczna liczba uwag w tej grupie dotyczyła oczekiwań ankietowanych na „informacje dotyczące konkretnych działań” związanych z poprawą stanu wód. Ankietowani pytali o „podejmowane działania zmierzające do minimalizacji zanieczyszczeń”, o „działania podejmowane w chwili obecnej w celu poprawy jakości wód”. Interesowały ich zarówno „zagadnienia dotyczące prac bieżących wykonywanych na obszarach regionów wodnych”, jak i „przewidywane działania na poszczególnych ciekach”. Duża część uwag dotyczyła informacji związanych z „ochroną przed pogorszeniem się stanu wód”, „ochroną przed nadmierną eksploatacją”. Respondenci zainteresowani byli również informacjami „na temat zamierzeń inwestycyjnych (stopnie, zbiorniki wodne)”, interesowały ich „planowane większe inwestycje, mała retencja, elektrownie wodne”, „plany budowy zbiorników”. Duża część informacji, na które zgłaszały zapotrzebowanie osoby w tej grupie dotyczyła ochrony przed powodzią i konkretnych działań zmierzających do tej ochrony.

Kategoria 2a pytanie 12. Zapotrzebowanie na informacje o środowisku (w tym wodnym), relacjach zachodzących w środowisku, czynnikach degradujących, czynnikach poprawiających stan,...

W grupie tej znajdują się uwagi ankietowanych sygnalizujące oczekiwanie na informacje dotyczące środowiska, w tym również wodnego, relacji, jakie zachodzą w tym środowisku. Sporą część ankietowanych interesowały relacje „woda, a organizm człowieka”, „woda w produktach żywnościowych”, pytano również o „wodochłonność poszczególnych przemysłów”. Ankietowani w tej grupie interesowali się również zagadnieniami związanymi z ochroną środowiska. Najczęściej respondenci wyrażali zapotrzebowanie na „informacje na temat ochrony wód podziemnych i powierzchniowych przed zanieczyszczeniami”, „informacje na temat ochrony ekosystemów wodnych”. Interesowała ich również poprawa stanu środowiska, oczekiwali informacji „na temat przywrócenia w miarę naturalnego stanu wód i dolin

rzecznych”, „na temat sposobów poprawy czystości wód”. Ankietowani pytali również, „w jaki sposób usuwane są zanieczyszczenia”, chcieli otrzymywać „informacje na temat oczyszczalni ścieków”.

Kategoria 2b pytanie 12. Zapotrzebowanie na informacje o obecnym stanie środowiska i sposobach oceny stanu

Kategoria zawierająca niemal największą ilość uwag. Uwagi dotyczą zapotrzebowania na informacje dotyczące stanu środowiska wodnego. Ankietowanych interesował „aktualny stan ilościowy i jakościowy wód”, czystość wód” zarówno w ujęciu regionalnym, jak i lokalnym. Zgłaszano również zapotrzebowania na informacje dotyczące „zanieczyszczenia wód w regionie wodnym”, czy też bardziej lokalnie „zanieczyszczenia konkretnych cieków, rzek zbiorników”, czyli „zanieczyszczenia wód lokalnych”.

Krótkie podsumowanie uwag zgłaszanych przez respondentów

Podsumowując, problemy wskazywane przez respondentów w odpowiedziach na pytania: 11 i 12 można uogólnić do trzech podstawowych obszarów zapotrzebowania na informację:

- o środowisku i jego stanie, przyczynach degradacji, czynnikach poprawiających stan środowiska
- o Ramowej Dyrektywie Wodnej, ale w kontekście możliwych zmian, jakie jej wdrożenie spowoduje w użytkowaniu wód, oraz narzędzi jakie zapewne zostaną zaprojektowane dla ułatwienia wdrożenia
- o roli, jaką mogą odegrać uczestnicy obecnego procesu w konsultacjach na następnych etapach planowania.

Można uznać, że są to obszary, dla których należy znacznie poprawić i ilość, i jakość, i dostęp do informacji.

Ograniczenia w interpretacji wyników

Odpowiedzi na pytania 10 i 11 należy traktować z pewną ostrożnością, bowiem swoje oceny materiałów konsultowanych i uwagi na ich temat wpisało sporo osób, które przyznały się, że tych materiałów nie przeczytały (pytania 8 i 9).

Na 976 osób z całego kraju, które odpowiedziały, że materiał jest „raczej zadawalający” (pytanie 10) 247 osób przyznało się, że nie przeczytało dokumentu załączonego do ankiety, a 32 osoby nie przeczytały ani dokumentu, ani broszury.

Z kolei na 339 osób, które zrobiły uwagi dotyczące dokumentu w pytaniu 11, 127 osób zadeklarowało wcześniej, że go nie przeczytało.

Nie oznacza to, że zgromadzonych od tych respondentów informacji nie powinno się wykorzystywać. Być może trudno traktować ich uwagi, jako komentarz do konsultowanego dokumentu, ale z pewnością wyrażają one potrzeby tej grupy. Tym bardziej, że analiza nie wykazuje różnic pomiędzy komentarzami tej „nie przygotowanej” grupy, a komentarzami pozostałych respondentów, którzy zadeklarowali, że czytali dokument.

ANALIZA UWAG ZEBRANYCH PODCZAS SPOTKAŃ KONSULTACYJNYCH LUB PRZEZ INNE FORMY KONTAKTU

Sposób uporządkowania uwag

Biorąc pod uwagę wszystkie zgłoszone uwagi, zarówno te z ankiet, jak i ze spotkań konsultacyjnych, czy przedyskutowane na posiedzeniach rad gospodarki wodnej regionów wodnych, widać, że dotyczą one w dużej części podobnych problemów. Odnoszą się one z jednej strony do szczegółów zawartych w programie, ale więcej uwagi przypisują do ważnych elementów procesu planowania. Można te wszystkie wnioski uporządkować korzystając ze struktury kategorii przygotowanych dla badań ankietowych, ale zdecydowanie lepsze wyniki uzyskamy analizując je osobno.

Warto to zrobić, gdyż uwagi z różnych źródeł mają odmienny charakter. Badania ankietowe, poprzez wielość zgłaszanych uwag dają statystyczny obraz problemów istotnych dla szerokiego grona uczestników konsultacji. Uwagi instytucji (niezależnie od tego, czy zebrane w trakcie spotkań, czy korespondencyjnie) dają zwykle obraz ich specyficznych potrzeb, interesów i niepokojów tych jednostek. Uwagi rad gospodarki wodnej powinny natomiast dawać obraz priorytetów przedyskutowanych w gronie ludzi w różny sposób patrzących na problemy jakości środowiska. Zderzenie tych różnych perspektyw da z pewnością lepszy efekt, głównie dlatego, że każda z tych grup ma inną funkcję w procesie gospodarowania środowiskiem wodnym.

W konsekwencji zebrane uwagi zastały podzielone na kategorie inne niż w przypadku kategorii odpowiedzi na pytania w ankiecie, ze względu na ich odmienną specyfikę.

Kategorie uwag

1. Uwagi do harmonogramu
2. Uwagi formalne – dotyczące zauważonych błędów
3. Uwagi do programu i metod w programie
4. Uwagi dotyczące konsultacji społecznych
5. Uwagi dotyczące odpowiedzialności za realizację zadań
6. Uwagi dotyczące finansowaniem
7. Uwagi dotyczące ograniczeń w użytkowaniu wód
8. Problemy gospodarki wodnej lokalne, branżowe.

Analiza uwag

Uwagi do harmonogramu

Wśród opinii, uwag i postulatów formułowanych przez grupy biorące udział w konsultacjach znalazło się kilka uwag dotyczących terminów rozpoczęcia (zakończenia) lub czasu trwania poszczególnych działań. Część uczestników zauważa pewne nieścisłości w programie lub ma wątpliwości, czy proponowane rozwiązania dotyczące realizacji określonych zadań są dobrze osadzone w harmonogramie.

Dotyczy to:

Zbyt krótkiego czasu na wykonanie zadania

Przykładem może być zbyt krótki, bo 4-ro miesięczny okres na wykonanie podzadania 3.1.2. „Opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko programu wodno – ściekowego kraju” (poz. 2). Innym przykładem jest zbyt krótki czas na zaplanowanie programu monitoringu środowiska

Braku możliwości uwzględnienia efektów jednego zadania, jako punktu wyjściowego do opracowania innego zadania, co powoduje, że część zadań nie ma merytorycznego uzasadnienia

Przykładem może być niemożność uwzględnienia wyników konsultacji społecznych przeglądów istotnych problemów gospodarki wodnej dla obszarów dorzeczy i regionów wodnych (zadania 2.3, 2.4) przy opracowywaniu wstępnych programów działań dla części wód w regionach wodnych (podzadanie 3.1), gdyż kończy się to zadanie wcześniej niż konsultacje.

Błędów w hierarchizacji zadań

Przykładem może być zadanie 3. „Program wodno-środowiskowy kraju” gdzie najprawdopodobniej niewłaściwie została określona hierarchia podzadań. Z numeracji wynika, że podzadanie 3.1 składa się z dwóch podzadań 3.1.1 i 3.1.2, tymczasem czasokres i nazwa podzadań wskazują, że są to trzy podzadania niezależne. A zatem powinny one nosić numery 3.1, 3.2 i 3.3.

Uwagi dotyczące programu

Innym problemem są sugestie i uwagi odnoszące się do programu i metodyki zawartej w „Harmonogramie i programie...”. Dotyczą one kilku istotnych propozycji:

Rozszerzenia zakresu lub uszczegółowienia pewnych działań

Przykładem jest propozycja, by prognozy oddziaływania na środowisko programu wodno – ściekowego kraju i planów gospodarowania wodami potraktować jako pełne oceny strategiczne ze wszystkimi konsekwencjami w zakresie ustalania zakresu prognozy, udziału społeczeństwa, konsultacji transgranicznych, oceny habitatowej oraz opiniowania/uzgadniania programu.

Innym przykładem jest zwrócenie uwagi na konieczność wprowadzenia mechanizmów koordynacji międzynarodowej dla sporządzenia jednolitych planów gospodarowania wodami w dorzeczach międzynarodowych.

Rozszerzenie szczegółowości programu o zadania specyficzne dla poszczególnych regionów wodnych

Uwzględniania w opracowywanych planach dla dorzeczy uwarunkowań prawnych dotyczących regionów chronionych

Uwagi dotyczące konsultacji społecznych

Szczególne miejsce wśród uwag i sugestii zebranych na wszystkich spotkaniach zajmują problemy związane z samym udziałem społecznym przy opracowywaniu planów i programów. Część z nich ma ogólny charakter i przypomina bardziej postulat niż propozycję, ale część to szczegółowe propozycje rozwiązań. Można je pogrupować na kilka podkategorii:

Ogólne postulaty dotyczące konieczności konsultowania

Przykłady: propozycja współpracy przy przygotowywaniu planów ze środowiskami eksperckimi, propozycja nt konieczności konsultowania zamierzeń inwestycyjnych przed podpisaniem uzgodnień na realizację.

Promowanie i wspieranie aktywności społecznej w zakresie udziału w konsultacjach

Przykładem może być propozycja, by ze względu na brak tradycji w prowadzeniu konsultacji społecznych i wagę problemu kampania informacyjna prowadzona była przez cały okres przewidywanych konsultacji. Innym przykładem jest propozycja by udostępnić publicznie zasady zgłaszania i wykorzystania uwag i sugestii dla zachęcenia społeczeństwa do aktywności. Najbardziej rozwinięta propozycja dotyczy zmiany programu działań w tym zakresie i przejścia od minimalnie zakrojonej konsultacji do pobudzania i wspierania aktywnego udziału społecznego.

Rozszerzenie zakresu konsultacji społecznych na inne niż zaproponowane w programie dokumenty

Przykłady: propozycja poddania projektu programu wodno-środowiskowego kraju konsultacjom społecznym (pozycja 19), propozycja rozważenia zasadności poddania konsultacjom społecznym „Wstępnych programów działań dla części wód”.

Zmiana zasad pracy i terminów spotkań Forum Wodnego

Propozycja: zmiana częstotliwości spotkań Forum Wodnego, tak by mogło ono podsumowywać zakończenie ważniejszych etapów prac i oceniać przygotowanie do etapów następnych

Harmonizacja działań konsultacyjnych

Przykład: propozycja konsultacji prowadzonych w ramach ocen strategicznych (planów i programu) z konsultacjami społecznymi planów gospodarki wodnej i programu wodno – środowiskowego kraju.

Uwagi dotyczące kompetencji

Uwag dotyczących podziału obowiązków związanych z planowaniem poprawy stanu środowiska lub wdrażaniem działań były tylko dwa:

Brak określenia odpowiedzialności podmiotów za realizację zadań. Można się domyślać, że uwaga odnosi się do konsultowanego dokumentu.

Propozycja włączenia wojewódzkich zarządów melioracji i urządzeń wodnych do procesu planowania. Jest to konkretna propozycja Urzędu Marszałkowskiego województwa podkarpackiego wg którego wojewódzkie zarządy melioracji i urządzeń wodnych powinny być włączone w zadanie „Plany gospodarowania wodami w obszarach dorzeczy” na innych zasadach niż tylko partner w ramach konsultacji społecznych. Jednostki te posiadają bowiem rozpoznane potrzeby oraz wiele wariantowych planów inwestycji.

Uwagi dotyczące finansowania

Uwag dotyczących finansowania –związanych z budżetem jednostek związanych z planowaniem i wdrażaniem, kosztami wdrożenia, kosztami wdrożenia przez

poszczególne jednostki praktycznie nie ma wśród zebranego zbioru uwag. Te, które zostały zgłoszone dotyczą:

Ustalenie potrzeb finansowych i źródeł ich pokrycia dla realizacji kolejnych zadań z „Harmonogramu i programu...”.

Przykład: Wskazano na brak możliwości realizacji zadań wykazanych w harmonogramie i programie w ramach dotychczasowych budżetów regionalnych zarządów gospodarki wodnej. Wskazano również, że jest konieczne ustalenie kosztów poszczególnych działań i wskazanie źródeł ich pokrycia szczególną uwagę przywiązując do wsparcia procesu konsultacji społecznych, niezbędnych w tym procesie materiałów, spotkań, wystaw itd.

Uwagi wynikające ze świadomości ograniczeń użytkowania wód

Jest to trochę sztuczna kategoria, ale podobnie jak w przypadku ankiet i tutaj, przy identyfikowaniu uwag do konsultowanych dokumentów chcieliśmy zwrócić uwagę na pojawiające się wątpliwości co do możliwości stosowania dzisiaj dotychczasowych rozwiązań lub sygnały, że nie są znane zasady ich stosowania. Choć takich uwag było niewiele jednak wynika z nich potrzeba dostarczenia większej porcji wiedzy na temat idei RDW i zasad stosowania niektórych środków, takich jak zbiorniki w gospodarowaniu wodą.

Brak wiedzy nt roli urządzeń wodnych szczególnie zbiorników retencyjnych

Przykład: Jeden z burmistrzów zadał pytanie, czy można wpisać do planu budowę zbiornika retencyjnego. Inny przykład: w czasie jednego ze spotkań konsultacyjnych zgłoszono uwagę o braku informacji o budowie zbiorników wodnych na terenach cennych przyrodniczo.

Uwagi dotyczące podstawowych problemów gospodarowania wodą potrzeb i zadań

Większość instytucji samorządowych formułowała uwagi dotyczące ich specyficznych problemów lub potrzeb raczej niż konsultowanego dokumentu. Można je pogrupować na podkategorie:

Specyfikacja lokalnych problemów. Przykłady:

- a) zwrócenie uwagi na potrzeby, jakie dla lokalnej społeczności wynikają z jej planów rozwoju – turystyki, co wymaga modernizacji koryt rzecznych dla żeglugi pasażerskiej i turystyki żeglarskiej,
- b) identyfikacja problemów zagrażających możliwości poboru wody dla miasta Jasła (mogielniki i dzikie wysypiska oraz niżówki w rzekach).

Specyfikacja potrzeb inwestycyjnych. Przykłady:

- a) zgłoszenie potrzeby wykonania obwałowania na określonym odcinku rzeki,
- b) potrzeba regulacji potoków i rzek na terenie poszczególnych miejscowości gminy,
- c) potrzeba wykonania prac inwestycyjnych i remontowych w zakresie ochrony przeciwpowodziowej.

Inne uwagi

Brak jasno sprecyzowanego długoterminowego celu programu prac (inwestycje).

OPIS SPOSOBU WYKORZYSTANIA REZULTATÓW PROWADZONYCH KONSULTACJI

Konsultacje „Harmonogramu i programu prac ...” były pierwszym etapem konsultacji dotyczących tworzenia planów gospodarowania wodami w Polsce. Działania tego typu prowadzone były po raz pierwszy i na tak szeroką skalę. Uzyskane doświadczenia pozwolą przygotować się do kolejnych etapów konsultacji tak, aby w efekcie poprawić sposób ich prowadzenia i zwiększyć efektywność podejmowanych działań.

Przedstawiciele zespołów ds. udziału społeczeństwa działających w RZGW zgłosili następujące postulaty i uwagi dotyczące sposobu wykorzystania zebranych doświadczeń dla osiągnięcia większej skuteczności i efektywności konsultacji w przyszłości:

Postulaty dotyczące sposobu przygotowania i prowadzenia konsultacji

- Powinno się szerzej wykorzystywać formę konsultacji, jaką są lokalne spotkania z przedstawicielami różnych branż i grup społecznych. Tego typu spotkania cieszyły się dużym zainteresowaniem i są one postulowane przez uczestników tych spotkań. Ta forma konsultacji pozwoli w większym zakresie aktywnie zaangażować się różnym środowiskom w proces tworzenia programów działań oraz planów gospodarowania dla obszarów dorzeczy.
- Powinno się utrzymać stały kontakt z zainteresowanymi stronami (samorządami lokalnymi i środowiskami społecznymi, które brały udział w I turze konsultacji). Podtrzymanie tych kontaktów będzie bardzo pomocne w kolejnych etapach konsultacji, w procesie planowania oraz w trakcie realizacji programów działań
- Wszelkie materiały dotyczące przebiegu i efektów konsultacji powinny być udostępnione szeroko wszystkim zainteresowanym. Pozwoli to utrzymać przejrzystość procesu udziału społeczeństwa
- Powinno się dbać o przekazywanie w sposób ciągły niezbędnych informacji do tzw. grup docelowych, aby ograniczyć konflikty i zwiększyć szanse osiągnięcia kompromisów w procesach decyzyjnych związanych z planowaniem w gospodarowaniu wodami
- Bardzo istotne jest nawiązanie współpracy z różnymi rodzajami mediów (nie tylko czasopismami, biuletynami) celem rozpowszechniania informacji do możliwie szerokiego grona odbiorców. Brak rozgłosu prowadzonych działań oznacza słabe dotarcie do społeczeństwa i słaby oddźwięk, a tym samym małą efektywność prowadzonych działań.
- Wniesione w ramach I tury konsultacji uwagi i postulaty o charakterze regionalnym (nie lokalnym) powinny zostać wykorzystane przy opracowywaniu identyfikacji istotnych problemów gospodarki wodnej, a w późniejszym okresie (przy tworzeniu programów działań dla części wód w poszczególnych regionach wodnych) uwagi dotyczące aspektów lokalnych
- Informacje dotyczące efektów konsultacji społecznych powinny zostać przekazane podczas narad w ramach komisji i zespołów ds. współpracy na wodach granicznych.

Postulaty techniczne i organizacyjne

- Należy odpowiednio wcześniej przygotować materiały związane z konsultacjami (żeby były gotowe na czas)
- Ankiety i formularze powinny być przygotowane przez specjalistów zajmujących się komunikacją społeczną, celem optymalnego wykorzystania możliwości tego narzędzia (dla uniknięcia nieprecyzyjnie i niejednoznacznie sformułowanych pytań oraz braków w zakresie podstawowych danych i informacji, które powinny znaleźć się w tych formularzach)
- Powinno się efektywniej włączyć w proces udziału społeczeństwa pracowników zarządów zlewni, członków stałych komisji ds. udziału społeczeństwa oraz rad gospodarki wodnej regionów wodnych
- Wskazane byłoby stosowanie metod sprawdzających efektywność podjętych działań konsultacyjnych.

ZAŁACZNIK 1 – ZAPIS DYSKUSJI NA I KRAJOWYM FORUM WODNYM

Pytanie dotyczy kwestii gospodarki wodnej a turystyki wodnej (Mirosław Czerny PTTK)

Artur Wójcik, z-ca dyrektora RZGW Gliwice:

Gospodarka wodna a turystyka wodna, muszą współdziałać, gospodarka wodna jest rozumiana tutaj jako bardzo szerokie pole i obejmuje cały szereg podmiotów, zaczynając od administracji rządowej, samorządowej, poprzez użytkowników wód, czyli zarówno prywatnych, jak i publicznych poprzez także turystykę, energetykę i wszelkiego rodzaju inne sposoby wykorzystania wody. Wszystkie te elementy muszą razem współdziałać. Dodatkowo jeszcze można rozszerzyć tą kwestię, o zagadnienia związane nie tylko z samą RDW i wdrażaniem tej dyrektywy, ale także i z innymi planami, które są realizowane na poziomie KZGW, tudzież regionów wodnych. Można tu wspomnieć chociażby o zagadnieniach związanych z Programem dla Odry 2006 gdzie zagadnienia transportu wodnego i turystyki znajdują swoje odzwierciedlenie oraz z projektem, który jest aktualnie przygotowywany dla Wisły – Program Wisła 2020, gdzie także zagadnienia turystyki wodnej muszą znaleźć swoje właściwe miejsce jako jedna z form użytkowania wody na naszym obszarze.

Mirosław Czerny PTTK:

Trudno było nazwać tą moją karteczkę pytaniem, bo to było raczej wywołanie pewnego problemu. Ja jakieś 10 dni temu byłem we Wrocławiu na konferencji organizowanej przez Fundację otwartego Muzeum Techniki na ich parowym holowniku Nadbor, gdzie jeden z moich kolegów uparcie przy kolejnych referatach, gdy wymieniano różne funkcje rzeki dodawał i turystyka i turystyka. I troszeczkę w takiej roli tutaj występuję, w związku z tym, że starałem się słuchać dotychczasowych wystąpień, ale tego słowa mi zabrakło, gdy jednocześnie w przeciwieństwie do gór, które mamy tylko na jednym końcu Polski wody mamy na terenie wszystkich województw, to jest jakieś 10 tysięcy jezior, niektórzy mówią że tysiąc już wyszło, szacuje się że mamy ok. 30 tysięcy km szlaków kajakowych, żeglarskich i nadających się na inne cele, natomiast ja mam wrażenie, że troszeczkę ten temat gubi się. Ja przeglądałem nie tak dawno strategię przygotowaną w zeszłym roku, założenia w pewnym sensie również do tego spotkania, gdzie chyba raz tylko zauważyłem, prawie przez nieuwagę wpisane żegluga pasażerska i turystyka wodna, a tak ten temat w ogóle nie istnieje. Jednocześnie nawiązując do tego co prezes mówił na początku tego spotkania, że oczekuje sugestii co do przyszłych uczestników następnych spotkań ja mam taką propozycję, istnieje cały wachlarz organizacji zajmujących się turystyką wodną, jestem dzisiaj przedstawicielem chyba jedynej zaproszonej PTTK mimo tego że jest Polski Związek Żeglarski, Kajakowy, Motorowodny, funkcjonuje cały szereg związków miast i gmin wiślanych, odrzańskich, nadnoteckich, itd. Nikt z tego grona nie został zaproszony, ja złośliwie kolegom z Polskiego Związku Żeglarskiego napisałem, że chyba podpadli, bo ich nie ma na liście, a jest na liście Związek Hodowców Trzody Chlewnej, chyba coś się tutaj nie tak porobiło z tymi proporcjami. Następna sprawa ja bardzo pracowicie siedziałem w zeszłym roku nad materiałami opracowywanymi przez różne resorty, aż po kulturę i ministerstwo od oceanów, które też zresztą swój program śródlądowy przygotowywało i z przerażeniem widziałem niewielką spójność tych propozycji, byłem ogromnie ucieszony, że powstał ten Krajowy Zarząd, żeby zacząć to trochę zbierać w jeden program. W związku z tym jak ja czytam, że w jednym opracowaniu zgodnie z

zaleceniami Unii Europejskiej Odra ma się stać drogą międzynarodową E70 sięgająca do Ostrawy, a w perspektywie dalej, a w drugim materiale czytam, że na zaporze Raciborskiej nie przewiduje się żadnej śluzy, to mi się zaczyna chcieć śmiać, wygląda na to, że te barki i jachty niczym pstragi będą musiały tam skakać w górę, także ja bardzo bym apelował, żeby również zmobilizować pozostałe resorty i pozostałe części kraju do bardziej spójnego działania i większej konsultacji, żebym nie musiał tego za nich robić, dziękuję

Artur Wójcik, z-ca dyrektora RZGW Gliwice:

Jeśli można w kontekście Pana wypowiedzi chciałem dodać, że program działań, o którym ja tutaj starałem się Państwu wspomnieć zawiera wszelkie inicjatywy, które mogą być zgłaszane przez wszystkich użytkowników zasobów wodnych, również przez samorządy, również przez organizacje turystyczne. Jeżeli Państwo zerkniecie może w przerwie na tę wystawę, która znajduje się w końcu sali, to tam właśnie jest pokazana jedna z inicjatyw Związku Gmin Pogórza Dynowskiego, która właśnie w sposób turystyczny zamierza rzekę wykorzystać. Według mnie to jest ewidentnie program, który powinien zostać włączony w plan gospodarowania zasobami wodnymi.

Jak RDW traktuje zagospodarowanie wód powierzchniowych dla potrzeb transportu wodnego śródlądowego, energetycznego wykorzystania wód poprzez budowę elektrowni wodnych? (Marta Wolska, Ministerstwo Transportu)

Teresa Błaszczak, z-ca dyrektora RZGW Szczecin:

Proszę Państwa, ja myślę, że mój referat mówiący o stanie zaawansowania prac nad przygotowaniem planu gospodarowania wodami bardziej jeszcze przybliży Państwu te elementy, które wiążą się z tworzeniem planów gospodarowania wodami. Podział wszystkich wód na części i uznanie tych wód bądź w odpowiedniej kategorii, bądź za wodę silnie zmienioną właśnie pozwoli nam w przyszłości ustalić na czym będzie miał polegać dobry stan tych wód i jakie działania będą dozwolone na tych wodach. Stąd myślę, że pytanie jest na pewno bardzo cenne, ale odpowiedź konkretna na to pytanie będzie w dalszej części naszych prezentacji. RDW nie zakłada likwidacji wykorzystania gospodarczego wód w postaci dróg wodnych, czy wykorzystania energetycznej siły wodnej, jaka się wiąże z tymi wodami, jeżeli taka będzie zgoda nas wszystkich, jeżeli wypracujemy w tym zakresie taki konsensus, że w tym miejscu te wody będą do tych celów również przeznaczone. Będą z kolei inne wody, które będą dążyły do powrotu do stanu naturalnego gdzie być może energetyczne wykorzystanie danej wody będzie w takim stopniu niewielkie, że większe korzyści społeczne z tego tytułu będzie miał ten element powrotu jej do stanu naturalnego. To w swojej prezentacji przedstawię Państwu: na ile części wód podzieliliśmy wszystkie wody na obszarze kraju i jak wygląda wstępna charakterystyka tych wód pod kątem uznania ich za silnie zmienione, bo myślę że ten element będzie najbardziej istotny. Wtedy trzeba by już chyba rozmawiać o konkretnej wodzie, jaka przyszłość dla tej części wód powinna być i tu należy wypracowywać konsensus w przyszłości, ponieważ tak jak powiedziałam wcześniej, RDW nie zakłada konieczności likwidacji dotychczasowego wykorzystania gospodarczego, ale musi być uzyskany w tym zakresie konsensus.

Na jakim etapie realizacji europejskiej dyrektywy wodnej są autostrady wodne w Polsce? Czy przewiduje się uporządkowanie granic wód morskich i śródlądowych?

Teresa Błaszczak, z-ca dyrektora RZGW Szczecin:

Jako jedno z niewielu państw członkowskich UE wyznaczyliśmy wody przejściowe również, czyli takie wody, które są z racji sąsiedztwa z wodami przybrzeżnymi dość mocno zasolone, ale to też są wody, które są pod bardzo dużym wpływem wód

słodkich. Nie jestem pewna czy rozumiem dobrze pytanie, ale w podziale na kategorie wód zakłada się możliwość współdziałania takich wód natomiast kategoria danej wody będzie oznaczała parametry stanu wód jakie ta woda ma uzyskać, zakres badań monitoringowych jakie należy na danej wodzie prowadzić, żeby monitorować uzyskanie tego dobrego stanu wód.

Gospodarka wodna a rolnictwo. Rolnictwo w programach działań, czy dobre praktyki rolnicze w obecnej formie i zakresie będą wystarczające dla programów działań?
(*Edmund Kaca Instytut Melioracji i Użytków Zielonych*)

Artur Wójcik, z-ca dyrektora RZGW Gliwice:

To oczywiście jest pytanie, które wyprzedza niejako sam proces planowania, ponieważ odpowiedź na nie dostaniemy w konkretnym przypadku, jeżeli będziemy rozwiązywać zadanie osiągnięcia dobrego stanu wód konkretnej jednolitej części wód powierzchniowej czy podziemnej. Wówczas będziemy musieli odpowiedzieć czy działania, które przewidują dobre praktyki rolnicze wystarczą, żeby ten dobry stan osiągnąć, jeżeli nie trzeba będzie popracować nad kolejnymi dodatkowymi działaniami uzupełniającymi, które to pozwolą na osiągnięcie tego stanu, jeżeli nie będziemy musieli wystąpić o derogacje, czyli o te odstępstwa, ale to jest niejako pytanie, na które damy odpowiedź rozwiązując te problemy w poszczególnych częściach wód.

W jaki sposób KZGW będzie realizował konsultacje społeczne i co to ma oznaczać?
(*Witold Jaźwiński Społeczny Instytut Ekologii*)

Adriana Dembowska, z-ca dyrektora Departamentu Planowania i Zasobów Wodnych:

Konsultacje społeczne można podzielić zasadniczo na dwie formy. Pierwsza część nazwijmy to zinstytucjonalizowana, czyli to jest np. Krajowa Rada Gospodarki Wodnej to są rady i komisje konsultacyjne przy dyrektorach RZGW, to są komisje ds. udziału społecznego też w poszczególnych RZGW, a docelowo także niżej. Druga to część konsultacji, nazwijmy to, niezinstytucjonalizowane to są np. ankiety, które były rozsyłane w RZGW. Ankiety, które zasadniczo powinny dotrzeć do maksymalnie szerokiej części społeczeństwa, dać im szansę wypowiedzenia się na poszczególne problemy dotyczące gospodarki wodnej. To czy społeczeństwo z tego skorzysta czy nie, to jest już inna sprawa. W zasadzie możemy się starać, żeby to robili, ale nie mamy możliwości ich do tego zmobilizować. Elementem konsultacji społecznej jest również to, że praktycznie każdy etap prac związanych z RDW, każdy główny dokument, który powstaje w ramach wdrażania RDW jest konsultowany, i to zarówno w ten sposób instytucjonalny, jak i niesformalizowany. Potem w takim zakresie jak tylko jest to możliwe uwagi i opinie zebrane w ramach konsultacji społecznych są uwzględnione w ostatecznych wersjach tych dokumentów np. planów, o których mówił Pan Dyrektor Grela. Oczywiście powstają problemy wtedy, kiedy oczekiwania różnych grup społecznych są ze sobą sprzeczne, ale to trzeba starać się rozwiązać, znaleźć kompromis.

Nie wiem, czy odpowiedziałam na pytanie, ale jeśli trzeba będzie więcej szczegółów to chciałabym zwrócić Państwa uwagę na to, że po kolejnym bloku prezentacji w drugiej części też jest czas na dyskusję. Jest go nawet więcej tak, że jeżeli odczuwać będą Państwo potrzebę uszczegółowienia czegokolwiek to bardzo proszę.

Środek ciężkości na drodze do osiągnięcia dobrego stanu wód przenosi się z zanieczyszczeń na zabudowę hydrotechniczną i kanalizowanie rzek. Te elementy stają się zagrożeniem dla osiągnięcia celu głównego. W związku z tym, czy przewiduje się działania renaturalizacyjne? Czy mówi się głośno o sprzeczności energetyki wodnej z osiągnięciami celu głównego? Czy planowane drogi wodne E-.... przyniosą nam więcej

szkód czy pożytku? (Stała Komisja ds. Udziału Społeczeństwa Regionu Wodnego Górnej Wisły, Roman Żurek Kraków)

Teresa Błaszczak, z-ca dyrektora RZGW Szczecin:

Ja myślę, że to jest pytanie, które bardziej dotyczy drugiego bloku naszych prezentacji, ale pozwolę sobie zająć takie stanowisko jak już wcześniej prezentowałam, że tak naprawdę RDW i plan gospodarowania wodami z natury rzeczy nie może założyć że wszystkie nasze wody będziemy denaturalizować, czyli likwidować ich wykorzystanie dotychczasowe. Takiego założenia nie ma. W przypadku części wód silnie zmienionej parametry hydromorfologiczne nie są wtedy decydujące przy ocenie stanu wód, ale oczywiście czy dana część wód będzie mogła być taką częścią wód będzie to przedmiotem wielu analiz i zasięgania opinii społecznych. Na pewno będą tutaj sprzeczne interesy, ponieważ ktoś kto łowi ryby z pewnością wolałby, żeby nie było przegród poprzecznych na wodach, tak żeby migracja ryb nie była utrudniona, a wiemy wszyscy, że energetyczne wykorzystanie wód z tym się wiąże. Mamy też zapisy w ustawie Prawo wodne określającej energetyczne wykorzystanie potencjału rzek. Także tutaj z całą pewnością będzie dochodziło do sprzecznych interesów, ale jeszcze raz chcę powiedzieć, że m. in. informowanie o tych sprawach jest tutaj bardzo mocno brane pod uwagę i wysłuchanie opinii na ten temat będzie jedną z podstawowych kwestii.

Artur Wójcik, z-ca dyrektora RZGW Gliwice:

Proszę Pana uzupełniając jeszcze tą odpowiedź chciałbym zwrócić uwagę na dwa aspekty, mianowicie tę kwestię, która była już poruszona tutaj podczas prezentacji, iż to co tworzymy, czyli plany gospodarowania wodami są swego rodzaju dokumentem, który ma być stworzony w wyniku pewnego konsensusu, osiągniętego poprzez różne środowiska, reprezentowane w procesie tworzenia tego planu, czyli każde z tych środowisk zarówno użytkownicy wód, zarówno sektor rolniczy, zarówno sektor związany z transportem, energetyką ma możliwość wpływu na wygląd i na zapisy tego dokumentu, który będzie tworzony i co więcej powinien jak najbardziej dbać o te swoje interesy, reprezentować je i aktywnie brać udział w tych pracach.

Jak Państwo widzieli już podczas prezentacji Pana Dyrektora Greli sama RDW otoczona jest szeregiem dyrektyw córek związanych z poszczególnymi aspektami gospodarki wodnej. Nie możemy zapominać także w naszych działaniach, iż gospodarka wodna nie jest jedynym sektorem, więc regulacje wynikające także z różnych innych dyrektyw muszą być tutaj uwzględnione, co za tym idzie muszą być uwzględnione nasze zobowiązania wynikające z polityki energetycznej UE z przeniesieniem także na elektrownie wodne i wykorzystanie tych źródeł w jakimś tam stopniu. Należy na całość zagadnień spoglądać nie tylko przez pryzmat jednej ale przez szereg rzeczy, które razem muszą być uzgodnione i uzyskać wspólne miano.

Krzysztofa Bełz, rzecznik prasowy KZGW:

Uzupełniając pytanie dotyczące działań renaturalizacyjnych. Jako przykład takich działań można podać projekt renaturalizacji na warszawskim odcinku Wisły ujścia Świdru. To plany przywrócenia jego pierwotnego wyglądu wraz z naturalnymi piaszczystymi plażami wzdłuż Wału Miedzeszyńskiego.

Przyznam się, że poczułem się trochę zaniepokojony właściwie dwa razy, w czasie pierwszej części jak usłyszałem że wszyscy jesteśmy odpowiedzialni za wdrożenie RDW bo niewątpliwie jestem osobą, która się łatwo poddaje ideom, ale jeśli już to robię wolałbym wiedzieć jakie koszty mam ponieść i jakie korzyści z tego odniosę. Żeby mówić o konkretnych proszę zwrócić uwagę, że w tym przypadku rozmawiamy o planie który ma dosyć specyficzny charakter. Ten plan ma narzucony cel, którym jest dobry stan ekologiczny wód i termin, w którym należy go zrealizować ma również narzucone warunki na jakich

należy go zrealizować, czyli to jest plan, który jest wprowadzany w pewnym sensie przez UE, administrację państwową. Zgodziliśmy się na to, nie chodzi o to że ja występuję przeciwko takiemu planowaniu, ale to jego specyficzna cecha to jest zupełnie inny plan niż plan budowany w oparciu o to co identyfikujemy powiedzmy na dole. Żeby to odnieść do takich prostych sytuacji to można sobie wyobrazić, że jeśli spodziewamy się bliźniaków to się zastanawiamy w naszym dwupokojowym mieszkaniu co z nim zrobić, w perspektywie chcemy dzieciakom zapewnić przestrzeń do życia dobrą przestrzeń do wychowania i się zastanawiamy, czy mamy podzielić duży pokój na 2 czy też mamy kupić nowe mieszkanie, czy wybudować dom i wybieramy ten sposób, na który nas stać. Natomiast w tym przypadku jest to plan budowany inaczej, to jest tak jak w Skandynawii, kiedy państwo realizując swoją politykę społeczną dochodzi do wniosku że każdy obywatel tego kraju ma prawo do osobnego pokoju, to jest odniesione do wszystkich obywateli, ale to jest poprzedzone analizą potrzeb, które są rozumiane w ten sposób kogo na to stać. Jeśli kogoś na to nie stać to zbudowane są narzędzia, które w jakiś sposób pomagają zrealizować tę politykę dla wszystkich ludzi, dla tych którzy mogą sobie na to pozwolić i dla tych którzy nie. Mówię o tym w tak prosty sposób, ponieważ zebraliśmy się tutaj dosyć dużym gronem, Państwo, jakby wszyscy reprezentujemy różne branże i można sobie wyobrazić że ten plan będzie kosztował i będzie kosztował nie tylko administrację państwową ale i z tego co z wypowiedzi Państwa ja rozumiem, że będzie kosztował każdego z nas jako obywatela, ponieważ musimy ponieść koszty zwrotu usług wodnych w pełni. Może się okazać, że woda w niektórych regionach podrożeje w sposób zdecydowany, będzie kosztował przemysł, rolnictwo wszystkie sektory, które korzystają z wody wydaje mi się to być kluczowym pytaniem, czy zostały zrobione jakieś analizy, które po pierwsze analizują w jaki sposób poszczególne branże, jakie są możliwości ponoszenia kosztów przez te branże, czy zostały podjęte jakieś działania dotyczące szacunków kosztów wdrożenia RDW, która jest kluczowa i czy są jakieś plany związane z takimi analizami możliwości społecznych czyli ograniczeń społecznych. Jest jasne że ktoś kto płaci 1 kosztów za wodę nie zacznie płacić w ciągu 3 lat 100 %, ponieważ to może powodować poważne problemy, tak jak poważne problemy zmuszenie do poniesienia pełnych kosztów pewnych gałęzi przemysłu może spowodować po prostu zamknięcie zakładów pracy, zredukowanie załogi itd., czyli po prostu koszty społeczne bezrobocia, które żeśmy obserwowali tego typu dyskusje w innych krajach. Jeszcze jedna rzecz, żeby tego typu idee wdrażać to trzeba mieć jakby to powiedzieć, no dosyć dużą świadomość taką społeczną z zakresu gospodarki wodnej konsekwencji i korzyści w tych grupach, do których cały ten plan jest adresowany. Pytanie dotyczy tak naprawdę bardziej szczegółowej opowieści na temat udziału społecznego, ponieważ to co zostało zaprezentowane jest bardzo ogólnym schematem, natomiast nie ma w nim odpowiedzi na pytanie jak głęboko ten udział społeczny zejdzie, bo wydaje mi się, że pozostawieniu udziału społecznego na poziomie krajowym albo na poziomie regionalnym w formie no powiedzmy marginalizowanej, bo ja to tak odebrałem, absolutnie nie zapewnia wdrożenia RDW i drugie, jakie są plany dotyczące edukacji, która tutaj, nie wiem, jawi się mnie przynajmniej jako dość poważne przedsięwzięcie w ciągu tych najbliższych lat. Dziękuję bardzo. *(Roman Konieczny Biuro ds. Współpracy z samorządami IMGW)*

Mariusz Gajda, prezes KZGW:

Rzeczywiście te dane z referatu były trochę dla mnie niepokojące. Mianowicie, że w dorzeczu Wisły ponad 100 proc. jest zwrotu kosztu usług wodnych, w dorzeczu Odry 80 proc. To proszę Państwa nieprawda. Ja przepraszam, ale to jest absolutna nieprawda. Analizy, które były do tej pory wykonywane, jeżeli chodzi o zwrot kosztu usług wodnych były robione troszeczkę pro forma, bo one brały pod uwagę tylko koszty przedsiębiorstw wodociągowych, wodociągowo-kanalizacyjnych, czyli rzeczywiście w tym sektorze ten zwrot kosztu usług wodnych jest, bo te przedsiębiorstwa nie są

przedsiębiorstwami charytatywnymi, to są przedsiębiorstwa komercyjne, które często mają zyski w zależności od tego jak gmina im zatwierdzi taryfy. Natomiast tutaj usilnie dążymy do tego, żeby ten zwrot kosztów usług wodnych określić w sposób rzeczywisty, czyli biorąc pod uwagę, koszty środowiskowe, koszty odtworzenia zasobu wodnego, bo to jest gro kosztów, które w ogóle nie zostały ujęte, koszt utrzymania w odpowiednim stanie tych wód. Chociażby w zwrot kosztu usług wodnych, powinny wejść takie rzeczy jak ustanowienie stref ochronnych, odszkodowania dla rolników, to jest też koszt, to są wszystkie koszty. Kosztem jest też utrzymanie odpowiedniego zasobu w dyspozycyjności, czyli np. w przypadku niektórych dużych aglomeracji utrzymywanie zbiorników takich jak Dobczyce dla Krakowa. To jest też koszt, czego się do tej pory nie brało pod uwagę. Teraz, kto ten koszt będzie ponosił? Ten koszt niestety będą ponosiły przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne, jeżeli chodzi o zaopatrzenie ludności, które potem na pewno będą usiłowały część tych kosztów przerzucić na obywateli i tutaj to, o co się pytał pan Konieczny rzeczywiście mamy taką prognozę przygotowaną, w jaki sposób do tego kosztu dojść w pełni. Poza tym koszt na pewno będzie różny w różnych regionach kraju. Są regiony bardzo zasobne w wodę, są regiony bardzo ubogie w wodę i tam ten koszt będzie wyższy. Teraz musimy stworzyć taki system, jest to bardzo skomplikowana sprawa, żeby biorąc pod uwagę pewne czynniki społeczne te koszty dla społeczeństwa wyrównać. Dla przemysłu niekoniecznie. Ja zawsze podaję taki przykład, że ta cena wody powinna być pewną barierą, też dla rozwoju przemysłu np. jeżeli ktoś by chciał sobie zbudować fabrykę celulozy na Podhalu, to powinien płacić za wodę np. za metr 3 5 mln zł. Do celów przemysłowych, jest tam tej wody mało, w tym momencie żaden biznes w to nie wejdzie, jest to bariera od razu nie do pokonania, natomiast jeżeli to jest gdzieś nad Wisłą to ewentualnie tę cenę można ustalić w zależności od dyspozycyjności zasobu. Jest to naprawdę trudne do określenia w tej chwili. Rozmawiałem m.in. przy okazji wizyty z delegacją francuską, oni też jeszcze tego nie potrafią dobrze zrobić, ale mogę w tej chwili ocenić, że o ile teraz ten koszt korzystania z zasobu wodnego jest średnio od 5 do 10 groszy na tym poziomie to on powinien być realnie 10-20 razy wyższy, czyli 50 groszy-złotówka. Proszę zwrócić uwagę na jedną rzecz, na przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne, że cena finalna dla odbiorców indywidualnych w ciągu ostatnich 8 lat wzrosła ponad 2 krotnie, a takiej inflacji nie było, czyli możliwy był wzrost kosztów wody ze 1,40 na 2,80 bez jakichkolwiek protestów społecznych. Ja uważam, że powinniśmy dążyć, żeby w ciągu 5 lat osiągnąć koszt ok. 50 groszy. To naprawdę jest możliwe. Mogę powiedzieć w ten sposób, że przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjne działają w gospodarce rynkowej, natomiast gospodarka wodna działa jeszcze w systemie nakazowym, w systemie gdzie jest wszystko za darmo. Trzeba się przygotować do tego, że ten koszt korzystania z zasobu wodnego, który powinien odzwierciedlać wszystkie ponoszone na ten cel nakłady, musi być uwzględniony, jeśli chcemy aby woda była w odpowiedniej jakości i ilości. Przypuszczam, że jesteśmy w tej chwili na poziomie mniej więcej 15-20 proc. zwrotu kosztu usług wodnych.

Czy przeprowadzono badania o ile zostało ograniczone zużycie wody pitnej w związku ze sprzedażą wody mineralnej, czy ujęć głębinowych wody pitnej dostępnej dla mieszkańców miast? (Witold Jaźwiński Społeczny Instytut Ekologii)

Mariusz Gajda, prezes KZGW:

Proszę Państwa, to jest pytanie bardzo szczegółowe, ale można na to pytanie dość łatwo odpowiedzieć biorąc kalkulator do ręki. Założmy, że przeciętnie mieszkańiec zużywa 130 litrów wody na dobę, a tylko w dużych miastach prawdopodobnie ludzie generalnie

piją wodę mineralną i to jest, przypuszczam, nie więcej jak litr na obywatela, czyli to jest mniej niż ok. 1%.

Czy plan wodno-środowiskowy kraju jest polską specyfiką, czy są też podobne przykłady z innych krajów? (Przemysław Nawrocki WWF)

Mariusz Gajda, prezes KZGW:

Takie plany się robi wszędzie, w całej Unii Europejskiej, być może one się różnie nazywają.

Dlaczego plan wodno-środowiskowy kraju jest wyłączony z procesu konsultacji społecznych? (Przemysław Nawrocki WWF)

Mariusz Gajda, prezes KZGW:

Nie jest wyłączony, absolutnie nie jest wyłączony. Po to jest to spotkanie. Jest to forma konsultacji społecznych dzisiaj, ale jest to też to spotkanie po to, żebyśmy odpowiedzieli m.in. na pytania te, które zadawał Pan Konieczny. W jaki sposób to zrobić? Już teraz wiemy, że trzeba zejść do poziomu najniższego, do edukacji na poziomie szkół, do konsultacji społecznych na poziomie nawet gminy i to musimy zrobić w ciągu tych najbliższych paru lat.

Czy dyrektywa wodna obejmuje ratownictwo ekologiczne mienia i życia rzeki, jeziora, zbiorniki zaporowe?

Mariusz Gajda, prezes KZGW:

To chyba chodzi o ochronę przeciwpowodziową, tak rozumiem. To zależy, czy jednostki pływające ktoś ma ratować, czy ma ratować zaporę i skutki katastrofy tej zapory. Jeżeli chodzi o skutki, o zarządzanie w sytuacjach kryzysowych to jest to uregulowane dość dobrze. Główną rolę odgrywa Obrona Cywilna Kraju, Państwowa Straż Pożarna, a my współdziałamy w takich sytuacjach, jeżeli chodzi o powódź, suszę oraz wszelkiego rodzaju awarie budowli hydrotechnicznych. Jeśli chodzi o ratownictwo w sensie jednostek pływających to na pewno w sezonie turystycznym taką rolę pełni WOPR. Nie widzę potrzeby, żeby to było ratownictwo typu ratownictwa morskiego, ale z tego co wiem to się organizują różnego rodzaju instytucje w sezonie, są telefony alarmowe i wydaje się, że to jest wystarczające w tej chwili.

Proszę o podanie przykładów silnie zmienionej części wód na rzekach Wisła i Odra? (Jarosław Krogulec, Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków)

Teresa Błaszczak, z-ca dyrektora RZGW Szczecin:

Nie wiem czy jest dobrą rzeczą podawać w tej chwili przykłady, dlatego, że to co Państwu powiedziałam, ta ilość silnie zmienionych wyznaczonych to są wstępnie wyznaczone, na podstawie danych jakie były dostępne do roku 2004. Myślę, że zdecydowanie te ilości się nie pokryją, a nawet nie pokryją się miejsca, które były wskazane jako silnie zmienione części wód, dlatego zapraszam pytającego do Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej, po szczegółowe informacje. Przykładem silnie zmienioną częścią wód w Regionie Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego, są wody wpływające do jeziora Miedwie.

Małgorzata Badowska, z-ca dyrektora RZGW Warszawa:

Proszę Państwa na obszarze Regionu Wodnego Środkowej Wisły przykładem wody silnie zmienionej jest zlewnia rzeki Mławki i zlewnia rzeki Liwca, to są tylko przykłady, bo ja oczywiście również z nazwy nie potrafię wymienić w tej chwili wszystkich 80 wstępnie wyznaczonych silnie zmienionych części wód, ale tak jak już Pani Dyrektor powiedziała przed chwilą, wstępnie wyznaczonych ostateczne

wyznaczenie wód silnie zmienionych ma miejsce w tej chwili i swój finał znajdzie w czerwcu tego roku. Wtedy będziemy już wiedzieli, które wody uznajemy za silnie zmienione. Jeśli chodzi o samą Wisłę, bo nie wiem czy pytanie dotyczyło samej rzeki, jeżeli samej rzeki to na Wiśle w środkowym odcinku, który jest w granicach Regionu Wodnego Środkowej Wisły nie ma części wód silnie zmienionej natomiast jest sztuczna część wód i to jest zbiornik włocławski.

Jeśli można jeszcze dodać, rzeczywiście wyznaczenie silnie zmienionych części wód w tej chwili przebiega i ono się odbywa w oparciu o pewien system wskaźników, które np. określają stopień zabudowy czy stopień regulacji danej rzeki, jeśli chodzi o np. tereny górskie i rzeka w całości uregulowana z dużą ilością stopni poprzecznych z umocnieniami brzegowymi. Jeżeli tym wskaźnikiem policzona zabudowa przekracza pewne granice wartości to jest po prostu zaliczana do silnie zmienionej części wód i o ile pamiętam np. w naszym regionie za taką silnie zmienioną rzekę można uznać rzekę Stradomkę.

Czy jest zaplanowany monitoring bioróżnorodności ekosystemów wodnych, czy też tylko „tradycyjny” monitoring wskaźników jakości wód? (Jarosław Krogulec, Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków)

Mariusz Gajda, prezes KZGW:

Taki system jest zaplanowany zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną. W tej chwili w trakcie wydawania są rozporządzenia Ministra Środowiska, jakie to mają być wskaźniki.

Zaniepokoiło mnie, że wzrost opłat za wodę będzie tragiczny w skutkach, jeżeli chodzi o przemysł, wzrosła cena znacząco za wodę pitną i efektem tego jest nie protest społeczny tylko zmniejszenie zużycia wody. Niepokoi mnie ten trend ponieważ chciałbym, mimo starzenia się mam zmysł powonienia jeszcze sprawny, jadąc w autobusie czy w pociągu nie czuć niepotrzebnych woni, odorów, tym bardziej że nie ma jeszcze regulacji, co jest jaki stopień szkodliwości odorów, natomiast tu spadło zużycie przy wzroście cen. W 68 roku w 1968 roku zgłosiłem nie wiedząc, że przed wojną to funkcjonowało bardzo dobrze, pomysł utworzenia funduszu gospodarki wodnej, który się przekształcił, a który pochodzący z opłat za pobraną wodę i odprowadzane ścieki miało to wg wielu ludzi zniszczyć przemysł, nawet mój przełożony ówczesny polecił mi służbowo przygotować protest uzasadniający, że duża firma w Polsce padnie jeżeli będą opłaty za wodę. Ponieważ te opłaty nie były wyższe niż 1/1000 % kosztów materiałowych w przypadku tej firmy, polecenia nie wykonałem nic mi się nie stało, a fundusz zaczął działać, ale w wyniku wprowadzenia opłat za wodę w wielu firmach bardzo dużych znacząco zmalało zużycie wody, od 20 do 80 % ponieważ ceny za wodę były i nadal są zbyt niskie. Żeby zachęcać do racjonalnego myślenia, do innowacji technologicznych, do oszczędzania wody uważam, że nie powinniśmy stanąć na jakimś poziomie kosztów wody natomiast powinniśmy przygotować regulacje, mechanizmy, które pozwolą przemysłowi zaangażować pieniądze, to są z reguły duże pieniądze, żeby w ciągu 5-10 czy nawet 20 lat zmniejszyć zużycie wody w przewidywaniu, że ta woda nie będzie kosztowała 10 groszy, czy złotówkę, tylko że będzie kosztowała tyle ile powinna kosztować. Jestem pewien, zmniejszone zostaną koszty i ekonomiczne i społeczne niepotrzebnego zużywania wody, bo przemysł może spokojnie zużywać wody wtórne, a przede wszystkim zużywać tej wody, jak się to mówi, mikroskopijne ilości w stosunku do obecnego marnotrawstwa. Jedynie powinniśmy wyznaczyć instytucje czy gałęzie, gdzie absolutnie wody nie należy oszczędzać, to są na przykład szpitale, kto był w szpitalu, to wie że tam się niepotrzebnie oszczędza wodę, a tam powinien być całkowity zakaz oszczędzania wody. Natomiast w każdym innym dziale, a zwłaszcza w przemyśle, powinien być system wdrażania oszczędzania wody uzasadniony względami ekonomicznymi i to nie powinno być

zaskoczenie, że 1. stycznia się ogłasza, czy raczej 2. stycznia, bo 1. to jest święto, że 30 czerwca wprowadza się nowe ceny wody, nie. To powinno być ogłoszone w 2008 roku, że to będzie obowiązywało w 2018 roku, żeby ci, którzy są zainteresowani mieli czas na przygotowanie się do czekających ich zmian. Jeżeli to zastosujemy nie tylko w Polsce, ale w całej Europie to Wspólnota Europejska da przykład jak należy oszczędzać wodę, ponieważ wody w Polsce i nie tylko w Polsce, dobrej wody, będzie brakowało. (*Władysław Skalny LOP*)

Mariusz Gajda, prezes KZGW:

Ja się zgadzam w pełni z Panem Prezesem i to co powiedziałem, może niezbyt dokładnie, to to, że cena zwrot kosztu usług wodnych to jest właśnie ta cena za wodę pobierana nie tylko dla potrzeb mieszkańców, ale przede wszystkim dla przemysłu. Wystarczy spojrzeć na pewne statystyki. W Polsce zużywa się ok. 11 km³ wody czyli ok. 11 mld m³ wody z tego energetyka ciepła zużywa 7,5 mld m³ wody, a dlaczego bo jest woda za darmo, ta do chłodzenia. Częstym argumentem jest twierdzenie, że ona niby jest w tym samym stanie czystości oddawana, ale jest jednak cieplejsza, a to że, jest cieplejsza powoduje jednak duże reperkusje, jeżeli chodzi o stan biologiczny i uważam, że tutaj te mechanizmy muszą się zmienić. Oczywiście energetyka nie robi żadnych inwestycji w tym kierunku, bo po co robić cokolwiek, kiedy ma się coś za darmo. To co powiedziałem też jeszcze wcześniej, że chcemy jakby przedstawić program na kilka lat naprzód dojścia do tej finalnej ceny wody, dla przemysłu też. Wtedy przemysł będzie w stanie sam ocenić co mu się bardziej opłaca.

W jaki sposób projektanci realizacji zapisów RDW zachęcają społeczeństwo do czynnego zaangażowania w prace wdrożeniowe zgodnie z RDW? Proszę podać przykłady konkretnych działań oprócz KFW. (*Patrycja Romaniuk, Stowarzyszenie Chrońmy Mokradła*)

Mariusz Gajda, prezes KZGW:

KFW jest to dopiero początek, jest to naprawdę dopiero proszę Państwa początek tych działań i rozpoczynamy może to od góry, od głowy, ale uważam, że tak to trzeba robić. Były do tej pory prowadzone pewne programy pilotażowe, tweeningowe, także mniej więcej wiemy jak należy prowadzić takie projekty. Muszę powiedzieć Państwu, że Polska otrzymała bardzo wysoką ocenę, jeżeli chodzi o komunikację społeczną na forum międzynarodowym, Forum Wodnym w Meksyku rok temu. Nasz kraj otrzymał I miejsce za pomysł przeprowadzania konsultacji społecznych.

Jak wyglądała kampania informacyjna na poziomie obszarów dorzeczy i regionów wodnych? Gdzie można znaleźć dane ewentualnie raport nt. tej kampanii informacyjnej? (*Patrycja Romaniuk, Stowarzyszenie Chrońmy Mokradła*)

Mariusz Gajda, prezes KZGW:

Więc, to też dopiero rozpoczynamy. Takie kampanie będą prowadzone i na poziomie regionów wodnych, ale też i na poziomie niższym. To jest I spotkanie, I Krajowe Forum Wodne, a z drugiej strony bardzo dziękuję za takie pytania, bo one inspirują do pracy.

Który punkt harmonogramu oznacza możliwość włączania się w proces podejmowania decyzji co do ochrony, odtwarzania oraz poprawy zaopatrzenia w wodę mokradel? (*Patrycja Romaniuk, Stowarzyszenie Chrońmy Mokradła*)

Małgorzata Badowska, z-ca dyrektora RZGW Warszawa:

Proszę Państwa, mokradła jeśli potrzeba je odtwarzać to znaczy, że są osuszone, jeżeli są osuszone to prawdopodobnie będzie można je zaliczyć do wód silnie zmienionych, jeśli tak to RDW przewiduje przygotowanie dla nich programów restytucyjnych

programy restytucyjne określają jakie działania trzeba podjąć, aby przywrócić stan naturalny tym mokradłom, czy działania restytucyjne zostaną czy programy restytucyjne zostaną wdrożone będzie zależało od oceny społeczno-ekonomicznej tzn. od wyważenia czy proponowane działania są opłacalne ze względów ekonomicznych i ze względów społecznych. Dopiero po przeprowadzeniu takiej analizy będzie można zdecydować się na ewentualne wdrożenie programów restytucyjnych dla mokradeł, jak również dla innych silnie zmienionych części wód.

Krystian Piechowiak, z-ca dyrektora RZGW Poznań:

Co do restytucji, czy do odtwarzania mokradeł ten temat u nas w Poznaniu już poruszaliśmy i mamy pewne efekty co do rozpoznania tego tematu. Z dość efektywnej i długotrwałej dyskusji z prof. Ilnickim, może Państwo znacie takie nazwisko, jest to osoba w Polsce znana odnośnie właśnie terenów podmokłych, wynika, że powinniśmy bardzo ostrożnie podchodzić do tematu odtwarzania mokradeł. W zasadzie nie powinniśmy o tym mówić ponieważ mokradło jest systemem czysto organicznym i jeśli zostanie przesuszane nie można już tego przywrócić. Zachodzą tam określone zmiany, które są nieodwracalne, w związku z powyższym skończmy raczej mówić o odtwarzaniu mokradeł. Możemy chronić te, które są zagrożone to jest podstawowy aspekt.

Patrycja Romaniuk, Stowarzyszenie Chrońmy Mokradła:

To znaczy tak, ja się z tym zgadzam, ale chciałam się odnieść do dokumentu ściągniętego zresztą ze strony Krajowego Zarządu, w którym jest jasno napisane że Ramowa Dyrektywa Wodna wśród swoich celów jasno podaje ochronę, odtwarzanie oraz poprawę zaopatrzenia w wodę mokradeł w art. 1a czytamy, więc ja po prostu chciałam się odnieść do tego punktu i właśnie nie jest to jasne też dla mnie, nie wynika jasno z harmonogramu kiedy, na którym etapie można się włączyć w ewentualne projektowanie tego typu ochrony, tudzież odtworzenia, bo to rozumiem jest dosyć płynnie zaznaczone w dyrektywie i to będzie ustalone na poziomie krajowym i po prostu chciałabym o wytłumaczenie.

Krystian Piechowiak, z-ca dyrektora RZGW Poznań:

W ramach planów gospodarowania wodami na obszarze dorzecza każde państwo członkowskie jest zobowiązane m.in. w ramach wykazu obszarów chronionych przygotować wykaz ekosystemów od wód zależnych i tam m.in. właśnie wszystkie mokradła będą wymienione i sklasyfikowane. Na tym etapie powinny być ostatecznie uznane, ponieważ jest oczywiście pełna konsultacja, które z tych uznać za chronione, czy wszystkie, czy tylko te, które są w ramach np. ustawy o ochronie przyrody, czy jeszcze je rozszerzyć, bo mogą się znaleźć niewątpliwie, chociaż bardzo wątpię żeby np. spoza aktualnej Shadow List, która jest przygotowywana w kontekście ostatecznego przyjęcia obszarów Natura 2000. Ta lista Shadow List jest bardzo obszerna i np. bardzo uważałbym za duży sukces np. gdyby choć już te obszary zostały przyjęte, na pewno znajdą się wszystkie te, które są w ramach ustawy o ochronie przyrody.

Patrycja Romaniuk, Stowarzyszenie Chrońmy Mokradła:

Ale czy to co Pan mówi oznacza, że będą to również obszary wyznaczone jakby ponad to, co jest wyznaczone ustawą o ochronie przyrody i siecią Natura 2000 itd. Bo dla mnie też nie jasne co dokładnie oznacza rejestr obszarów chronionych.

To ja w związku z tym mam pytanie dot. kwestii osiągnięcia i utrzymania dobrego stanu wód i ekosystemów od wód zależnych. W dyskusji Pan Konieczny podkreślał rolę budowania gospodarki wodnej, w związku z tym wszyscy tu obecni powinniśmy wiedzieć, co sprzyja bądź nie sprzyja osiągnięciu tego dobrego stanu. Dlatego chciałbym

się dowiedzieć, kiedy zostanie opracowane obiecanie swego czasu przez Ministerstwo Środowiska opracowanie o tytule „Dobre Praktyki w Utrzymaniu Rzek Nizinnych.” (Przemysław Nawrocki, WWF)

Mariusz Gajda, prezes KZGW:

To jest kwestia niestety pieniędzy. Myślę, że nam to się w tym roku uda zrobić, chcieliśmy w tamtym roku to sfinalizować, bo posiadamy to opracowanie. Profesorowie z wielu uczelni opracowali taki dokument, ale zabrakło pieniędzy na jego wydanie.

Moje pytanie dotyczy małej retencji. Wiadomo, że były swego czasu podpisane porozumienia. Jak dalej ten problem, czy program małej retencji będzie realizowany, czy będą te porozumienia realizowane, czy też w ramach tych działań związanych z RDW będą jakieś inne rozwiązania. To jest jedno pytanie, a drugie dotyczy źródeł finansowania. I tutaj taka informacja, że w planie rozwoju obszarów wiejskich są zabezpieczone pewne kwoty tylko niewielkie kwoty dla rolników, którzy będą wdrażali jakieś elementy RDW. Czy istnieje tu jakaś koordynacja między tym co się dzieje w PROWie a tymi działaniami tutaj związanymi z wdrażaniem RDW?. (Prof. Edmund Kaca, Instytut Melioracji i Użytków Zielonych)

Mariusz Gajda, prezes KZGW:

Jeżeli chodzi o małą retencję to rzeczywiście jest to wbrew pozorom problem, w tej chwili finansowy, bo te projekty, programy nie mieszczą się w tych z Programu Infrastruktura i Środowisko, ponieważ tam są duże programy powyżej 10 mln EUR Samorządy z programów operacyjnych regionalnych rzeczywiście też niechętnie finansują, bo mają wiele innych potrzeb związanych z infrastrukturą głównie drogową, ale mi się wydaje, że musimy wrócić do małej retencji, z tym że ją należy zaprogramować w sposób bardziej kompleksowy, przez pokazanie, w jaki sposób wpływa ta mała retencja na ogólną gospodarkę wodną m.in. na odtworzenie mokradeł, na przeciwdziałanie stepowieniu gruntów. Wydaje mi się, że warto byłoby sformułować coś w rodzaju „krajowego programu małej retencji”, bo jak znam życie to zepchnięcie go na poziom regionalny spowoduje to, że po prostu on przestanie istnieć. Jeżeli chodzi o tą sprawę drugą to w tej chwili trudno mi odpowiedzieć na to pytanie, ale Panie Profesorze postaramy się ten problem dobrze zidentyfikować i przekazać Panu odpowiedź.

Alina Rynkiewicz, radca Prezesa KZGW:

Chciałam uzupełnić odpowiedzieć na pytanie z I części spotkania dla Pana Profesora Kacy, które brzmiało: gospodarka wodna a rolnictwo, rolnictwo w programach działań czy dobre praktyki rolnicze w obecnej formie i zakresie będą wystarczające w programach działań? Gospodarka wodna a rolnictwo to jest właśnie to szerokie pojęcie gospodarowania wodą w rolnictwie. RDW ma wokół jeszcze „dyrektywy córki” jak dyrektywa azotanowa ściśle związana z rolnictwem, która wdrażana jest równolegle z RDW. Nie została wchłonięta, tak jak inne dyrektywy, czy to o wodzie do picia, czy o np. rybach, skorupiakach, tylko jest równolegle wdrażaną dyrektywą i nie zanosi się, żeby w najbliższym okresie 4 lat się coś zmieniło. To, że obecnie funkcjonują programy działań mające na celu ograniczenie oddziaływań rolniczych wydane w oparciu o azotanową dyrektywę nie zmienia faktu, że przygotowujemy się również do programów wynikających z RDW, do tych właśnie programów wodno-środowiskowych. Ponieważ programy wodno-środowiskowe opracowane będą do końca 2009 r. i zaczną funkcjonować w 2010 roku, więc do tego czasu będą funkcjonowały programy działań z dyrektywy azotanowej. Teraz przygotowujemy się do podsumowania tych programów działań, jednocześnie robione są różne programy i prace badawcze po to, żeby od maja 2008 r. mogły wyjść kolejne programy działań na kolejne 4 lata i one się w pewnym

sensie nałożyć z programami wodno-środowiskowymi na dwa lata od 2010 r. do 2012 r. i ta część programów działań, która dotyczy ograniczenia zanieczyszczeń obszarowych zostanie na pewno włączona do programów wodno-środowiskowych.

Ja chciałem wrócić do naczelnego punktu, którym jest osiągnięcie dobrego stanu do roku 2015 r. Stosunkowo łatwo jest to uzyskać w przypadku rzek, w przypadku wód płynących wiadomo, trzeba zbudować oczyszczalnię ścieków, technologie są znane, kwestia tylko pieniędzy. Natomiast moje zaniepokojenie budzi ochrona i doprowadzenie do dobrego stanu wód stojących przede wszystkim jezior.

Tutaj nie wystarczy tylko ograniczyć ilość dopływających ścieków, czy zupełnie odciąć dopływające ścieki, nie wystarczy też ograniczyć ilość zanieczyszczeń przestrzennych pochodzących np. z rolnictwa. Tak nota bene sama dyrektywa azotanowa nie uzdrowi jezior, ponieważ tylko niektóre ekosystemy wodne będą pod nią podlegały, natomiast cały szereg jezior zanieczyszczanych zanieczyszczeniami przestrzennymi nie jest ujęta w obszarach, w których będą programy naprawcze związane z dyrektywą azotanową prowadzone, ale pomijając sprawy ochrony pozostaje sprawa jezior już zdegradowanych mamy ok. 1/4 wszystkich jezior w Polsce, które nie są w dobrym stanie ekologicznym generalnie, ja rozumiem, że nie wszystkie są jednolitymi częściami wód, ponieważ są z reguły mniejszymi ekosystemami, ale nawet wśród tych dużych jest duża ilość jezior nadmiernie zeutrofizowanych wręcz zdegradowanych, do 2015 r. powinniśmy je doprowadzić do dobrego stanu, czyli generalnie rzecz biorąc rekultywować i tu jest cały problem, ponieważ tych kosztów nie możemy przerzucić na bieżących użytkowników wód, bo są zaszczości, do tych jezior były kiedyś doprowadzone ścieki, w tej chwili być może już nie są, były doprowadzane zanieczyszczenie przestrzenne, może się już zmniejszyły, natomiast jezioro samo nie jest w stanie w większości przypadków powrócić do dobrego stanu. Trzeba niestety sporych nakładów przemysłowych na rekultywację, i tu jest problem nie tylko finansowy, tu jest również problem techniczny i technologiczny. Do tej pory rekultywacje, które są w kraju, prowadzone są w niewielkiej ilości obiektów, to jest w sumie kilka- kilkanaście jezior w Polsce, po drugie rekultywowane są z bardzo różnymi skutkami, często pomimo dużych nakładów finansowych, nie udaje się uzyskać dobrego stanu tych jezior, moje pytanie w związku z czym, po pierwsze czy nam wystarczy pieniędzy żeby te jeziora doprowadzić do dobrego stanu, a po drugie co zrobić, żeby mieć odpowiednie metody, aby do tego 2015 r. te jeziora doprowadzić do dobrego stanu czy o tym się myśli żeby zintensyfikować badania nad rekultywacją jezior, aby ten problem rozwiązać? (**Prof. Edmund Kaca, Instytut Melioracji i Użytków Zielonych**)

Mariusz Gajda, prezes KZGW:

Jest to rzeczywiście problem, natomiast do tego trzeba podejść bardzo ostrożnie z dużym wyczuciem, ponieważ często tak się zdarza, że jest jezioro silnie zeutrofizowane, ale okazuje się że ono jest w sposób naturalny zeutrofizowane silnie i nawet w tej klasyfikacji trzeba tutaj się przyjrzeć. Na pewno te metody rekultywacji jezior jeszcze nie są doskonałe, wiem, że się robi tego typu próby m.in. na Pomorzu, w Kartuzach, ale przyznaję, że jest to problem.